

מכללת הרצוג - גוש עציון
ליד ישיבת הר עציון

מידעון גברים תשע"ג

תואר ראשון בהוראה (B.Ed.)
הסבת אקדמאים להוראה
הרחבת הסמכה

בחוגים: תנ"ך
תורה שבעל פה
מחשבת ישראל
ספרות
לשון העברית
לימודי ארץ ישראל
היסטוריה*
אנגלית*
חינוך מיוחד

לימודי תואר שני (M.Ed.) בתנ"ך, תורה שבעל פה
ומחשבת ישראל (במידעון נפרד)

משרד החינוך

האגף להכשרת עובדי הוראה

מנהל החינוך הדתי

* מותנה באישור סופי של מל"ג יו"ש.

תוכן עניינים

5	פתיחה
6	בעלי תפקידים
8	טלפונים ודואר אלקטרוני
10	מידע כללי בתחום המנהלי
11	תקשורת עם המכללה
12	זמני הלימוד ושינויים בתוכנית
13	ספריית המכללה
14	נתיבי הלימוד והמקצועות הנלמדים
14	נתיב א': תואר ראשון בהוראה (B.Ed.)
16	נתיב ב': תעודת הוראה לבעלי תואר ראשון (הסבת אקדמאים להוראה)
16	נתיב ג': השלמה לתואר ראשון בהוראה (B.Ed.)
18	נתיב ד': הרחבת הסמכה לבעלי תואר B.Ed.
19	נתיב ה': צבירת גמולי השתלמות
19	נתיב ו': למשתלמים שאינם מן המניין
20	תיאור חוגי הלימוד ורשימת השיעורים לתואר ראשון
20	החוג לתנ"ך
24	החוג לתורה שבעל פה
26	החוג למחשבת ישראל
28	החוג לספרות עברית
30	החוג ללשון העברית
32	החוג ללימודי ארץ ישראל
34	הכשרת מדריכי טיולים – 'תו תקן'
35	תעודת הוראה לשל"ח ולידיעת הארץ
36	החוג להיסטוריה
39	החוג לאנגלית
45	החוג לחינוך מיוחד
49	החוג לחינוך
51	לימודי יסוד והעשרה
51	לימודי יסוד בלשון עברית
51	לימודי אנגלית
52	מקורות החינוך היהודי
52	הגשת עזרה ראשונה (קורס מד"א)
53	ביטחון, בטיחות וזה"ב
54	הכשרה פדגוגית והתנסות בהוראה
60	קורסים מקוונים
64	קורסים מרוכזים תשע"ג

66	קורס 'ארץ מקרא' - סיורים לימודיים
75	תוכניות מיוחדות
75	'אשכולות' (מצוינות בהוראה)
77	לפני ולפנים – חינוך ממקום אחר
80	תוכנית "עמיטל" ללימודי השואה והוראתה
81	גוונים – תוכנית הכשרה להוראת מקצועות היהדות בבתי ספר ממלכתיים
83	הכשרת חונכי סטאז'
85	חינוך לחיים במשפחה
87	בית הספר ללימודי המשך ולפיתוח מקצועי
87	התוכנית להכשרת מדריכי טיולים – 'תו תקן'
89	תוכנית להכשרת מורי דרך מטעם משרד התיירות *
90	שני מסלולי לימוד לחינוך, הוראה וסיוע באמצעות אמנויות
93	פיתוח מקצועי לעובדי הוראה בדרגות הגבוהות - דרגות 7-9
94	השתלמות סגני מנהלים – 'אופק חדש'
95	לוח זמנים אקדמי לשנת תשע"ג
96	לוח מבחנים תשע"ג
98	הסעות תשע"ג
101	תקנון לימודים
107	סדרי הרשמה ושכר לימוד
112	הנחיות למילוי טופס ההרשמה לשנת הלימודים תשע"ג
114	בקשה לאישור הלוואה מותנית רגילה שנה"ל תשע"ג (2012-2013)

פתיחה

"אפשר לשנן וללמוד את תורת החינוך,
אך הבנת סודותיה והכרתם לא מלאכת שינון הוא,
זוהי תורת חיים שיסודה מהניסיון האישי, העצמאי"
(יאנוש קורצ'ק)

לבאים בשערי מכללת הרצוג

דרכה החינוכית של מכללת הרצוג מושתתת על דברי הראי"ה: "הננו חייבים בבואנו לחנך את הנער שלנו לשוב ולהסתכל בנשמת הנער להבין את דרכו כדי שנוכל לחנכו על מלאכת השילוב" (הסכמות הראיה, עמ' פח). דרך זו באה לידי ביטוי בדרכו של ראש ישיבת הר עציון וממייסדי המכללה - הרב יהודה עמיטל זצ"ל. בשיחות רבות עמד הרב עמיטל על המורכבות שבין התפיסה המסורתית של דרכי החינוך הראויות לבין התפיסה הרלוונטית העדכנית: "אנחנו מאמינים, שלתורתנו הקדושה יש מסרים רלוונטיים לכל דור. ואם תאמר: הייתכן? הרי התורה היא נצחית ואיננה משתנית, בעוד שהדורות עוברים שינויים ללא הרף? על כך באה תשובתו של בעל חדושי הרי"ם: 'בינו שנות דור ודור' - בכל דור ובכל תקופה באה הבנה חדשה בתורה מן השמים שהיא מתאימה לדור, וצדיקי כל דור מבינים בתורה כפי מה שדרוש ללמד את בני הדורות. דור דור ודרשיו, כל דור וצדיקיו, מוריו ורבותיו. בכדי שאלה יתאמצו ויתעמקו עד שיגלו את ההבנה החדשה הדרושה לדור, יש צורך שיתמודדו עם שאלות הדור ובעיותיו; רק שאלות מצמיחות תשובה. דור שאינו יודע לשאול, גם צדיקיו אינם יודעים להשיב" ("דור שאינו יודע לשאול", שיחת שבת פרשת ויקרא, תש"ס).

תוכנית הלימודים המונחת לפניכם, מבוססת על ניסיונה הרב של מכללת הרצוג באומנות החינוך. בשנים האחרונות המכללה הרחיבה את מעגל הנושאים הנלמדים בה; אל לימודי תנ"ך, תורה שבע"פ, מחשבת ישראל, לשון ולימודי ארץ ישראל נוספו חוגים חדשים: היסטוריה, ספרות, חינוך מיוחד ואנגלית. מגמתנו להרחיב את נושאי הלימוד לתחומים נוספים, ואנו תקווה, שלקראת שנת תשע"ג נחל בע"ה בהכשרת מורים ומורות גם לחינוך היסודי. מתוך ראיית צורכי עם ישראל נמשיך בשנה זו גם בתוכנית להכשרת מורים לבתי הספר הכלליים.

קמפוס הלומדות במגדל עוז נמצא בתנופת התפתחות הן במבנים, כפי שניתן לראות, ובעיקר במספר הלומדות.

זכינו כולנו, שצוות המכללה כולל מורים מן השורה הראשונה, מומחים בתחומם, המלמדים מתוך זיקה לחינוך וליראת שמים. אלו מורים המודעים לשילוב שהוזכר לעיל, ואינם בורחים ממנו. התמודדות נכונה ואמתית תצמיח דור ישרים מבורך.

נישא כולנו את תפילת האם היהודייה לפני הדלקת נרות שבת: "וזכני לגדל בנים ובני בנים חכמים ונבונים, אוהבי ה', יראי א-לוהים, אנשי אמת, זרע קודש, דבקים בה', ומאירים את העולם בתורה ובמעשים טובים ובכל מלאכת עבודת הבורא".

העומד לרשותכם בכל עת,

יצחק קראוס

ראש המכללה

בעלי תפקידים

הרב ד"ר אהרן ליכטנשטיין	ראש ישיבת הר עציון ורקטור המכללה
הרב פרופ' יצחק קראוס	ראש המכללה
ד"ר עזרא קהלני	רקטור המכללה
זהר כהן	מנכ"ל
פאני סלומון	מזכירת הנהלה ומינהל מורים
אהוד רוסט	דיקן הסטודנטים ומנהל מינהל התלמידים
ד"ר עדן הכהן	מנהל ההכשרה הפדגוגית
ד"ר אביעזר כהן	רכז מסיימים
שירה רפאלי	מינהל תלמידים סדירים והכשרה פדגוגית
ד"ר יואב ברזלי	מנהל אקדמי, תואר שני ותוכנית המצוינים
רונית מוסקוביץ	שכר לימוד ומינהל תלמידי תואר שני ולימודי המשך
ד"ר עמוס גאולה	מנהל רשות המחקר
ד"ר שלמה ישי	מנהל תוכנית הכשרת מנהלים
בעז קולומבוס	מרכז תוכנית הכשרת מנהלים
ראובן גפני	מנהל הוצאת תבונות
ציפי קלר	מנהלת הספריות, יחסי ציבור
יוני הרבנד	מידענות
יוסי בן גל	מנהל בית הספר ללימודי המשך ולפיתוח מקצועי
רחל גרינברג	פיתוח מקצועי
אליהו ביטון	מנהל היחידה להתמחות וכניסה להוראה
גיל אברהם	מרכז קורסי חונכים והשתלמויות ביחידה להתמחות וכניסה להוראה, קמפוס אלון שבות
ללי אוסטרופ	מנהלת יחידת האינטרנט ומרכזת הקורסים המקוונים
שושי ריפקין	אתר האינטרנט וגמולי השתלמות
מאיר שפיגלמן	מנהל יחידת המחשב
אביעד שחר	מרכז תחום פרסום ושיווק
אבי סיון	מנהל מינהל הלימודים, קמפוס אלון שבות
אבי פרוינד	מינהל הלימודים, קמפוס אלון שבות
רפי פרויס	הנהלת חשבונות

תוכנית נשים במגדל עוז

הרב ד"ר יהושע רייס	סגן ראש המכללה, ראש תוכנית ההכשרה לנשים
ד"ר ברכי אליצור	מנהלת אקדמית, תוכניות ההכשרה ותוכנית המצוינים
תהילה הר זהב	מינהל תלמידות
הודיה יעקוביאן	מינהל תלמידות והכשרה פדגוגית
טלי זנדברג	מינהל הלימודים
הילה כהן	מידענות
מיכל כהן	מרכזת הספרייה
רונית נדיבי-אסטריק	שכר לימוד ומזכירות

יונינה מעוז	מזכירות קמפוס מגדל עוז
שרית שוסהיים	מרכזת היחידה להתמחות וכניסה להוראה
גלעד בורנשטיין	מינהל הלימודים

ראשי חוגים ומרכזי חוגים

הרב ד"ר אהרן ליכטנשטיין	ראש החוג לתורה שבעל פה
ד"ר עוזיאל פוקס	מרכז החוג לתורה שבעל פה
הרב ד"ר יהושע רייס	ראש החוג לתנ"ך
ד"ר שמואל ויגודה	ראש החוג למחשבת ישראל
ד"ר אביעזר כהן	מרכז החוג למחשבת ישראל
ד"ר עדן הכהן	ראש החוג לספרות עברית
הרב ד"ר חנוך גמליאל	ראש החוג ללשון העברית
פרופ' יואל אליצור	ראש החוג ללימודי ארץ ישראל
ד"ר דורון שר-אבי	מרכז החוג ללימודי ארץ ישראל
ד"ר עשהאל אבלמן	ראש החוג להיסטוריה
ד"ר איימי גלברט	ראש החוג לאנגלית
ד"ר לינדזי שפירו-שטיינברג	מרכזת החוג לאנגלית
ד"ר צבי כרמלי	ראש החוג לחינוך והוראה וראש המסלול לחינוך מיוחד
אביחי קלרמן	מרכז החוג לחינוך והוראה
שרית נחשון	מרכזת המסלול לחינוך מיוחד
תהילה פרל	מרכזת עבודה מעשית בחינוך מיוחד
יעל ווייס	מזכירת ראשי החוגים

בית מדרש מגדל עוז

אסתי רוזנברג	ראש בית המדרש במגדל עוז
ברכה נאמן	מנהלת אדמיניסטרטיבית של בית המדרש
חנה פורטגנג	מזכירת בית המדרש

המרכזים את ענייני המכללה בישיבותיהם

הרב אמנון בזק	ישיבת 'הר עציון'
הרב עמיחי גורדין	ישיבת 'הר עציון'
הרב שלום אילוז	ישיבת 'ניר', קריית ארבע
הרב יאיר דרייפוס	ישיבת 'שיח'
הרב יהושע בן מאיר	ישיבת 'שבות ישראל'
הרב חיים כפרי	ישיבת תקוע

טלפונים ודואר אלקטרוני

שם	טלפון	דואר אלקטרוני
מרכזיית המכללה בקמפוס אלון שבות	02-9937333 02-9932796 פקס	herzog@herzog.ac.il
מרכזיית המכללה בקמפוס מגדל עוז	02-9937311 02-9937319 פקס	officemo@herzog.ac.il
אבלמן עשהאל, ד"ר	דרך מרכזיית אלון"ש	asaela@herzog.ac.il
אברהם גיל	9937304	gilav@herzog.ac.il
אוסטרופ גלי	9937328	lalio@herzog.ac.il
אליצור ברכי, ד"ר	דרך מרכזיית מגדל עוז	brachi@herzog.ac.il
אליצור יואל, ד"ר	דרך מרכזיית אלון"ש	yelizu51@huji.ac.il
ביטון אליהו	9937304	elibiton5@gmail.com
בית מדרש מגדל עוז	9934520	brachane@gmail.com
בן גל יוסי	9937331	yosib@herzog.ac.il
ברזלי יואב, ד"ר	דרך מרכזיית אלון"ש	yoavb@herzog.ac.il
בורנשטיין גלעד	052-260-6459	giladb@herzog.ac.il
גאולה עמוס, ד"ר	דרך מרכזיית אלון"ש	msageula@mscc.huji.ac.il
גלברט איימי, ד"ר	דרך מרכזיית אלון"ש	amygelbart@gmail.com
גמליאל חנוך, הרב ד"ר	דרך מרכזיית אלון"ש	edit5@zahav.net.il
גפני ראובן	דרך מרכזיית אלון"ש	reuveng@herzog.ac.il
גרינברג רחל	9937315	rachelg@herzog.ac.il
הוצאות תבונות – המערכת	9937317	tvunot@herzog.ac.il
הוצאות תבונות – שיווק והפצה (רפי פרויס)	9937346	rafip@herzog.ac.il
הכהן עדן, ד"ר	9937306	edenc@herzog.ac.il
הר זהב תהילה	9937318	tehilahz@herzog.ac.il
הרבנד יוני	9937323	yoniharband@gmail.com
ווייס יעל	9937342	yaelw@herzog.ac.il
ויגודה שמואל, ד"ר	דרך מרכזיית אלון"ש	shmuelwygoda@gmail.com
זנדברג טלי	דרך מרכזיית מגדל עוז	taliz@herzog.ac.il
יעקוביאן הודיה	9937339	hodayay@herzog.ac.il
ישי שלמה, ד"ר	9937318	shlomoy@012.net.il
כהן אביעזר, ד"ר	דרך מרכזיית אלון"ש	aviezerc@herzog.ac.il
כהן הילה	073-2179909	hilac@herzog.ac.il
כהן זהר	דרך מרכזיית אלון"ש	zoharc@herzog.ac.il

שם	טלפון	דואר אלקטרוני
כהן מיכל	דרך מרכזיית מגדל עוז	mc@herzog.ac.il
כרמלי צבי, ד"ר	דרך מרכזיית אלו"ש	zcarmeli@herzog.ac.il
מוסקוביץ רונית	9937314	ronitm@herzog.ac.il
מעוז יונינה	9937311	officemo@herzog.ac.il
נאמן ברכה	9934520	bracha@haretzion.org.il
נדיבי-אסטרק רונית	דרך מרכזיית מגדל עוז	ronitn@herzog.ac.il
נחשון שרית	דרך מרכזיית אלו"ש	saritshwartz@gmail.com
סיון אבי	9937308	avis@herzog.ac.il
סלומון פאני	9937310	fannys@herzog.ac.il
ספריית המכללה - אלון שבות	9937321	library@herzog.ac.il
ספריית המכללה - מגדל עוז	9937349	mc@herzog.ac.il
פוקס עוזיאל, ד"ר	דרך מרכזיית אלו"ש	uzif@herzog.ac.il
פורטגנג חנה	9934520/1	chanaf@haretzion.org.il
פרוינד אבי	9937352	hafala@herzog.ac.il
פרויס רפי	9937346	rafip@herzog.ac.il
פרל תהילה	דרך מרכזיית אלו"ש	pearltehila@gmail.com
קהלני עזרא, ד"ר	9937310	ezrak@herzog.ac.il
קולומבוס בעז	דרך מרכזיית אלו"ש	boazc@herzog.ac.il
קלר ציפי	9937322	zk@herzog.ac.il
קלרמן אביחי	דרך מרכזיית אלו"ש	avichai@herzog.ac.il
קראוס יצחק, הרב פרופ'	9937310	ykraus@herzog.ac.il
רוזנברג אסתי	דרך מרכזיית מגדל עוז	ststr07@gmail.com
רוסט אהוד	9937312	ehudr@herzog.ac.il
רייס יהושע, הרב ד"ר	דרך מרכזיית מגדל עוז	shukyr@herzog.ac.il
ריפקין שושי	9937348	shoshyr@herzog.ac.il
רפאלי שירה	9937312	shirar@herzog.ac.il
שוסהיים שרית	9937305/4	sarits@herzog.ac.il
שחר אביעד	דרך מרכזיית אלו"ש	aviadsh@herzog.ac.il
שפיגלמן מאיר	דרך מרכזיית אלו"ש	meirsh@herzog.ac.il
שפיר-שטיינברג לינדזי, ד"ר	דרך מרכזיית אלו"ש	linzsh@gmail.com
שר-אבי דורון, ד"ר	דרך מרכזיית אלו"ש	doronsar2@herzog.ac.il

מידע כללי בתחום המנהלי

מסגרת התוכנית

1. תוכנית הלימודים במכללת הרצוג מיועדת למעוניינים להכשיר עצמם לעסוק בחינוך והוראה בסביבה תורנית (ישיבה / בית מדרש) ובאווירה הייחודית להם. לימודי הגברים מתקיימים בקמפוס באלון שבות ליד ישיבת הר עציון ולימודי הנשים בקמפוס המכללה במגדל עוז ליד המדרשה.
2. תוכנית הלימודים מוכרת ומאושרת ע"י המועצה להשכלה גבוהה ונמצאת תחת פיקוחו של האגף להכשרה והשתלמות במשרד החינוך, ועל כן היא מוכרת למטרות הבאות:
 - א. לימודים לתואר ראשון בהוראה B.Ed.
 - ב. תעודת הוראה לבעלי תואר ראשון (הסבת אקדמאים).
 - ג. השלמת לימודים לתואר ראשון בהוראה (B.Ed.).
 - ד. לימודים להרחבת הסמכה לבעלי תואר B.Ed.
1. לצורך הוספת התמחויות (תנ"ך, תורה שבעל פה, מחשבת ישראל, לשון עברית, ספרות עברית, לימודי ארץ ישראל, היסטוריה*, אנגלית*, וחינוך מיוחד).
2. לצורך הרחבת מסלול ההוראה (חטיבה עליונה, חינוך מיוחד).
- ה. הענקת גמול השתלמות.
- ו. לימודים לתואר שני - מוסמך בהוראה (M.Ed.). (פרטי התוכנית במידעון נפרד)
- ז. לתואר אקוויולנטי M.A. (מוכר על ידי משרד החינוך לצורכי שכר) למורים לתורה שבעל פה ו/או למחשבת ישראל שהם בוגרי ישיבות.
3. התוכנית מוכרת גם לצרכים הבאים:
 - א. קבלת מענק שעות השתלמות והחזר שכר לימוד ממשרד החינוך (על פי הנחיות המשרד).
 - ב. לימודים בשנת שבתון (מוכרים על ידי הקרן כלימודי חובה).
 - ג. זכאות לקבלת תעודת סטודנט (בתשלום).
4. הפונים חייבים בראיון ויעוץ לבניית תוכנית הלימודים. בתוכנית הנשים הייעוץ יינתן ע"י הודיה יעקוביאן ותהילה הר זהב ובתוכנית הגברים ע"י אהוד רוסט.
5. **הסעות**
הסעות תצאנה מרחבי הארץ, במידה ומספר הנוסעים יצדיק זאת. הסעה קבועה תצא מבנייני האומה בירושלים, בימי ראשון, שלישי וחמישי בשעה 8:00. ההסעה תחזור לבנייני האומה בסיום יום הלימודים. כמו כן, מתקיימת הסעה כ-20 דקות לפני כל שיעור ובסיומו מקמפוס המכללה באלון שבות לקמפוס במגדל עוז ובחזרה. להסעה זו יש להירשם במזכירות באלון שבות או במגדל עוז. המעוניינים בהסעה יצינו זאת בטופס ההרשמה. גובה התשלום עבור ההסעה מהתחנות השונות מפורט בעמ' 95.
6. **מעון לתינוקות** - במידעון נשים ובאתר המכללה.

* מותנה באישור סופי של מל"ג י"ש.

תקשורת עם המכללה

קמפוס אלון שבות

מרכזיה: 02-9937333

פקס: 02-9932796

דואר אלקטרוני: herzog@herzog.ac.il

המשרד פתוח: בימים א', ג', ה' 8:30 – 17:00

בימים ב', ד' 8:30 – 15:30

בשעות שבהן המשרד סגור, ניתן להשאיר הודעה במשיבון.

קמפוס מגדל עוז

מרכזיה: 02-9937311

פקס: 02-9937319

דואר אלקטרוני: officemo@herzog.ac.il

המשרד פתוח: בימים א', ג', ה' 8:30 – 17:00

בימים ב', ד' 8:30 – 15:30

בשעות שבהן המשרד סגור, ניתן להשאיר הודעה במשיבון.

אתר האינטרנט

כתובת האתר: www.herzog.ac.il

האתר מכיל: קורסים מקוונים, תכנים שונים, מידע מינהלי רב, כולל תוכניות הלימודים ומידע אישי לתלמיד: מערכת, ציונים, מצב תשלומים ועוד. באתר הודעות שוטפות על שינויים בשיעורים, סיורים וכדומה.

כדי למצוא באתר המכללה מידע על מערכת הציונים ומצב התשלומים יש להיכנס בתפריט: מידע אישי/ מידע לסטודנט.

שם הכניסה הוא מספר הזהות - 9 ספרות.

הסיסמא היא תאריך הלידה – יום וחודש ללא שנה. וללא 0.

לדוגמא: מי שנולד ב- 3/8/1980 סיסמתו תהיה 38.

זמני הלימוד ושינויים בתוכנית

שנת הלימודים תשע"ג תחל ביום ראשון, כ"ח בתשרי תשע"ג (14.10.2012) ותסתיים ביום חמישי, י"ב בתמוז תשע"ג (20.06.2013).
קורסים מרוכזים וסידורים יתחילו כבר בחודש אלול בשנת תשע"ב.

ימי הלימודים:

ביום א' 9:00 – 19:00

ביום ג' 9:00 – 19:00

ביום ה' 9:00 – 17:20

בתוכנית הנשים, בימי ב' ו-ד' יתקיימו לימודי הכשרה מעשית וסדנאות מנהיגות חינוכית.

שעות הלימודים:

שיעור ראשון 9:00 – 10:20

שיעור שני 10:35 – 11:55

שיעור שלישי 12:10 – 13:30

שיעור רביעי 14:20 – 15:40

שיעור חמישי 16:00 – 17:20

שיעור שישי 17:40 – 19:00

- תלמיד הלומד שלושה ימים בקמפוס המכללה מחויב לפנות לפחות שעה אחת באחד הימים כשעת ספרייה.
- החופשות במהלך שנת הלימודים אינן מקבילות בהכרח לחופשות ביה"ס.
- לוח זמנים שנתי מופיע להלן בעמ' 92.
- מבחנים וסידורים מתקיימים גם בימי החופשות.
- בימי סידורים לא יתקיימו לימודים. הסידורים יסתיימו בשעות הערב.
- בימי מזג אוויר סוער במיוחד (שלג, קרח על הכביש וכד'), או אם יהיו אירועים אחרים המצריכים שינוי בתוכנית, תהיה הודעה באתר האינטרנט של המכללה ותישלח הודעת SMS לכלל התלמידים, אם אין הודעות, סימן שהתוכניות מתקיימות כרגיל.
- קורס ייפתח רק אם מספר הנרשמים יצדיק זאת.
- במהלך שנה"ל יתקיימו מספר שעות עיון בענייני חינוך ואקטואליה, על חשבון שעות הלימודים (בחלוקה מאוזנת על פני השעות והסמסטרים). איננו מודיעים מראש על שעות מיוחדות אלו. משתלמים יכולים להתעניין באופן אישי במזכירות ולקבל על כך מידע מוקדם.
- המידע במידעון זה הוא כללי והמכללה שומרת לעצמה את הזכות לשנות, להוסיף ולגרוע ממנו במידת הצורך. כמו כן שומרת המכללה לעצמה את הזכות לערוך שינויים בתוכנית הלימודים, בסגל ההוראה ובמועדי הקורסים בהתאם לנסיבות שיווצרו, כל זאת תוך יידוע התלמידים על השינויים.

ספריית המכללה

מרכז המשאבים הקיים במכללה כולל ספריות, חדרי הדרכה ומידע, מאגרי מידע מגוונים ומרכזייה פדגוגית. הקטלוגים [ומאגרי המידע ממוחשבים](#) ניתנים לעבודה דרך אתר המכללה באינטרנט: www.herzog.ac.il.

המשאבים העומדים לרשות הסטודנטים ממוקמים בשני הקמפוסים: אלון שבות ומגדל עז ויש אפשרות זמינה ויעילה להשאלה בינספרייתית ביניהם. שעות הפתיחה של כל ספרייה מופיעות באתר.

השאלת ספרים ופרטים נוספים מותנית בפתיחת כרטיס מנוי שעלותו 200 ₪ (100 ₪ דמי טיפול עבור כל תקופת הלימודים) + 100 ₪ פיקדון שיוחזרו בסוף תקופת הלימודים). מנהלת הספרייה: ציפי קלר

קמפוס אלון שבות:

טלפון: 02-9937321

הספרייה התורנית - מאגר המכיל חומר תורני בספרים חדשים ועתיקים, אוספים נדירים וכן מגוון גדול של כתבי עת תורניים.

הספרייה הפדגוגית - מאגר המכיל חומר מחקרי בכל הנושאים הנלמדים והנושקים לחוגים השונים בלימודי המכללה. מקרא, תלמוד, היסטוריה, לשון, לימודי ארץ ישראל, מחשבת ישראל ופילוסופיה, חינוך ופסיכולוגיה, ספרות ועוד.

המרכזייה הפדגוגית - מאגר המכיל חומרים המיועדים לסייע למורה בהכנת תשתית רחבה ומגוונת לשיעורים בנושאי יהדות. חומר זה עשוי לשרתו הן במתן רקע רחב לנושא שהוא מתכוון לעסוק בו, והן בהצעה לדרכים שונות ללמדו בכיתה. החומר מכיל מדריכים למורה ועזרים אורקוליים. מערכי שיעור, מבחנים, אתרים חינוכיים והצעות דידקטיות במגוון נושאים מופיעים בטקסט מלא בקטלוג הספרייה ובאתר 'דעת' המוצגים באתר המכללה.

חדר הדרכה ומידע – שירותי מידענות, כתיבת עבודות ומחשב. מרכז: יוני הרבנד.

קמפוס מגדל עז:

טלפון: 993-7349

מרכזת הספרייה : מיכל כהן

הספרייה התורנית: ספרייה זו נמצאת בתוך בית המדרש ובחלל שמחוצה לו ("ספריית שירה"), ומכילה ספרים תורניים בנושאים שונים. ספרייה זו היא ספריית עיון בלבד.

הספרייה הפדגוגית: ספרייה זו הנמצאת בקומה התחתונה של הבניין החדש, מכילה חומר מחקרי בנושאי מקרא, תלמוד, היסטוריה, לשון, לימודי ארץ ישראל, מחשבת ישראל, פילוסופיה חינוך, פסיכולוגיה, ספרות ועוד.

חדר הדרכה ומידע שירותי מידענות, כתיבת עבודות ומחשב. מרכזת: הילה כהן 0732179909 או דרך מרכזית המכללה במגדול עז.

שעות הפתיחה ופרטים נוספים באתר המכללה.

צוות רחב ומיומן עומד לרשותכם!

נתיבי הלימוד והמקצועות הנלמדים

נתיב א': תואר ראשון בהוראה (B.Ed.)

מבוא

נתיב זה מיועד למעוניינים להכשיר עצמם להוראה בעתיד וכן לחסרי תעודת הוראה העוסקים בפועל בהוראה.

הלימודים לתואר ראשון בהוראה הם בהיקף של 90 שעות שבועיות (ש"ש). היקף הלימודים בחוג לחינוך מיוחד הוא 96 ש"ש ובחוג לאנגלית 97 ש"ש.

מכללת הרצוג רשאית להעניק תעודת הוראה ותעודת B.Ed. במקצועות הבאים: תנ"ך, תורה שבעל פה, מחשבת ישראל, לשון עברית, ספרות עברית, לימודי ארץ ישראל, חינוך מיוחד, אנגלית והיסטוריה.

על כל תלמיד לבחור בנוסף לחוג לחינוך והוראה, בשתי התמחויות. התמחויות אלו הן תחומי ההוראה שלהוראתם מוכשר התלמיד, והן נרשמות בתעודת ההוראה ובתואר האקדמי.

משרד החינוך מעניק מלגה ללומדים בהתמחויות נדרשות: לשון, לימודי ארץ ישראל, ספרות, אנגלית והיסטוריה.

ההטבה תינתן לתלמידי תואר ראשון, בתוכנית לימודים רציפה.

בתשע"ב עמדה המלגה על סך 2500 ₪. קבלת המלגה מותנת באישור משרד החינוך, בחידוש מלגות אלו לשנת תשע"ג, ובכפוף לקריטריונים הנקבעים על ידם והמשתנים מעת לעת (פירוט בעמ' 106, סעיף 2).

מסגרת התוכנית

המסלול האקדמי דורש 90 ש"ש ומעלה לפי הפירוט להלן. המסלול נמשך ארבע שנים, שעיקרן מוקדש להתמחויות בשני חוגי לימוד ולימודי חינוך והוראה:

1. לימוד שניים מתוך מקצועות הלימוד הבאים: תנ"ך, תורה שבעל פה, מחשבת ישראל, ספרות עברית, לשון עברית, לימודי ארץ ישראל, והיסטוריה, בהיקף של 26 ש"ש לכל חוג, בחוג לחינוך מיוחד בהיקף של 30 ש"ש, ובחוג לאנגלית 32 ש"ש.

2. לימודי חינוך בהיקף של 21 ש"ש.

3. הכשרה מעשית בהיקף של 12 ש"ש, בחוג לחינוך מיוחד 16 ש"ש, ובחוג לאנגלית 15 ש"ש.

4. לימודי יסוד והעשרה בהיקף של 6 ש"ש - מוקדשות ללימוד לשון עברית (קורס יסוד)*, קורס מד"א, ביטחון ובטיחות, זehירות בדרכים וכן לימודי אנגלית**, וקורסים במקורות החינוך היהודי.

5. **סטאז'** - משרד החינוך החליט על קיום תוכנית סטאז' במסגרת האקדמיזציה של מקצוע ההוראה. תקופת הסטאז' תתקיים בשנה הרביעית ללימודים. הלומד יעבוד כמורה בפועל,

* על חובת לימודי לשון עברית ראו בעמ' 49.

** על חובת לימודי אנגלית ראו בעמ' 49-50.

בהיקף של 1/3 משרה לפחות (בשכר), במקביל להשלמת לימודיו. קיום הסטאז', הערכה מסכמת בו ובחינת רישוי של משרד החינוך הם תנאי לקבלת רישיון הוראה.

6. הציונים בכל השיעורים נקבעים על סמך מבחן או עבודה. בנוסף לכך, נדרש כל תלמיד לכתוב במהלך לימודיו שתי עבודות סמינריות - אחת בחינוך והשנייה באחד משני מקצועות ההתמחות.

ייעוץ ושיבוץ: לכל תלמיד תיבנה תוכנית אישית לאחר ייעוץ עם מרכזי מנהל תלמידים. בעת הייעוץ תיבדק התאמתה של תוכנית הלימודים שהתלמיד בנה לדרישות החוג. בקמפוס אלון שבות - אהוד רוסט
בקמפוס מגדל עוז – תהילה הר זהב והודיה יעקוביאן

ניתן ללמוד את המסלול הנ"ל במסגרת תוכנית 'אשכולות' (לתלמידים מצטיינים). פרטים בעמ' 71.

תנאי קבלה

1. זכאות לתעודת בגרות

- א. כל תלמיד נדרש באישור זכאות לתעודת בגרות עם ממוצע משוקלל (כולל בונסים) של 85 ומעלה.
- ב. מסיימי שתיים עשרה שנות לימוד הממשיכים ברצף לימודים במכללה ואין בידם אישור זכאות לבגרות בעת הרשמתם וקבלתם ללימודי המכללה, יתקבלו ללימודים על סמך מבחן פסיכומטרי בלבד. תלמידים אלו חייבים בהצגת אישור זכאות לבגרות עד סוף חודש דצמבר של שנת לימודם הראשונה במכללה.
- ג. ככלל, לא ניתן להמשיך לימודים בשנה ב', ללא השלמת הזכאות לתעודת בגרות.
- ד. מועמדים בני שלושים ומעלה חסרי זכאות לבגרות, יוכלו להתקבל ללימודים, אך חייבים במכינה ללימודים אקדמיים בהיקף של 6 ש"ש.
- ה. בוגרי ישיבות קטנות, חסרי תעודת בגרות, יחויבו בשנת מכינה שבה ילמדו מקצועות המקבילים לתעודת בגרות.

2. מבחן פסיכומטרי וציון משולב

- א. כל תלמיד חייב במבחן הפסיכומטרי. הציון המשולב הוא ממוצע של ציוני הבגרות עם ציון המבחן הפסיכומטרי. הציון המשולב המינימלי הנדרש הוא 525, וכל זאת בתנאי שהציון הפסיכומטרי אינו נמוך מ-475.
- ב. במקרים חריגים יוכלו להתקבל תלמידים בעלי זכאות לבגרות שציונם המשולב הוא 485 ומעלה.
- ג. תלמידים שנבחנו בעבר במבחן הסף של משרד החינוך, אינם חייבים להבחן במבחן הפסיכומטרי, וציון הסף שבידם הוא בר תוקף.
- ד. למועמדים ללא תעודת בגרות מלאה, למועמדים בני שלושים ומעלה חסרי תעודת בגרות וכן לעולים חדשים, הציון המשולב יתבסס על ציון הפסיכומטרי בלבד.

3. ריאיון אישי.

תוכניות לימוד מקוצרות על יסוד לימודים קודמים

תלמידים בעלי תארים אקדמיים, תלמידים בעלי רקע תורני של לימוד בישיבות גבוהות או מדרשות ותלמידים אשר למדו קורסים אקדמיים שונים, יוכלו לקבל הכרה על לימודים אלו בתנאי שהם רלוונטיים לקורסי ההכשרה הנלמדים במכללה וקבלו עליהם ציון. גם מדריכים מוסמכים של משרד החינוך זכאים להכרה על לימודיהם הקודמים. על סמך מתן ההכרה על הלימודים הקודמים, תיבנה לתלמידים תוכנית לימודים מקוצרת.

נתיב ב': תעודת הוראה לבעלי תואר ראשון (הסבת אקדמאים להוראה)

- נתיב זה מיועד לאקדמאים המעוניינים בתעודת הוראה וזכאים לתוכנית לימודים מקוצרת.
1. הסמכה להוראה באותו תחום בו יש לפונה תואר אקדמי, מחייבת תוכנית לימודים בחוג לחינוך בלבד (21 ש"ש) ו-6 ש"ש עבודה מעשית.
 2. בעלי תואר בחוג לחינוך חייבים בהשלמת לימודי הדיסציפלינה, בה הם מעוניינים להתמחות, ו-6 ש"ש בעבודה מעשית.
 3. המעוניינים בהסמכה להוראה בתחום שונה מהתואר האקדמי ואינם בעלי תואר בחינוך, חייבים בתוכנית לימודים הכוללת לימודים דיסציפלינריים בתחום שבו הם מתכשרים להוראה וכן לימודי חינוך. ובנוסף חייבים ב-6 ש"ש עבודה מעשית.
 4. מינימום השעות שיש ללמוד במכללת הרצוג לשם קבלת תעודת הוראה הוא 12 ש"ש (לא כולל עבודה מעשית).

נתיב ג': השלמה לתואר ראשון בהוראה (B.Ed.)

נתיב זה מיועד לבעלי תעודת הוראה שאינה אקדמית, ולאלה שהחלו בהכשרה להוראה ולא השלימו אותה ומעוניינים לקבל עם סיום לימודיהם תואר ראשון בהוראה (B.Ed.).

תנאי קבלה

1. תעודת הוראה באחת מהאפשרויות הבאות:
 - א. תעודת 'מורה מוסמך בכיר', על סמך לימודים סדירים במשך שלוש שנים במוסד להכשרת עובדי הוראה.
 - ב. תעודת 'מורה מוסמך', על סמך לימודים לתעודת 'מורה מוסמך בכיר' במכללה אקדמית, או במכללה לא אקדמית להכשרת עובדי הוראה בהיקף של 720 שעות לימוד.
 - ג. תעודת 'מורה מוסמך בכיר' על סמך לימודים שלא כולם נלמדו במכללה להכשרת עובדי הוראה. במקרה זה נדרשת השלמת קורסים כתנאי ללימודיו לתואר ראשון בהוראה (B.Ed.).
 - ד. בעלי דרגת שכל של 'מורה מוסמך בכיר' חייבים בהשלמת קורסים כתנאי ללימודיו לתואר ראשון בהוראה (B.Ed.).

2. תעודת בגרות מלאה.
מורים מעל גיל 30 שאין בידם תעודת בגרות יידרשו לעמוד בהצלחה בתוכנית הכנה ללימודים אקדמיים בהיקף של 6 ש"ש.

היקף הלימודים

בעלי תעודת 'מורה מוסמך בכיר' במסלול ובהתמחות אקדמיים ממכללה אקדמית לעובדי הוראה, חייבים בלימודים בהיקף של 18 ש"ש.
בעלי תעודת 'מורה מוסמך בכיר' ממכללה לא אקדמית, או במסלול ובהתמחויות לא אקדמיים ממכללה אקדמית לעובדי הוראה, חייבים בלימודים בהיקף של 32 ש"ש.
'מורה מוסמך' שהשלים את לימודיו לדרגת שכר של 'מורה מוסמך בכיר', חייב בלימודים בהיקף של 40 ש"ש.
'מורה מוסמך' בעל דרגת שכר של 'מורה מוסמך', חייב בלימודים בהיקף של 56 ש"ש.
תלמידי מכללת הרצוג שלמדו בקמפוס המכללה, החל משנת הלימודים תשנ"ה, במסלול האקדמי בהתמחויות תורה שבעל פה ותנ"ך, לימודיהם מוכרים כלימודים אקדמיים.
הלומדים לתואר ראשון בהוראה (B.Ed.) שלא במסלול או בהתמחות לה הוסמכו כ'מורה מוסמך בכיר', חייבים בהשלמת לימודים לצורך ההסמכה לבכיר במסלול ו/או ההתמחות החדשים.
היקף ההשלמה ייקבע בייעוץ אישי בהתאם לתעודת ההוראה הבסיסית של הפונים.

תנאי אקדמיים

- ניתן להכיר בלימודים אקדמיים קודמים בתנאים הבאים:
 - הקורס אינו נכלל ברשימת הקורסים בתעודת ההוראה של המורה.
 - הקורס נלמד בהיקף של 1 ש"ש לפחות, עם ציון.
 - נושא הקורס רלוונטי לתוכנית הלימודים שהתלמיד מבקש ללמוד.
 - לא יוכרו קורסים שנלמדו בתקופה העולה על 6 שנים לפני תחילת הלימודים.
- היקף ההכרה בלימודים קודמים הוא עד 8 ש"ש (ללומדים 32 ש"ש ומעלה), ועד 6 ש"ש לחיילים 18 ש"ש.
- ניתן להכיר בקורסים ייחודיים או בסיוורים לימודיים העומדים בתנאים שנזכרו לעיל בסעיף 1. ההכרה תלויה בתוכנית המפורטת ובמטלות שיוצגו לאישור ראש החוג ומנהל התלמידים.

מקצועות הלימוד לתואר ראשון בהוראה (B.Ed.)

מקצועות הלימוד המוצעים במכללה הם: תנ"ך, תורה שבעל פה, מחשבת ישראל, לשון עברית, ספרות עברית, לימודי ארץ ישראל, חינוך מיוחד, אנגלית והיסטוריה.
יש לבחור בהתמחות אחת או בשתיים לצורך קבלת תואר ראשון בהוראה (B.Ed.).
בנוסף לשיעורים בהתמחות או בהתמחויות לקבלת תואר ראשון בהוראה (B.Ed.), נדרשים גם קורסים בחינוך, וכן שתי עבודות סמינריות, אחת בחינוך והשנייה בחוג ההתמחות.
תוכנית הלימודים המדויקת תיקבע בייעוץ אישי.
מינימום השעות - בכל מקרה - שיש ללמוד במכללת הרצוג לשם קבלת תואר ראשון בהוראה (B.Ed.) הוא 12 ש"ש (לא כולל אנגלית ועבודות סמינריות).

נתיב ד': הרחבת הסמכה לבעלי תואר B.Ed.

מבוא

נתיב זה מיועד לבעלי תעודת B.Ed. המעוניינים להרחיב את הסמכתם על ידי הוספת מסלולים ו/או התמחויות. 'מסלול' הוא מסגרת לימודים המכשירה להוראה בשכבת גיל מסוימת במערכת החינוך (כיתות א'-ו', ז'-ט', י'-י"ב). 'התמחות' היא מקצוע או תחום הוראה שלהוראתו מוכשר הלומד, והיא נרשמת בתעודת ההוראה.

זכאויות

1. זכאות לניקוד אקוויולנטי

בוגר 4 שנות ישיבה לפחות, בעל תעודת הוראה בתושבע"פ, המרחיב את הסמכתו בתנ"ך ו/או במחשבת ישראל בהיקף של 720 שעות, יקבל תעודת הוראה המזכה אותו ב-15 נקודות בדירוג השכר האקוויולנטי בהתאם לחוזר מנכ"ל תשנ"ד/2, ובכפוף להחלטת הוועדה לדירוג שכר אקוויולנטי במשרד החינוך.

2. זכאות לכפל תואר

המקבל תעודת הוראה נוספת - בעקבות לימודים של 720 שעות לפחות - זכאי לתוספת השכר הניתנת עבור כפל תואר, לפי הכללים המקובלים במשרד החינוך.

מספר שעות הלימוד

בעלי תעודת B.Ed. המעוניינים להוסיף התמחות במסלול הסמכתם (דהיינו באותה שכבת גיל שהוסמכו לה) - חייבים בלימודים בהיקף של 26-32 ש"ש בהתאם לחוג. ניתן להכיר בלימודים קודמים, בתנאי שמסגרות הלימוד מוכרות והלימודים רלוונטיים להתמחות הנלמדת.

לא יוכרו קורסים שנלמדו בתקופה העולה על 6 שנים לפני תחילת הלימודים. היקף ההכרה המקסימלי הוא 8 ש"ש. כל שעות הלימודים חייבות להילמד במכללה. הרחבת מסלול נוסף בהתמחות הקיימת, מחייבת לימודים בהיקף של 7-11 ש"ש (בהתאם לשנות הניסיון בהוראה). הרחבת מסלול נוסף והתמחות נוספת - מחייבת לימודים בהיקף של 36 ש"ש. תוכנית לימודים אישית תיקבע בייעוץ עם מנהל התלמידים.

תנאי קבלה

1. תעודת B.Ed.

2. תוספת מסלול לחטיבת הביניים או לחטיבה העליונה תאופשר רק לבעלי תעודת בגרות, או לאלה שקיבלו פטור מחובת השלמת תעודת בגרות.

נתיב ה': צבירת גמולי השתלמות

נתיב זה הינו אישי, והוא מיועד לכלל המורים המעוניינים להעמיק ולהרחיב את ידיעותיהם במקצועות השונים.

משך הלימודים ומספר השיעורים - בהתאם לרצונו ולבחירתו של כל מורה ומורה.
עובדי הוראה הלומדים בנתיב זה זכאים לקבל גמול השתלמות המוענק על ידי האגף להכשרה והשתלמות במשרד החינוך. לימודים בהיקף של 112 שעות בודדות (ש"ב) מקנות זכאות לגמול אחד, השווה ל-1.2% מהשכר. ניתן לצבור מקסימום 16 יחידות גמול.
הקורסים הסמסטריאליים במכללה הם בהיקף של 28 ש"ב והקורסים השנתיים הרגילים הם בני 56 ש"ב. קבלת הגמול מותנית בנוכחות סדירה בשיעורים וקבלת ציון על סמך מבחן או עבודה שתימסר תוך חודש ימים ממועד סיום הלימודים.
מורי אופק חדש יתוגמלו על הקורסים אשר נכללים במתווה של אופק חדש.

נתיב ו': למשתלמים שאינם מן המניין

נתיב זה מיועד ללומדים 'לשמה'. הלומדים בנתיב זה חייבים בהרשמה ובתשלום שכר לימוד, ככל תלמיד.

תואר שני מוסמך בהוראה (M.Ed.)

נתיב זה מיועד לבעלי תואר B.Ed. או בעלי תואר B.A. + תעודת הוראה.
במרכז התורני-אקדמי ללימודי תואר שני מתקיימים לימודים לתואר שני בשלושה תחומים:

- תנ"ך ופרשנותו בגישה רב תחומית
- תושבע"פ בגישה רב תחומית
- מחשבת ישראל – שיח ופרשנות

הלומדים בנתיב זה יהיו זכאים לקבל עם סיום לימודיהם תעודת מוסמך בהוראה M.Ed. בתחום הנלמד.
פרטים על תוכנית הלימודים לתואר שני מופיעים במידעון נפרד. לקבלת מידעון זה ניתן לפנות לרונית מוסקוביץ 02-9937314 או ronitm@herzog.ac.il.

תיאור חוגי הלימוד ורשימת השיעורים לתואר ראשון

החוג לתנ"ך

החוג לתנ"ך מציע מגוון שיעורים העוסקים בספרים שונים במקרא ובקשת של תחומים קרובים למקרא.

במרכזם של כמחצית מן הקורסים עומד ספר מספרי המקרא (מובן שהספר הנלמד משפיע על אופי הלימוד: לא הרי לימוד פרשה הלכתית מן התורה כלימוד פרשה סיפורית, ולא זה זה כלימוד השירה שבמקרא או כלימוד ספרות החכמה). יתר השיעורים עוסקים בנושאים משיקים למקרא וללימודו: ספרות ההלכה וספרי מחשבת ישראל הצומחים ועולים מן המקרא והקשורים בו, המדרשים כפרשנות למקרא, תרגומי המקרא, פרשני המקרא לדורותיהם, לשון המקרא ודקדוק הלשון הנבנה על יסוד המסורה וטעמי המקרא, הספרים החיצוניים, גיאוגרפיה מקראית, ארכיאולוגיה ותולדות ישראל בתקופת המקרא.

חלק מן הקורסים מוגדרים כסמינריונים. מספר המשתתפים בסמינריון מוגבל במטרה לאפשר השתתפות פעילה בלימוד. בסמינריון יוטלו משימות של קריאה והכנה ממפגש למפגש, ומדי פעם יידרשו הלומדים להרצות בפני הקבוצה על עניין הקשור לנושא הסמינריון. במסגרת קורסים אלו תיכתב עבודה סמינריונית בהדרכת מורה הקורס.

בתוכנית הלימודים כלולים מלבד הקורסים גם מבחני בקיאות בנביאים ראשונים ובספר דברי הימים, וכן עבודות שאלון במגוון נושאים.

על הלומדים לבחור תוכנית מאוזנת ומגוונת, שיש בה עיסוק בחלקיו השונים של המקרא, וגם מן הנושאים הנושקים למקרא לא יניחו ידם.

תוכנית החוג לתנ"ך

תוכנית הלימודים היא בהיקף של 26 ש"ש. התוכנית כוללת חטיבות של שיעורים וחטיבות של לימוד עצמי, וכן עבודות ומבחנים כפי שיפורט להלן.

א. שיעורי מבוא	
1. מבוא למקרא	2 ש"ש
2. הדרכה ביבליוגרפית (קורס מרוכז בקיץ)	1 ש"ש
3. עיון משווה בפרשנות המקרא (קורס מקוון)	1 ש"ש
4. לשון המקרא (1 ש"ש במסגרת לימודי השלמה בלשון)	
ב. שיעורים מודרכים	
4 שיעורים מודרכים בתנ"ך (פרשיות הלכתיות בתורה, הסיפור במקרא ספרי הנבואה, ספרי מזמור וחכמה)	4 ש"ש
ג. שיעורי בחירה	
שיעורי בחירה	10 ש"ש

ד. סיורי 'ארץ מקרא'

- 7 סיורים (לפחות 5 מתוכם בנושאים הקשורים לתנ"ך) פרטים
2 ש"ש בעמ' 63.

ה. לימוד עצמי

1. עבודות שאלון לפי בחירה (פירוט בעמוד הבא) 1 ש"ש
2. שלושה מבחני בקיאות 3 ש"ש
3. מבחן על קטע שלא נלמד (אנסיין)

ו. סמינריונים

1. סמינריון שנתי 2 ש"ש
2. כתיבת עבודה סמינריונית
סך הכל 26 ש"ש

הערות והבהרות

1. **ייעוץ ושיבוץ:** הרב ד"ר יהושע רייס – ראש החוג, יסייע לתלמידים בייעוץ אישי, במיוחד לתלמידי השנים ג'-ד' ולתלמידים בעלי תוכנית לימודים מיוחדת (כגון תלמידי חוץ). בעת הייעוץ תיבדק התאמתה של תוכנית הלימודים שהתלמיד בנה לדרישות החוג.
2. **מבחני הבקיאות:** ללומדים לתעודת הוראה בחוג לתנ"ך.
תלמידי החוג לתנ"ך נדרשים להיבחן בשלושה מבחני בקיאות בנביאים ראשונים ובדברי הימים: 1. יהושע-שופטים 2. שמואל ודה"א 3. מלכים ודה"ב. המבחן במלכים ודה"ב הוא מבחן רב בררתי (אמריקאי) הנעשה באמצעות המחשב בחדר המחשבים של המכללה ומצריך רישום מוקדם. פרטים נוספים לגבי מבחן זה ויתר המבחנים ניתן למצוא בדפי הנחיה למבחני הבקיאות המופיעים באתר האינטרנט של המכללה. חובה לעיין בדפים אלו לקראת המבחנים.
המבחנים יתקיימו במועדים קבועים מספר פעמים בשנה. (ראו בלוח המבחנים עמ' 93-94).
תלמידים סדירים הלומדים במסלול מלא יזכו להטבה של 5 נקודות על כל מבחן שיסיימו בשנה א', וכן על סיום המבחן השלישי בשנה ב'.
ציון עובר במבחן בקיאות הוא 65.
3. **קורס חובה בפרשנות המקרא:** כל תלמידי שנה א' בחוג לתנ"ך חייבים ללמוד את הקורס המקוון של עמרם ינאי 'עיון משווה בפרשנות המקרא'. הציון הסופי בקורס זה ישמש ציון מגן למבחן על קטע שלא נלמד (סעיף 4). ציון עובר בקורס זה הוא 70. תלמידים משנים קודמות יכולים לבחור קורס בפרשנות מקורסי הבחירה.
4. **מבחן על קטע שלא נלמד (אנסיין):** משרד החינוך מקיים מדי שנה מבחן על קטע שלא נלמד בתנ"ך במכונים התורניים. התלמידים ייבחנו בשנה ב'. הצלחה במבחן זה היא תנאי לקבלת תעודת הוראה. ציון עובר הוא 75.
למבחן יוכלו לגשת רק תלמידים שעברו את הקורס 'עיון משווה בפרשנות המקרא' (סעיף 3) בציון 70.

5. **שיעורי בחירה:** במהלך הלימודים חייבים תלמידי החוג לבחור בשלושה (לפחות) שיעורים או עבודות, שעוסקים בספרים הבאים: ויקרא, ישעיהו, יחזקאל, תרי-עשר, איוב וקהלת. חשוב בעינינו, שתלמידי החוג יחשפו ככל האפשר לספרים אלו הנחשבים פחות מוכרים ונלמדים במערכת החינוך. כמו כן, חייבים לבחור קורס (לפחות 1 ש"ש) בנוסף לקורס בפרשנות 'עיון משווה בפרשנות המקרא' (מקוון).
6. **שיעורים מתקדמים:** בשנים ג'-ד' חייבים תלמידי החוג להשתתף בשיעורים מתקדמים מתחומים שונים, ובהם סמינריון אחד לפחות.
7. **עבודות שאלון:** לבחירתכם 27 עבודות. יש להגיש עבודות בהיקף של 1 ש"ש לפחות. העבודות חייבות להיות מנושאים שונים מתוך הנושאים הבאים: תורה, נביאים ראשונים, נביאים אחרונים, כתובים ופרשנות המקרא. ניתן לבחור בכתיבת עבודות (מנושאים שונים) עד 3 ש"ש. ציון עובר בעבודת שאלון הוא 75.

עבודות השאלון בתנ"ך

עבודות השאלון מזכות בשעות שבועיות (ש"ש) לפי היקפן.
חובה לצבור בהן 1 ש"ש לפחות.

א. תורה

1.	בראשית	1/2 ש"ש
2.	שמות	1/2 ש"ש
3.	במדבר	1/2 ש"ש
4.	דברים	1/2 ש"ש

ב. נביאים ראשונים והסיפור המקראי

8-5.	שמואל א (4 עבודות)	1/2 ש"ש כל אחת
10-9.	שמואל ב (2 עבודות)	1/2 ש"ש כל אחת
11.	יונה	1/4 ש"ש
12.	רות	1/4 ש"ש
13.	אסתר	1/4 ש"ש
14.	עזרא ונחמיה	1/2 ש"ש

ג. נביאים אחרונים וכתובים

16-15.	ישעיהו (2 עבודות)	1/2 ש"ש כל אחת
17.	הושע ה'-י"ד	1/2 ש"ש
18.	יחזקאל	1/4 ש"ש
19.	עמוס	1/2 ש"ש
20.	איכה	1/2 ש"ש
22-21.	תהילים (2 עבודות)	1/2 ש"ש כל אחת
23.	משלי	1/4 ש"ש

ד. פרשנות

רש"י	24.
ראב"ע	25.
רשב"ם	26.
רמב"ן	27.
1/2 ש"ש	
1/2 ש"ש	
1/2 ש"ש	
1/2 ש"ש	

היקף העבודות הוגדר בהתאם להיקף השעות הדרוש לכתיבת כל עבודה.
שאלות החובה ושאלות הבחירה בכל עבודה מפורטות בראש העבודה.
העבודה היא מטלה אישית והכנתה צריכה להתבסס על עיון עצמאי במקורות.
העבודות נמצאות לעיון ולהורדה באתר האינטרנט של המכללה.

החוג לתורה שבעל פה

החוג לתורה שבעל פה מציע מגוון שיעורים שמטרתם להשלים את ההשכלה התורנית של תלמידיו אשר קיבלו הכשרה בתורה שבעל פה במסלול ישיבתי. השיעורים בחוג יתמקדו בשני תחומים:

א. העמקה בתחומי לימוד שאינם מודגשים בלימוד במסגרת ישיבות - מטרת השיעורים בקבוצה זו היא להתעמק במקצועות ובכלים אשר ערכם רב בהרחבת האופקים של הלומד ובהקניית ידע ומיומנויות, והעשויים להעמיק את לימודו ולהשתית אותו על יסודות איתנים. שיעורים אלה יעסקו בתחומים: מדרש הלכה ומדרש אגדה, משנה ותוספתא, תלמוד ירושלמי, מחשבת חז"ל, פרשנות התלמוד לדורותיה, דרכי הפסיקה ועוד.

ב. לימודי עזר - שיעורים אלה מבהירים את הרקע ההיסטורי, הגיאוגרפי והחברתי של חיבורי התורה שבעל פה.

מומלץ לתלמיד המגבש את תוכנית לימודיו, לבחור תוכנית מאוזנת ומגוונת, המורכבת מקבוצות שונות של שיעורים, וכך לקבל זווית רחבה של תחומי התורה שבעל פה. תלמידים הלומדים לתואר ראשון בהוראה (B.Ed.) או להרחבת הסמכה יבנו את תוכנית לימודיהם בתורה שבעל פה בהתאם להנחיות המיוחדות הנוגעות להם. מרכז החוג ישמח לעזור לכל תלמיד לבנות את מסלול לימודיו.

מבחן על קטע שלא נלמד (אנסיין)

א. המבחן הארצי על קטע שלא נלמד בגמרא מתקיים מדי שנה לכלל תלמידי המכללות להוראה. הצלחה במבחן זה היא תנאי הכרחי לקבלת תעודת הוראה ממשרד החינוך. ציון עובר במבחן זה הוא 75. תלמיד שקיבל פחות מ-70 במבחן המגן לא יוכל לגשת למבחן הארצי של משרד החינוך.

ב. למבחן הארצי יוגשו תלמידי שנה ב' במכללה.

ג. מבחן המגן – תלמידי החוג ייבחנו על קטע שלא נלמד בגמרא בשנת הלימודים הראשונה. תלמיד שציונו יהיה פחות מ-70 ייגש למבחן חוזר בשנה א'.

ד. מבחן המגן יתקיים ביום חמישי ט"ו בכסלו תשע"ג (29.11.13)

תוכנית החוג לתורה שבעל פה

מבנה התוכנית

א. תוכנית הלימודים היא בהיקף של 26 ש"ש: 16 ש"ש לימודי עיון או הלכה במסגרת הלימודים בישיבה, ועוד 10 ש"ש לימודי מבוא והרחבה במכללה.

ב. בכל שנה, על התלמיד להשתתף בשיעור בישיבה - עיון או הלכה. בחירת מסגרת השיעור תהיה בתיאום עם רבותיו בישיבה.

רשימת השיעורים לפי חטיבות

קורסי מבואות (חובה)

2 ש"ש	מבוא לתורה שבעל פה
2 ש"ש	מבוא לספרי גאונים וראשונים
1 ש"ש	מבוא לאגדה ולמחשבת חז"ל
<u>1 ש"ש</u>	הדרכה ביבליוגרפית
6 ש"ש	סך הכל

קורסי בחירה

2 ש"ש	קורסי בחירה מתוך החטיבה של 'ספרות חז"ל'
<u>2 ש"ש</u>	קורסים סמינריים מתוך החטיבות 'ספרות חז"ל' או 'גאונים, ראשונים הלכה'
<u>4 ש"ש</u>	סך הכל
10 ש"ש	סך הכל

החוג למחשבת ישראל

לחוג למחשבת ישראל שתי מטרות מרכזיות: האחת: לימוד ועיון בספרות המחשבה היהודית לדורותיה; והשנייה: עידוד הלומדים לעצב את אמונותיהם והשקפותיהם, תוך התמודדות עם האתגרים של זמננו בתחום זה.

נבאר בקצרה שתי מטרות אלו:

א. תוכנית הלימודים בחוג שואפת להעמיד בפני הלומדים מפה מסודרת של ההגות היהודית לדורותיה, תוך בחינת מקורותיה וזיקתה אל ההגות הכללית. מבנה התוכנית מבוסס על הכרת התקופות והזרמים במחשבת ישראל תוך הדגשת ההמשכיות בצד החידוש המתמיד.

בנוסף לרכישת ידע מקיף בתחומי ההגות היהודית יעמיקו הלומדים, על פי בחירתם בלימוד אינטנסיבי של הוגים מסוימים ובסוגיות מרכזיות, וירכשו כלים ומיומנויות ללימוד עצמי.

ב. כמו בכל הדורות, אנו רואים את לימודי מחשבת ישראל כחלק מלימוד תורה, אשר יש לו השפעה חשובה בבניין אמונותיו ודרכו הדתית של הלומד. התוכנית נבנתה כך שתעשיר את הלומדים לא רק מבחינת ידיעותיהם, אלא גם מבחינת יכולתם להתמודד בעצמם וכמחנכים, עם בעיות אקטואליות מתוך עומק מחשבתי ואמוני.

מבנה תוכנית הלימודים בחוג מבוסס על שלוש חטיבות מרכזיות: הגות ימי הביניים, הגות העת החדשה וחסידות. בנוסף לכך קיימים במסגרת החוג קורסים בתחומים אחרים בהגות היהודית שאינם נכללים בחטיבות אלו כגון: מחשבת חז"ל, הגות והלכה, או קורסים הדנים בסוגיה אחת לאורך מספר תקופות. כמו כן קיימים בחוג קורסים בתחומים המשיקים למחשבת ישראל ונדרשים כרקע או כהרחבה מתחום הפילוסופיה הכללית.

תוכנית החוג למחשבת ישראל

תוכנית הלימודים היא בהיקף של 26 ש"ש. תלמידי החוג חייבים בלימוד שלוש החטיבות ובלימוד הקורסים 'מבוא לפילוסופיה כללית' ו'עיון בספר מורה הנבוכים'.

תלמידי החוג ישתתפו לכל הפחות בקורס סמינרינוי אחד בהיקף של 2 ש"ש.

עד כמה שניתן, יש לסדר את תוכנית הלימודים כך ששיעורי המבוא יילמדו לפני השיעורים הרגילים בכל חטיבה, או בו זמנית.

רשימת השיעורים לפי חטיבות

א. חטיבת ימי הביניים

1. שיעור מבוא להגות הראשונים	2 ש"ש
2. עיון בספר מורה הנבוכים	2 ש"ש
3. שיעור או סמינריון	<u>2 ש"ש</u>
	סך הכול 6 ש"ש

ב. חטיבת העת החדשה

1. שיעור מבוא להגות יהודית בעת החדשה	2 ש"ש
2. שיעור בחירה	2 ש"ש
3. שיעור או סמינריון	<u>2 ש"ש</u>
	סך הכול 6 ש"ש

ג. חטיבת החסידות

1. שיעור מבוא לחסידות	2 ש"ש
2. שיעור בחירה	2 ש"ש
3. שיעור או סמינריון	<u>2 ש"ש</u>
	סך הכול 6 ש"ש

ד. חובות נוספים

1. מבוא לפילוסופיה כללית	2 ש"ש
2. שיעורי בחירה בחוג	<u>6 ש"ש</u>
	סך הכול 8 ש"ש

סך הכול 26 ש"ש

החוג לספרות עברית

מטרת החוג לספרות היא להביא את תלמידיו להכרת הספרות העברית והספרות הכללית, לטפח את יכולתם להתמודד כקוראים עצמאיים עם טקסטים ספרותיים מסוגים שונים, ולהקנות להם כלים להבנה, לניתוח ולפרשנות של יצירות ספרות. החוג לספרות מיועד לתלמידים ולתלמידות בעלי רקע תורני, וכשיר מורים ומורות לכיתות בחטיבת הביניים וכיתה י', תוך הקניית כלים דידקטיים מתקדמים.

תוכנית החוג לספרות עברית

מבנה התוכנית

לימודי החוג מחייבים השתתפות בשיעורים בהיקף של 26 ש"ש. בנוסף חייבים התלמידים לעמוד בבחינות בקיאות על 10 ספרים (4 עבריים מקוריים ו-6 מתורגמים) מתוך קובץ יצירות מרכזיות ומשמעותיות מן הספרות העברית והספרות הכללית. רשימת ספרים נקבעה גם בהתחשבות עם תוכנית הלימודים בספרות בבתי הספר התיכוניים. בחינות הבקיאות יערכו ב-3 שנות הלימודים הראשונות.

במסגרת החוג 4 חטיבות: ספרות עברית חדשה (חטיבה ראשית); הפיוט ושירת ימי הביניים; ספרות המדרש והאגדה; ספרות כללית. התלמידים חייבים ללמוד בחטיבת הספרות החדשה לפחות 8 ש"ש, ובכל אחת מהחטיבות האחרות לפחות 4 ש"ש.

בנוסף ילמדו התלמידים 2 ש"ש של שיעורי מבוא כלליים, ויבחרו ב-4 ש"ש נוספות של לימודי הרחבה והעמקה בחטיבות החוג.

תלמידי החוג ישתתפו בקורסים סמינריים בהיקף של 2 ש"ש לפחות, ובאחד מהם יכתבו עבודה סמינריונית או רפרט. סמינר דידקטי בהוראת הספרות (2 ש"ש) יתקיים במסגרת החוג לחינוך, ולימודי העמקה בלשון העברית יתקיימו במסגרת החוג ללשון.

רשימת השיעורים לפי חטיבות

קורסי מבוא כלליים (חובה)

1 ש"ש	יסודות הסיפור הקצר
1 ש"ש	יסודות השיר הלירי

ספרות עברית חדשה

מבוא לספרות העברית החדשה:

2 ש"ש	משברי זהות בספרות העברית (חובה)
2 ש"ש	האדם מול עצמו ביצירתו של ש"י עגנון (חובה)
4 ש"ש	קורסי בחירה (מתוך מגוון שיעורי החטיבה)

הפיוט ושירת ימי הביניים

2 ש"ש	מבוא לשירה העברית בימי הביניים (חובה)
2 ש"ש	קורסי בחירה (מתוך מגוון שיעורי החטיבה)

ספרות המדרש והאגדה

1 ש"ש	מבוא לספרות המדרש והאגדה
3 ש"ש	קורסי בחירה (מתוך מגוון שיעורי החטיבה)

ספרות כללית

1 ש"ש	מבוא לספרות כללית (חובה)
1 ש"ש	מבחר יצירות מן הספרות העולמית (חובה)
1 ש"ש	תורת הספרות (חובה)
1 ש"ש	קורסי בחירה (מתוך מגוון שיעורי החטיבה)

לימודי בחירה בכל חטיבות החוג

4 ש"ש	סדנת כתיבה – קורס רשות בהשתתפות משוררים, סופרים ומרצים אורחים
2 ש"ש	

החוג ללשון העברית

מטרת החוג היא להקנות לתלמידיו ידיעות מעמיקות בלשון העברית - על תקופותיה ועל טיפוסיה השונים על פי כלים בלשניים מודרניים. כמו כן אנו מעוניינים שהתלמידים יכירו את המקורות הקדומים של הלשון העברית ואת זיקתה ללשונות הקרובות אליה. תוכנית הלימודים שואפת להקנות לתלמידים דרכי חשיבה מדעית בלשון העברית ולפרוס בפניהם את המבנה שלה ואת התהליכים שהתרחשו - ומתרחשים בה גם כיום - ובתוכם החיזיון המופלא של החייאת הלשון העברית בדורותינו. הלימודים בחוג ערוכים בשני צירים: הציר התחומי והציר ההיסטורי. הציר התחומי בנוי לפי פרקיה העיקריים של תורת הלשון המודרנית: תורת ההגה (הפונטיקה) תורת הצורות (המורפולוגיה), ותורת התחביר והסמנטיקה. הציר ההיסטורי בנוי על פי רבדיה של הלשון העברית: לשון המקרא, לשון חכמים, לשון תקופת הביניים והעברית החדשה. כמו כן נכללים שיעורים שמביאים לידי ביטוי את העשייה הלשונית בימינו שמטרתה לכוון את חיי הלשון ואת התפתחותה. תקוותנו היא שתלמידי החוג ילמדו לאהוב את הלשון העברית, יתמחו בה וידעו להנחילה לתלמידיהם ולהאחיב אותה עליהם.

תוכנית הלימודים בחוג ללשון העברית

הלימודים בחוג מחייבים השתתפות בשיעורים בהיקף של 26 ש"ש. כמו כן חייבים התלמידים להשתתף בקורס להוראת המקצוע מטעם החוג לחינוך. השיעורים מתחלקים לשתי חטיבות לימוד: חטיבה אחת (ס"ה 14 ש"ש) של שיעורי חובה, המקנים את יסודות העיון הלשוני והיכרות עם רבדיה של העברית, וחטיבה שנייה של שיעורי הבחירה (ס"ה 12 ש"ש) המרחיבים את היריעה בפרקי הלשון השונים. תלמידי החוג ישתתפו בשיעורים סמינריים בהיקף של 2 ש"ש לפחות בחוג ויכתבו עבודה סמינריונית או רפרט (תלוי במטלה שיעשו בחוג השני).

רשימת השיעורים לפי חטיבות

שיעורי חובה

קורסי מבוא כלליים

2 ש"ש	יסודות העברית
1 ש"ש	יסודות התחביר
1 ש"ש	מבוא לבלשנות כללית ושמית
1 ש"ש	הדרכה ביבליוגרפית

קורסי חובה

2 ש"ש	תורת ההגה והצורות
1 ש"ש	ארמית מקראית
2 ש"ש	יסודות הערבית

לשון המקרא

פרקי לשון מקרא

1 ש"ש

לשון חכמים

לשון חכמים

1 ש"ש

תקופת הביניים

קורס אחד מתחום זה

1 ש"ש

עברית חדשה

סמנטיקה ומילונאות

1 ש"ש

שיעורי בחירה

קורסי בחירה מתוך מגוון שיעורי החטיבות

12 ש"ש

החוג ללימודי ארץ ישראל

לימודי ארץ ישראל נושאים אופי אינטגרטיבי, שבו ארץ ישראל היא הציר המלכד תכנים שונים, שיטות ומיומנויות השאובים מדיסציפלינות שונות. החוג מחייב לימודי יסוד בתחומי הגיאולוגיה, הגיאוגרפיה הפיזית והחי והצומח של ארץ ישראל. עם זאת מוקד העיון ומרבית השיעורים בחוג מוקדשים להיסטוריה של ארץ ישראל, תוך הדגשת תולדות היישוב היהודי בארץ ישראל בכל התקופות. כמו כן, נלמדים תולדותיהם ואופיים של עמים אחרים שחיו בארץ במהלך ההיסטוריה.

יושם דגש על הקשר שבין הגאוגרפיה, ההיסטוריה, הארכאולוגיה והמקורות, על מנת להשריש את הקשר שבין עם ישראל לארצו על בסיס דיסציפלינה מדעית הכוללת שימוש בכל הכלים הארכאולוגיים והמחקריים שפותחו על ידי חוקרי ארץ ישראל לדורותיהם.

לימודי ארץ ישראל כוללים עיון במקורות חיצוניים וכמובן גם לימוד מקורות ישראל בתחום גבולות ארץ ישראל במקרא, בהלכה ובאגדה.

מקום חשוב בלימודי החוג תופסים הקורסים הרגיונליים. בקורסים הללו לומדים התלמידים להכיר מקרוב אזור שלם בארץ, על כל היבטיו, בשילוב של עיון תאורטי וסיור בשטח. האזורים שבהם מתמקדים הקורסים הללו משתנים מדי שנה.

תשומת לב מיוחדת מוקדשת להיבט המתודי והדידקטי במטרה להכשיר מורים לידיעת הארץ, בעלי אופק רחב ויכולת להעביר את המידע ולא פחות מכך את רוח הדברים.

החוג כולל תוכנית סיורים מפורטת, בה באים לידי ביטוי מטרות הלימוד בחוג והדגשיו השונים.

תוכנית החוג ללימודי ארץ ישראל

מבנה התוכנית

לימודי החוג מחייבים השתתפות בשיעורים בהיקף של 26 ש"ש. כן יחויבו התלמידים להשתתף בקורס להוראת המקצוע הנלמד במסגרת החוג לחינוך. בתוכנית הלימודים שלוש חטיבות שקיימת ביניהן זיקה הדוקה. בחטיבות א'-ב' נדרש התלמיד ללמוד לפחות ארבעה מבאות מדעיים ולפחות שלושה מבאות היסטוריים, בחטיבה ג' יבחר התלמיד תקופה ראשית, שבה עליו לשמוע שיעורים בהיקף של 4 ש"ש כולל שיעור סמינריני שבמסגרתו יכתוב עבודה סמינרינית. יתר השעות יוקדשו לקורסים רגיונליים ולשיעורי בחירה. בנוסף, על תלמידי החוג להשתתף ב- 24 ימי סיור לימודיים במהלך שנות לימודיהם על פי תוכנית הסיורים של המכללה, ובכלל זה הסיורים המקצועיים של מורי החוג בקורסים השונים. השתתפות בחפירה ארכאולוגית מהווה חלק מהמבוא לארכאולוגיה. ימי החפירה יחושבו כחלק מימי הסיורים הלימודיים.

א. חטיבת לימודי יסוד - מבואות מדעיים

1. מבוא לגיאוגרפיה פיזית	1 ש"ש
2. מבוא לגיאולוגיה	1 ש"ש
3. החי והצומח של ארץ ישראל	2 ש"ש
4. מבוא לארכאולוגיה של ארץ ישראל	2 ש"ש
5. ביבליוגרפיה וקווי יסוד בלימודי ארץ ישראל	1 ש"ש
- סך הכול 6 שש
(מתוך 7 ש"ש)

ב. מבואות היסטוריים (לבחירה שלוש תקופות מתוך ארבע)

1. מבוא לתולדות ארץ ישראל בתקופת המקרא 2 ש"ש
 2. מבוא לתולדות ארץ ישראל בימי הבית השני, המשנה והתלמוד 2 ש"ש
 3. מבוא לתולדות ארץ ישראל בימי הביניים 2 ש"ש
 4. מבוא לתולדות ארץ ישראל בעת החדשה 2 ש"ש
- סך הכול 6 ש"ש
(מתוך 8 ש"ש)

ג. קורסי בחירה

1. שיעורים רגילים ושיעור סמינריוני 6 ש"ש
 2. קורסים רגילים (כולל 'ירושלים לדורותיה') 4 ש"ש
 3. סיורים לימודיים וחפירה ארכיאולוגית 4 ש"ש
- (תלמידי שנה א' ללימודי ארץ ישראל חייבים ביום סיור בגוש עציון.)
- סך הכול 14 ש"ש

הכשרת מדריכי טיולים – 'תנו תקן'

תעודה מטעם מנהל חברה ונוער במשרד החינוך.
הכשרה לקראת השתלבות בתהליך חינוכי ערכי שתכליתו חינוך להכרת העם והארץ ולאהבתם.
בתכנית ההכשרה מוצג מיזוג בין תחומי הידע השונים לבין ערכי יהדות, בין חינוך ודרכי הדרכה
לבין מיומנויות שדה ובטיחות. הקורס הבסיסי מקנה הסמכה לשני איזורי הדרכה (מתוך עשרה
שהוגדרו על ידי משרד החינוך).

לתלמידים אשר אינם תלמידי החוג ללימודי ארץ ישראל:

מתקיימת תכנית חד-שנתית בימי חמישי (22 ימי לימוד בכיתה) והיא כוללת גם קמפוס שדה
(3.5 ימים בתנאי שטח מיד אחרי חגי תשרי תשע"ג), כעשרה ימי סיור במהלך השנה להכרת
האזור הראשון וקמפוס בסוף שנת הלימודים להכרת אזור נוסף.

לתלמידי החוג ללימודי ארץ ישראל:

יתקיים קורס משלים בימי שלישי (לגברים: 17:40 – 19:00. לנשים: 16:00 – 17:20), וכן
קמפוס שדה (3.5 ימים בתנאי שטח מיד אחרי חגי תשרי תשע"ג), כעשרה ימי סיור במהלך
השנה להכרת האזור הראשון וקמפוס נוסף בסוף שנת הלימודים, להכרת אזור נוסף.

תלמידי החוג חייבים במסגרת 'תנו תקן' בקורסים הבאים (רצוי במהלך שנת הלימודים
הראשונה):

* קורס משלים כנזכר לעיל, * מבוא לא"י בתקופת המקרא, * מבוא לא"י בתקופת בית שני, *
מבוא לא"י בימי הביניים, * מבוא לא"י בעת החדשה, * מבוא לחי וצומח של א"י, * מבוא
לגיאולוגיה.

בהמשך הלימודים ולפני קבלת רישיון ההדרכה יש להשתתף בקורס עזרה ראשונה וביטחון
ובטיחות (ייעודי למדריכי טיולים).

מרכז התכנית: עווד לאוב

לפרטים והרשמה: אלון שבות- רחל גרינברג- 02-9937315

מגדל עז- הודיה יעקוביאן – 02-9937381

תעודת הוראה לשל"ח ולידיעת הארץ

תעודת הוראה של משרד החינוך מטעם מינהל חברה ונוער במשרד החינוך.

התכנית מקנה כלים להוראת של"ח (שדה - לאום - חברה) וידיעת הארץ במערכת החינוך. היא כוללת הכשרה להובלת תהליכים חינוכיים- ערכיים להכרת הארץ ולאהבת המולדת, לביסוס תחושת השייכות לארץ ולמדינה ולחיזוק הזהות היהודית-ציונית. יעדי התכנית הם העצמת דמות חינוכית המשלבת ידע ויכולות בשיטות החינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי, ופיתוח יכולת ביצוע של פעילויות חברתיות ויצירת אווירה של לימוד מתוך חוויה. הלומדים ירכשו מיומנויות ארגוניות ומיומנות במתודיקה של הדרכה בשדה ובכיתה.

התכנית מיועדת לתלמידי **החוג ללימודי ארץ ישראל** והיא תתקיים **באלון שבות** בימי ראשון אחר-הצהריים (16:00 – 19:00) במשך שנה אחת. המשך ההכשרה (למורים שישתלבו במערכת החינוך כמורים לשל"ח), יתבצע בהשתלמויות ארציות להיכרות עם אזורי הטיול השונים ובהשתלמויות מחוזיות, בשנת הלימודים שלאחריה. התכנית כוללת 5 סיורי חובה מלבד המפגשים בימי ראשון. **בתשע"ג** סיורים אלה יתקיימו בתאריכים: כ"ה כסלו, ל' שבט, ח' ניסן, ט"ז אב, כ"א אב.

מרכז התכנית: שי בן ישראל, 052-8903998

החוג להיסטוריה

תוכנית החוג בהיסטוריה מקנה התמצאות בתולדות עמי העולם בכללותם ובהיסטוריה היהודית בפרט. מטרת הלימודים בחוג הן להקנות לתלמידיו הבנה היסטורית מעמיקה, יכולת התמודדות ביקורתית ואחראית עם מקורות היסטוריים ראשוניים ועם מחקרים בתחום, וידיעה נרחבת בתולדות העולם בכלל והעם היהודי בפרט. הידע האקדמי הנצבר בלימודי החוג ילווה בהכשרה להוראה של ההיסטוריה הכללית בחטיבות הביניים ובכיתה י', מתוך אחריות חינוכית ומקצועית לעיצוב עולמם הערכי והתרבותי של התלמידים. מכיוון שהתוכנית מכשירה מורים להוראה במסגרת החינוך הדתית, יושם דגש בהוראת ההיסטוריה היהודית וזיקתה להיסטוריה הכללית בכל אחת מהתקופות הנלמדות בחוג.

התוכנית המוצעת בזאת מכוונת אם כן לשתי תכליות עיקריות: הקניית ידע היסטורי וכלי ניתוח אקדמיים, תוך פיתוח הבנה וחשיבה היסטוריות, והקניית מיומנויות הוראה מתקדמות של הידע הדיסציפלנרי הנרכש בלימודי החוג.

תוכנית החוג להיסטוריה

מבנה התוכנית

החוג להיסטוריה במכללת הרצוג, מחולק ללימודי חובה כלליים ולשלוש חטיבות התמחות:

א. העת העתיקה;

ב. ימי הביניים;

ג. העת החדשה;

לימודי החובה הכלליים במסגרת החוג ידגישו את הצדדים המתודולוגיים והאוניברסליים של מקצוע ההיסטוריה. תחום דעת זה נתון לאחרונה בסערה ובמשבר זהות בשל ערעורים מתודולוגיים כבדי משקל, הנובעים מגישות פוסט-מודרניסטיות ומשאלות על אודות טיבם של המקורות הראשוניים ועל מגמתם. לימודי החובה יציעו לתלמידים קורס בפילוסופיה של ההיסטוריה, הבוחן את הנחות היסוד של המקצוע, את דרכי העבודה של ההיסטוריון ואת מגמותיו ומטרותיו.

מסגרת הזמן הכלולה בחטיבת **העת העתיקה** היא מראשית התקופה ההלניסטית ועד לנפילת האימפריה הרומית, בשלהי המאה החמישית לספירה. קורסי המבוא שיעסקו בתולדות יוון ורומא ובתולדות העם היהודי, יתנו רקע מקיף לתולדות העולם המערבי מחד גיסא, ולתולדות העולם היהודי בעת העתיקה מאידך. קורסי הבחירה יכללו את תולדות המזרח הקדום ואת תולדות העם היהודי במרחב ההלניסטי-רומי.

הלימודים בחטיבת **ימי הביניים** יעסקו בהתפתחותן של אירופה והתרבות המערבית מנפילת רומא ועד לתקופת הרנסאנס - תקופת ימי הביניים. מנקודת מבט יהודית, תקופה זו מתאפיינת בקהילות יהודיות המפוזרות ברחבי העולם: בבל וארץ ישראל בראשית התקופה, המרכזים היהודיים בספרד ובאשכנז בהמשכה, וקהילות אירופה, צפון אפריקה, תימן ותפוצות אחרות לקראת סופה. ההיסטוריה של תקופה זו מתמקדת בתולדות הקהילות והחיים יהודיים ללא מרכז מדיני לאומי.

העת החדשה בהיסטוריה היהודית אינה חופפת לעת החדשה בהיסטוריה הכללית. הקורסים הכלליים שבמדור זה יעסקו במודרניות ובלאומיות בעולם בכלל. מן הצד של תולדות עם ישראל מתאפיינת תקופה זו בהשפעת העולם החדש על היהדות והיהודים, ובתהליכים של שוויון זכויות ושל תחייה לאומית. הקורסים הנכללים במדור זה והעוסקים בעם היהודי יתמקדו בתולדות היהודים בעת החדשה, בשואה ובהקמת המדינה היהודית בארץ ישראל. מובן שנושאים אלה תופסים מקום מרכזי בהכשרת המורים להיסטוריה. קורס נוסף במדור זה יעסוק בתרבויות המזרח העתיקות (הודו, סין ויפן) שהמחקר ההיסטורי החל לתת דעתו למשמעותן לתרבות האנושית רק בעשורים האחרונים.

לימודי התקופות השונות ייבנו בצורה מדורגת. בתשתית הלימודים עומדים המבואות הסוקרים את התקופה באופן כללי, ושיעורים שיעדם להפגיש את התלמידים עם המקורות הראשוניים הבסיסיים המהווים תשתית למחקר ההיסטורי של כל אחת מן התקופות, ולהכשירם להגיע מן המקורות אל כתיבת העבר. במסגרתם של קורסי הבחירה ושל הקורסים המתקדמים (שיעורים סמינריים) יילמדו בהעמקה נושאים ספציפיים, מתוך היכרות ולימוד של המקורות הראשוניים, העלאת אפשרויות שונות של ניתוח ופרשנות היסטוריים ואפיון השיטות ההיסטוריוגרפיות השונות לכל תקופה. במסגרת הקורס הסמינרי יידרש התלמידים ליישם את דרכי הלימוד והמחקר שנתוודעו אליהן, ולהציג מפרי עבודתם ולימודיהם. מטלת הסיום של קורס זה תכלול הגשת עבודה כתובה (רפרט או סמינריון).

היקף השעות הנדרש בחטיבות השונות

1. לימודי מבוא כלליים	2 ש"ש
2. העת העתיקה	6 ש"ש
3. ימי הביניים	6 ש"ש
4. העת החדשה	10 ש"ש
5. לימודי בחירה נוספים	<u>2 ש"ש</u>
	סה"כ 26 ש"ש

1. כל תלמידי החוג יידרשו ללמוד את לימודי המבוא הכלליים, את שיעורי המבוא והחובה של העת העתיקה וימי הביניים ואת אחד משיעורי הבחירה מכל אחת מהחטיבות.
2. בחטיבת העת החדשה יידרשו התלמידים ללמוד את המבואות ההיסטוריים וקורס על האידיאולוגיות הפוליטיות בעת החדשה. כמו כן יילמדו שיעורי בחירה ממדור העת החדשה בהיקף של 4 ש"ש.
3. תלמידי החוג נדרשים לקורס בחירה נוסף, בהיקף של 2 ש"ש, במדור העת העתיקה או במדור ימי הביניים (בנוסף לשיעורי הבחירה שבהם חויבו התלמידים במדורי החוג).
4. תלמידי החוג ישתתפו בשני קורסים סמינריים לפחות ובאחד מהם יכתבו עבודה סמינריונית או רפרט.
5. סמינר דידקטי בהוראת ההיסטוריה (2 ש"ש) יתקיים במסגרת לימודי החינוך.

רשימת השיעורים לפי חטיבות

לימודי יסוד (חובה)

חשיבה היסטורית 2 ש"ש

העת העתיקה

מבוא לתולדות היהודים בימי הבית השני ובתקופת המשנה והתלמוד 2 ש"ש

יוון העתיקה 1 ש"ש

מבוא לתולדות רומא 1 ש"ש

קורסי בחירה 2 ש"ש

סה"כ 6 ש"ש

ימי הביניים

מבוא לתולדות היהודים בימי הביניים 2 ש"ש

מנפילתה של האימפריה הרומית ועד לרנסאנס: קווי יסוד בהיסטוריה של

ימי הביניים 2 ש"ש

קורסי בחירה 2 ש"ש

סה"כ 6 ש"ש

העת החדשה

מבוא לתולדות היהודים בעת החדשה 2 ש"ש

תולדות אירופה ותרבותה בעת החדשה 2 ש"ש

אידיאולוגיות פוליטיות בעת החדשה 2 ש"ש

קורסי בחירה 4 ש"ש

סה"כ 10 ש"ש

קורסי בחירה נוספים

2 ש"ש

סה"כ 26 ש"ש

החוג לאנגלית

החוג לאנגלית במכללת הרצוג נענה לצורך הלאומי להכשרת מורים בעלי ידע רחב, כלים מגוונים ומיומנויות ההכרחיות ללמידה ולהוראה של השפה האנגלית בסביבות עדכניות ומתחדשות. תוכניות הלימודים יישאו אופי אקדמי, יישומי, ואינטרדיסציפלינרי גם יחד, במטרה ליצור בוגרים שיזכו לתואר "Life Long Learner". במסגרת ההכשרה ירכשו בוגרי החוג ידע באנגלית ברמה אקדמית בתחומי הספרות, הבלשנות, יזמות בית ספרית, וחינוך. תוכנית הלימודים בכללותה תעצים את בוגרי המגמה ותהווה מנוף להמשך צמיחתה האישית והמקצועית בתחום האנגלית והוראתה.

במסגרת לימודיהם לקראת תואר ראשון בהוראה, יתמחו הסטודנטים בתחומי הבלשנות החינוכית, הספרות האנגלית, ושיטות לימוד האנגלית בכל היבטיה. בוגרי ההוראה יהיו מיומנים בדיבור, בקריאה ובכתיבה של השפה האנגלית ברמה אקדמית כתנאי בסיסי להצלחתה בלימודי החוג לקראת תעודת הוראה. במסגרת לימודי הבלשנות החינוכית, יכירו סטודנטים את יסודותיהן ואת הישגיהן של הבלשנות התיאורטית ושל הבלשנות היישומית. דגש רב יושם על יישום ידיעותיהן בעבודתן עם תלמידים בתור מורים לאנגלית במערכת החינוך בארץ. תוכנית הלימודים כוללת היכרות מעמיקה עם הספרות ועם התרבות האנגלית. ידע זה ישפר ויעשיר את החוויה הלשונית של התלמידים ויפתח פרספקטיבה ורגישות לשפה האנגלית. לימודי הספרות, במסגרת תוכנית הלימודים המוצעת, ידגישו את נקודות המפגש של התרבות היהודית עם התרבות המערבית, בהתאמה לאופייה המיוחד של מכללת הרצוג. תלמידי החוג ירכשו כלים פדגוגיים ודידקטיים עדכניים ושימושיים שיכשירו את הסטודנטים להוראה בכיתות הטורגניות וכיתות עם תלמידים בעלי צרכים ייחודיים.

תוכנית החוג לאנגלית

תוכנית הלימודים בחוג לאנגלית היא בהיקף של 32 ש"ש, והיא בנויה מארבע חטיבות:
א. **לימודי מיומנויות השפה האנגלית (10 ש"ש)** – כולל מיומנות ברמה אקדמית בכל תחומי השפה – בדיבור, בקריאה ובכתיבה כדי לרכוש מיומנויות שיחה, הרצאה, כתיבה וחקר.

ב. **ספרות ותרבות אנגלית (מינימום 7 ש"ש)** – כולל קורסי מבוא בשירה, סיפורת ודרמה, יאפשרו לסטודנטים לבחור את תחום ההתמחות. לימודי הספרות מגבירים את המודעות לקשר האינטימי בין שפה ותרבות ומעשירים את לימודי הלשון. דגש מיוחד יושם על קריאה וכתיבה ביקורתית.

ג. **בלשנות חינוכית (מינימום 8 ש"ש)** כולל קורסי מבוא שמקנים רקע תיאורטי ומעשי בתחומים שונים של הבלשנות המודרנית. הקורסים התיאורטיים דוגמת פונולוגיה, סמנטיקה, ותחביר יענו על ציפית המורה לאנגלית לעתיד, ויסייעו בהבנת המבנה הפנימי של השפה ובשיפור כושר ההבעה באנגלית והיישום בכיתה. הקורסים ששייכים לתחום הבלשנות היישומית יעזרו להבין כיצד האדם רוכש שפות, על-פי אילו חוקים השפות מתנהלות בחברה, וכיצד ידיעת השפה משפיעה על אישיות האדם. תשומת לב מיוחדת

תינתן לרב-לשוניות ורב-תרבותיות בחברה הישראלית, ולקשר בין הלימוד התיאורטי ליישום בכיתה.

ד. **יזמות ופרויקטים בית ספריים** (מינימום 2 ש"ש) כולל סדנאות ייחודיות שיכשירו את הסטודנטים להיות שותפים פעילים בצוות בית הספר, כיוזמים וכמובילים פרויקטים כיתתיים ובית ספריים בתחום השפה האנגלית. בין נושאי הסדנאות: עיתונאות (כתיבה, עריכה והוצאה לאור של עיתון בית ספרי) ומשחק ואימפרוביזציה (ממשחקי דרמה עד הפקת הצגה בית ספרית).

לימודי חינוך והוראה

במסגרת קורסי החינוך הכלליים (21 ש"ש), הסטודנטים בחוג ילמדו קורסי חינוך מיוחדים בשפה האנגלית (10 ש"ש) המיועדים למורים לאנגלית. קורסים אלו יספקו לסטודנטים את הכלים הדרושים להוראת השפה האנגלית וגם יעשירו את ידיעותיהם בשפה האנגלית. בין נושאי הקורסים: הוראה דיפרנציאלית בכיתה ההטרוגנית, למידה בינתחומית מתוקשבת בשיעורי אנגלית, הערכה ומדידה, ושילוב תלמידים עם ליקויי למידה בשיעורי אנגלית.

במסגרת העבודה המעשית, הסטודנטים יעברו אימוני הוראה והכשרה פדגוגית באנגלית בהיקף נרחב יותר מחוג רגיל (ובמשך שלוש שנים).

תנאי הקבלה לחוג לאנגלית

1. זכאות לתעודת בגרות עם ממוצע הגבוה מ-80.
2. ציון של 75 לפחות במקצוע האנגלית בתעודת הבגרות, בהיקף של 5 יחידות לימוד (מועמדותו של תלמיד שלמד אנגלית בהיקף של 4 יחידות לימוד בלבד, תיבחן בהליך קבלה אישי).
3. ציון משולב (ממוצע בגרות + מבחן פסיכומטרי) מינימלי – 525, כאשר ציון המינימום במבחן הפסיכומטרי הוא 450, ורכיב האנגלית בפסיכומטרי הוא לפחות 100.
4. ראיון אישי באנגלית.
5. מבחן בכתב.

רשימת השיעורים בחוג לאנגלית לפי חטיבות

חטיבת לימודי מיומנויות השפה האנגלית (10 ש"ש)

מבוא למיומנויות השפה האנגלית	2 ש"ש
מיומנויות הדיבור	2 ש"ש
קריאה וכתביה כהליך	2 ש"ש
קריאה וכתביה למטרות אקדמיות	2 ש"ש
כלים ומיומנויות המחקר	2 ש"ש

חטיבת ספרות ותרבות אנגלית (7 ש"ש)

1 ש"ש	1. דרכים לקריאה ביקורתית של הסיפור הקצר
1 ש"ש	2. מבוא לשירה
1 ש"ש	3. מבוא לדרמה
1 ש"ש	4. ספרות ילדים
3 ש"ש	5. קורסי בחירה (מתוך מגוון שיעורי החטיבה)

חטיבת בלשנות חינוכית (8 ש"ש)

2 ש"ש	1. מבוא לבלשנות חינוכית: תחביר, סמנטיקה, פונולוגיה ומורפולוגיה
2 ש"ש	2. דקדוק פדגוגי
2 ש"ש	3. התפתחות לשונית
2 ש"ש	4. קורסי בחירה (מתוך מגוון שיעורי החטיבה)

יזמות ופרויקטים בית ספריים

אין קורסי חובה. כל הקורסים הנם סדנאות, והסטודנט חייב ללמוד סדנה אחת ממדור זה.

קורסי בחירה (מינימום 2 ש"ש)

2 ש"ש	1. עיתונאות – כתיבה, עריכה והוצאה לאור
2 ש"ש	2. כתיבה יוצרת
2 ש"ש	3. ספרות ואמנות חזותית
2 ש"ש	4. מהתיאטרון והקולנוע אל תוך הכיתה - משחק ואימפרוביזציה
2 ש"ש	5. חקר שימוש בשפות בקהילה נבחרת בישראל

לימודי חינוך והוראה (הקורסים בעברית יחד עם שאר החוגים)

קורסי חובה בעברית

1 ש"ש	1. מבוא לפילוסופיה של החינוך
1 ש"ש	2. מבוא למחשבת החינוך היהודי
1 ש"ש	3. מבוא לפסיכולוגיה של החינוך
1 ש"ש	4. פסיכולוגיה של גיל הנעורים
1 ש"ש	5. סוציולוגיה חינוכית
2 ש"ש	6. דרכי ההוראה של המקצוע השני
1 ש"ש	7. פרקים בתורת החינוך וההוראה
1 ש"ש	8. שילוב הילד בעל הצרכים המיוחדים
1 ש"ש	9. סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך

קורסי חובה באנגלית

2 ש"ש	10. דרכי ההוראה של שפת האנגלית 1 (באנגלית)
2 ש"ש	11. דרכי ההוראה של שפת האנגלית 2 (באנגלית)
1 ש"ש	12. למידה בינתחומית מתוקשבת בשיעורי אנגלית (באנגלית)
1 ש"ש	13. שילוב תלמיד עם ליקוי למידה בשיעורי אנגלית (באנגלית)

14. הוראה דיפרנציאלית בכיתה ההטרוגנית (באנגלית) 1 ש"ש
 15. רכישת מיומנויות הקריאה – תיאוריה ומעשה (באנגלית) 2 ש"ש
 16. הערכה ומדידה בהוראת אנגלית (באנגלית) 1 ש"ש

תיאור ההכשרה הפדגוגית וההתנסות בהוראה

ההדרכה הפדגוגית לתלמידי החוג לאנגלית מתנהלת במתכונת ובסדר השונים ממבנה ההדרכה של תלמידי החוגים האחרים במכללה. לאור המיומנויות הייחודיות הנדרשות ממורי השפה האנגלית, מוקדשות להדרכה הפדגוגית בחוג לאנגלית שעות הכשרה נוספות המתפרסות על פני שנתיים, תקופה המאפשרת התפתחות מקצועית מבוססת. בשנה הראשונה העבודה תתמקד בהוראה בבית הספר היסודי ובחטיבת הביניים, ובשנה השנייה היא תתמקד בכיתות בית הספר התיכון.

במקביל חייבים התלמידים בשנה אחת של הכשרה (6 ש"ש) במסגרת החוג האחר שהם לומדים במכללה.

מבנה התוכנית

שנה א או ב'

עבודה מעשית בבי"ס יסודי בקבוצת מתחילים של החוג לאנגלית.

החובות בשנה זו

1. נוכחות בדיונים פדגוגיים קבוצתיים.
2. צפייה בשיעורי מורים ועמיתים.
3. הגשת דוחות צפייה.
4. השתתפות בסדנת ליווי עבודה מעשית.
5. השתתפות בהדרכה אישית למלמדי שיעורים.
6. השתתפות ב-3 סיורים פדגוגיים.
7. כתיבת מערכי שיעור ורפלקציות והגשתם למד"פ.
8. הוראת 5 שיעורים בצפיית מד"פ או מורה מאמן.
9. שיעור מבחן.

שנה ג'

עבודה מעשית בבי"ס תיכון בקבוצת מתקדמים של החוג לאנגלית.

החובות בשנה זו

1. נוכחות בדיונים פדגוגיים קבוצתיים.
2. צפייה בשיעורי מורים (מרחשוון-כסלו).
3. צפייה בשיעורי מורים ועמיתים.

4. השתתפות בהדרכה אישית למלמדי שיעורים
5. הוראת 15 שיעורים בצפיית מד"פ או מורה מאמן.
6. הכנת מערכי שיעור ורפלקציות והגשתם.
7. השתתפות בסדורים פדגוגיים (3).
8. שיעור גמר.

שנה ב' או ג'

עבודה מעשית בקבוצת מתחילים ובקבוצת מתקדמים **במסגרת החינוך הרגיל.**

קבוצת מתחילים

העבודה המעשית כוללת צפייה והוראה במסגרת קבוצתית. בשלב זה יכיר התלמיד את המערכות החינוכיות בבית הספר היסודי ובחטיבת הביניים. התלמיד יתוודע לתפקיד המורה כמחנך כיתה, לדרכי הוראה ולהתרשמות כללית מאקלים הכיתה ומאקלים המוסד החינוכי.

חובות ההכשרה

1. השתתפות בפגישות הקבוצתיות ובמפגשי סדנת מנהיגות חינוכית ודרכי חינוך והוראה.
2. הוראת 5 שיעורים. השיעור החמישי יהיה שיעור מבחן ותנאי מעבר לשלב ב'.
3. השתתפות בהדרכה אישית למלמדי השיעורים, כהכנה לקראת השיעורים שיילמדו. ההדרכה האישית הנה תנאי להוראת השיעור.
4. כתיבת מערכי שיעור והגשתם למדריך הפדגוגי לפני השיעורים שמלמד התלמיד.
5. השתתפות ב-4 סדורים פדגוגיים.

קבוצת מתקדמים

בשלב זה יעבור התלמיד לאימוני הוראה במסגרת קבוצתית בחטיבת ביניים ובבתי ספר תיכוניים. עליו לעמוד בשיעור גמר במקצוע ההתמחות בבית הספר התיכון.

חובות ההכשרה

1. צפייה ודין בשיעורי מורים ובשיעורי עמיתים.
2. הוראת 5 שיעורים. השיעור החמישי יהיה שיעור גמר.
3. כתיבת מערכי שיעור והגשתם למדריך הפדגוגי לפני השיעורים שמלמד התלמיד.
4. השתתפות בסדור פדגוגי מסכם.

החובות בשנה זו:

1. נוכחות בדיונים פדגוגיים קבוצתיים.
2. צפייה בשיעורי מורים ועמיתים.
3. הגשת דוחות צפייה.
4. השתתפות בסדנת ליווי עבודה מעשית
5. השתתפות בהדרכה אישית למלמדי שיעורים.

6. השתתפות בסיור פדגוגי.
7. כתיבת מערכי שיעור ורפלקציות והגשתם למד"פ.
8. הוראת 9 שיעורים.
9. שיעור מבחן.

שילוב עבודה מעשית באנגלית ובחינוך מיוחד

סטודנט הלומד בחוג אנגלית ובחוג חינוך מיוחד יכול לשלב את שתי המקצועות בשלב המתקדם של הכשרתו. בשנה א' וב' ללימודים, עבודה מעשית תעשה בכל חוג בנפרד בהתאם לדרישות החוג. בשנה ג' ללימודים, תהיה אפשרות להכשרה משותפת בכפוף להחלטת החוגים.

החוג לחינוך מיוחד

"אני תמיד רואה סיכוי לשנות משהו. אם יש לך שתי אלטרנטיבות, אל תבחר את זו הפסימית. תמיד תחשוב כמו אופטימיסט. אם תצמד במסלול הפסימי, לעולם לא תגיע לשום מקום. גם אם אתה לא חושב שתגיע לרמות הגבוהות ביותר, אתה מוכרח לנסות לטפס."

(פרופ' פוירשטיין)

בעשורים האחרונים מסתמנת מגמת עלייה במספר התלמידים בעלי הצרכים המיוחדים בכיתות חינוך במיוחד בכלל ובכיתות המשלבות בפרט. אנשי חינוך ומטפלים רבים מגלים קושי בהתמודדות, בהכלה ובקידום של תלמידים אלו על אף הרצון הטוב לסייע.

החוג לחינוך מיוחד במכללת הרצוג שם לו למטרה להכשיר את מיטב המורים להוראה מותאמת לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים.

ההכשרה כוללת העמקה והרחבה של הידע בתחומי הפיזיולוגיה, הפסיכולוגיה ההתפתחותית, הפסיכולוגיה הקוגניטיבית ותיאוריות האישיות, בשילוב ידע בתחומי הפילוסופיה והסוציולוגיה של החינוך המיוחד. בנוסף, כוללת ההכשרה היכרות משמעותית עם מגוון הלקויות, כלים אבחוניים בתחומי הקריאה, הכתיבה, המתמטיקה, ליקויי הקשב, ליקויי הלמידה והקשיים הרגשיים, וכן העמקה בשיטות טיפול שונות, הוראה מתקנת והתאמת תוכניות לימודים ודרכי הוראה.

תוכנית הכשרת מורי החינוך המיוחד במכללה מדגישה, הן בשיעורים התיאורטיים והן בסדנאות היישומיות והדידקטיות, יסודות רעיוניים וערכיים של החינוך המיוחד כפי שהם מתבטאים במקורות היהדות לאורך הדורות.

החוג מקנה תעודת הוראה בחינוך המיוחד במסלול רב גילאי (6-21).

תוכנית החוג לחינוך מיוחד

תוכנית הלימודים בחוג לחינוך מיוחד היא בהיקף של 30 ש"ש + 12 ש"ש אימוני הוראה*, והיא בנויה מחמש חטיבות:

- א. **חטיבת לימודי המבואות לחינוך המיוחד (5 ש"ש)** – כוללת לימודי מבוא ותשתית המקנים בסיס תיאורטי רחב בתחום ומיועדת לשנת הלימודים הראשונה.
- ב. **חטיבת לימודי ההתמחות בחינוך מיוחד (14 ש"ש)** – מהווה את מרכז ההכשרה המקצועית. החטיבה מכוונת להקנות היכרות רחבה עם מגוון של ליקויים וקשיים של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים, בשילוב למידה של כלי ההערכה וההתערבות הדידקטיים העומדים לרשותו של המורה בחינוך המיוחד.

* בנוסף ל-12 ש"ש אימוני הוראה בחינוך מיוחד, מתקיימים אימוני הוראה במסגרת החוג הנוסף. פרטים במסגרת 'הכשרה פדגוגית והתנסות בהוראה'.

ג. **חטיבת מוקדי ההתמחויות (9 ש"ש)** – החוג מציע שני מוקדי התמחות: התמחות בקשיי הסתגלות והתנהגות והתמחות בליקויים התפתחותיים וליקויים חושים. בחטיבה זו יבחרו הסטודנטים מוקד התמחות אחד בהיקף של 7 ש"ש, וישלימו 2 ש"ש נוספות במוקד ההתמחות האחר. לימודי ההתמחויות ילמדו בשנים ג'-ד' של הלימודים.

ד. **חטיבה סמינריונית (2 ש"ש)** – עבודה סמינריונית תיכתב במסגרת אחד מן הקורסים הסמינריוניים המוצעים.

חטיבת אימוני הוראה (12 ש"ש) [במסגרת לימודי ההכשרה להוראה] – את הלימודים משלימה חטיבה של אימוני הוראה בפועל הנערכים במסגרת לימודי ההכשרה להוראה. במסגרת ההכשרה הסטודנט יערוך תצפיות בתוך כיתת חינוך מיוחד ובסביבתו החינוכית של הולמד ויחשף למכלול בעלי התפקידים בסביבת הלמידה. הסטודנט יתנסה באופן מדורג בהעברת שיעורים כיתתיים, קבוצתיים ויחידניים בהתאם לתוכניות הלימוד הכיתתיות והפרטניות אימוני הוראה יערכו במגוון עשיר של מוסדות חינוך ברחבי הארץ. מוסדות אלה כוללים: בתי ספר לחינוך מיוחד, כיתות של חינוך מיוחד וכיתות משלבות, מגיל הגן ועד התיכון.

אימוני הוראה יתקיימו בשנות הלימודים השנייה והשלישית.

העבודה המעשית תתקיים; בנים - בימי ג' או ו', בנות - בימי א' או ד'

בין השעות 8:00-12:00.

בשנה הראשונה של ההכשרה המעשית תתקיים סדנא מלווה בין השעות 12:00-13:20 (סטודנטים המגיעים בהסעות יתחילו את העבודה המעשית ב-9:00 בהתאמה). קיימת חובת נוכחות בכל המפגשים.

על כל תלמיד להשתתף בששה סיורי חובה במהלך שנת הלימודים הראשונה, ולעבור השתלמות מקוונת בתחום המידענות.

אימוני הוראה בתוכנית הסבת אקדמאים/הרחבת הסמכה – ההכשרה המעשית בתוכנית זו היא בהיקף של 9 ש"ש במשך שנה אחת. ההכשרה המעשית כוללת התנסות במסגרות שונות של חינוך מיוחד, סדנא מלווה וסיורים. ההכשרה המעשית תתאפשר רק לאחר סיום לימודי החובה.

תנאי הקבלה לחוג לחינוך מיוחד

1. תעודת בגרות מלאה.

2. ציון פסיכומטרי לפי הנחיות משרד החינוך והמל"ג.

רשימת השיעורים בחוג לחינוך מיוחד לפי חטיבות (תוכנית כללית ל – 4 שנים)

חטיבת לימודי מבואות בחינוך מיוחד - 5 ש"ש

חובה שנה א

2 ש"ש	מבוא לחינוך מיוחד
1 ש"ש	מבוא לליקויי למידה
1 ש"ש	מבוא לתורת ההוראה בחינוך מיוחד
1 ש"ש	יסודות בפיזיולוגיה ונירופיזיולוגיה התנהגותית

חטיבת לימודי התמחות בחינוך מיוחד - 14 ש"ש

2 ש"ש	הוראת הקריאה - אבחון ומתודות
1 ש"ש	התפתחות סנסו-מוטורית וכתיבה
1 ש"ש	כתיב והבעה בכתב
2 ש"ש	אבחונים דידיקטיים והוראה מתקנת במתמטיקה
1 ש"ש	התפתחות שפה וליקויים בתקשורת
1 ש"ש	קשיים רגשיים והתנהגותיים בגיל הילדות וההתבגרות (פסיכופתולוגיה)
1 ש"ש	פסיכולוגיה התנהגותית יישומית-עיצוב התנהגות
1 ש"ש	אבחונים פסיכולוגיים ונירופסיכולוגיים
1 ש"ש	שילוב הילד החריג במערכות המשפחה והחברה
1 ש"ש	תהליכי תיווך והעשרה אינסטרומנטלית
1 ש"ש	הקניית מיומנויות מחשב לבעצ"מ
1 ש"ש	כתיבה אקדמית (שנה ג-ד)

חטיבת מוקדי התמחויות – 9 ש"ש (7 ש"ש במוקד נבחר ו-2 ש"ש השלמה במוקד נוסף). הקורסים מיועדים לתלמידים בשנים ג'-ד' והשלמות. אין קורסי חובה.

7-2 ש"ש	מוקד א': קשיי הסתגלות והתנהגות - קורסי בחירה מתוך מגוון שיעורי המוקד
7-2 ש"ש	מוקד ב': ליקויים התפתחותיים ולקויות חושים - קורסי בחירה מתוך מגוון שיעורי המוקד

חטיבה סמינריונית – 2 ש"ש

עבודה סמינריונית בקורס סמינריוני מתוך תוכנית הלימודים (מחקר 2 ש"ש עיוני/כמותי/איכותי/פעולה)

חטיבת אימוני הוראה - 12 ש"ש

ניהול כיתה (שנה ב') – כולל סדנה במסגרת העבודה המעשית 7 ש"ש
עבודה פרטנית וקבוצתית (שנה ג') – **מקום העבודה המעשית ייקבע בהתאמה** 5 ש"ש
למוקד ההתמחות הנבחר.
סיורים פדגוגיים- שישה סיורים במהלך שנת הלימודים הראשונה

החוג לחינוך

מטרת החוג לחינוך והוראה היא לתרום תרומה משמעותית להבנת ההיבטים הפילוסופיים, הפסיכולוגיים והערכיים של מקצוע ההוראה בכלל ושל מקצועות היהדות בפרט, ולהעניק ל"פרחי ההוראה" את ההכשרה המקצועית והמעשית הנדרשת לעבודתו.

החוג מפגיש את הלומדים עם גישות פילוסופיות, פסיכולוגיות, דידקטיות וסוציולוגיות בתחומי החינוך וההוראה לשם הכרת צרכי התלמידים, צרכי המורים ומבנה המסגרות החינוכיות השונות. נוסף לרובד כללי זה, מציע החוג לחינוך והוראה עיסוק ממוקד בסוגיות החינוך לאור מקורות היהדות ומחשבת החכמים, וכן התמודדות מיוחדת עם נושא הוראת תכני היהדות באמצעות כלים מודרניים, בבחינת 'יין ישן בקנקן חדש'.

תוכנית הלימודים בנויה על פי סולם היררכי אשר בבסיסו עומדים המבואות התיאורטיים של מדעי העזר הקשורים לחינוך, ובהמשכו התמחות בתהליכים קוגניטיביים ובדידקטיקה של המקצועות השונים. נדבך נוסף כולל התמחות באמצעים חינויים המבססים את הידע ואת המיומנות של פרח ההוראה. בשלב ההתמחות נלמדים קורסי הדידקטיקה והמתודולוגיה הקשורים במקצועות היהדות. את הלימודים העיוניים מלווים התנסות מעשית ופרויקט חינוכי מודרך. כל תלמידי המכללה מחויבים בכתיבת עבודה סמינריונית בחוג. עבודה זו תורמת להעמקת החשיבה, לביסוס הניסיון המעשי ולהבנת התהליכים ההוראתיים.

תקוותנו שבוגרי המכללה יתרמו תרומה משמעותית למערכת החינוך בישראל בבואם להורות כמורים מן המניין.

תוכנית החוג לחינוך והוראה

תוכנית הלימודים בחוג לחינוך והוראה היא בהיקף של 21 ש"ש. התוכנית נחלקת לחמש חטיבות, כשכל חטיבה עומדת בפני עצמה ומהווה יחידה חשובה בהכשרת הלומדים. הלימודים בשתי החטיבות הראשונות הנם חובה, ואילו בחטיבות השלישית הרביעית והחמישית (אוריינות מחקר, קורסי בחירה וקורסים סמינריוניים) ניתנת בחירה בין השיעורים. לתלמידי שנים ג'-ד' מוצעים סמינרים בכתיבה מחקרית לשם כתיבת העבודות הסמינריות. לחטיבות אלו יש להוסיף את פרק ההכשרה המעשית.

א. חטיבת לימודי החינוך

1. מבוא לפילוסופיה של החינוך	1 ש"ש
2. מבוא למחשבת החינוך היהודי	1 ש"ש
3. מבוא לפסיכולוגיה בחינוך	1 ש"ש
4. פסיכולוגיה של גיל הנעורים	1 ש"ש
5. סוציולוגיה חינוכית	<u>1 ש"ש</u>
	סה"כ 5 ש"ש

ב. חטיבת פדגוגיה ומתודיקה כללית והוראת המקצוע

1. דרכי הוראת המקצועות
 2. אוריינות מחשב ותקשוב
 3. פרקים בתורת החינוך וההוראה
 4. שילוב הילד בעל הצרכים המיוחדים
- 4 ש"ש
1 ש"ש
1 ש"ש
1 ש"ש
7 ש"ש סה"כ

ג. חטיבת אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה

1. סטטיסטיקה ושיטות מחקר/ שיטות מחקר איכותניות
 2. מדידה והערכה בחינוך
- 1 ש"ש
1 ש"ש
2 ש"ש סה"כ

ד. חטיבת לימודי בחירה והרחבה בחינוך ובהוראה

1. לימודי בחירה מתוך מגוון קורסים
- 4 ש"ש
4 ש"ש סה"כ

ה. חטיבת הסמינריונים

1. לימודים במגוון קורסים סמינריונים + כתיבת עבודה סמינריונית
 2. כתיבה אקדמית
- 2 ש"ש
1 ש"ש
3 ש"ש סה"כ

21 ש"ש סה"כ

לימודי יסוד והעשרה

לימודים אלה משלימים את הכשרת פרח ההוראה בתחומים בסיסיים הנדרשים מכל מורה ומחנך. הם כוללים לימוד של שלושה תחומי ידע בסיסיים – לימודי לשון עברית, אנגלית ואקדמית ומקורות בחינוך היהודי, בהיקף מינימלי של 6 ש"ש. בנוסף נדרש כל מורה לעתיד לרכוש ידע והבנה בסיסיים בתחומים של ביטחון ובטיחות במוסדות חינוך, זהירות בדרכים והגשת עזרה ראשונה (קורס מד"א). להלן פירוט הדרישות בכל אחד מהתחומים הללו:

לימודי יסוד בלשון עברית

לימודי יסוד בלשון העברית הם חובה במסגרת לימודי ההוראה ומטרתם לבסס את העושר הלשוני של מי שעתיד להיות מורה בישראל. הלומדים מסווגים לשלוש רמות על פי הרכיב הלשוני במבחן הפסיכומטרי. במקרים חריגים הסיווג הוא בהתאם לציון הלשון וההבעה במבחן הבגרות.

מיון לפי הרכיב הלשוני במבחן הפסיכומטרי:

- רמה א' - 6 ש"ש עד ציון 89
- רמה ב' - 4 ש"ש ציון בטווח של 90-118
- רמה ג' - 2 ש"ש ציון הגבוה מ-119

בהיעדר מבחן פסיכומטרי המיון יקבע על פי ממוצע הציונים של הבגרות בלשון והבעה:

- רמה א' - 6 ש"ש עד ציון 75
- רמה ב' - 4 ש"ש ציון ממוצע בטווח של 76-89
- רמה ג' - 2 ש"ש ציון ממוצע מ-90 ומעלה

לימודי אנגלית

תואר ראשון בהוראה (B.Ed.) מחייב להגיע לרמה אקדמית של קריאת טקסט באנגלית. המכללה מקיימת קורסים בסיסיים באנגלית במשך השנה, וכן קורסים מרוכזים למתקדמים בשתי רמות, בחופשת הקיץ.

המיון לקורסים השונים והיקף השעות הנדרש, נקבע עפ"י הציון באנגלית במבחן הפסיכומטרי (או מבחן 'אמיר'). במקרים חריגים ניתן לגשת למבחן מיון פנימי של המכללה.

אין להצטרף לקורס ללא בחינת מיון לפני הקורס.

מבחן המיון הפנימי (לחריגים) יתקיים לפני תחילת שנת הלימודים, ביום א' כ"ב באלול תשע"ב (9.9.12).

ניתן להיבחן רק פעם אחת לצורך המיון לרמות לימוד.

הציונים הקובעים במבחן הפסיכומטרי:

134 ומעלה	פטור
133-120	קורס מרוכז למתקדמים (קצר) (2 ש"ש)
119-100	קורס מרוכז לטרומ מתקדמים (ארוך) (4 ש"ש)
99-77	קורס שנתי בסיסי + השלמה בקורס לטרומ מתקדמים (ארוך) (6 ש"ש)
76 ומטה	טרומ בסיסי - מכינה לאנגלית לפני הקורס השנתי והשלמותו (8 ש"ש)

מיון על פי מבחן אמי"ר (הציונים עודכנו על ידי פורום מורי אנגלית במכללות):

234 ומעלה	פטור מאנגלית
233-220	קורס מרוכז למתקדמים (קצר) (2 ש"ש)
219-200	קורס מרוכז לטרומ מתקדמים (ארוך) (4 ש"ש)
199-177	קורס שנתי + השלמה בקורס לטרומ מתקדמים (ארוך)

ציון נמוך יותר מחייב השתתפות במכינה מרוכזת בקיץ (בהיקף של 2 ש"ש), שתאפשר להשתלב בקורס השנתי בשנה שאחריה.

מקורות החינוך היהודי

כל סטודנט חייב בלימוד שיעורים בהיקף של 2 ש"ש מתוך התחום של 'מקורות החינוך היהודי'. ניתן לבחור שיעורים אלה מתוך ההיצע הקיים בחוגים לתנ"ך, תושבע"פ ומחשבת ישראל וכן בשיעורים נבחרים מהחוג לחינוך. גם הקורס המקוון: 'השואה – סוגיות נבחרות', כלול בבחירה.

תלמידים שאינם בעלי רקע בישיבה או במדרשה, וכן שאינם לומדים בחוגים: תנ"ך, תושב"ע ומחשבת ישראל חייבים 4 ש"ש במקורות בחינוך היהודי.

הגשת עזרה ראשונה (קורס מד"א)

כל סטודנט חייב בתעודת מע"ר (מגיש עזרה ראשונה) בעקבות קורס בן 44 שעות בודדות לפחות. בוגרי קורס חובשים בצה"ל וכל מי שבידו תעודה ברת תוקף ממקור אחר שבו עבר את הקורס בהיקף הנדרש, יהיו פטורים מקורס זה. הקורס מתקיים באופן מרוכז ובשתי דרכים חלופיות:

א. קורס מרוכז בן 4 ימים.

ב. קורס תיאורטי מתוקשב שאותו יש להשלים ביום אחד של מבחן על החומר שנלמד ובתרגול מעשי.

ביטחון, בטיחות וזה"ב

ניהול הבטיחות והביטחון והחינוך לבטיחות בדרכים של הלומדים במוסדות החינוך, הם חלק בלתי נפרד מתפקידם ואחריותם של המחנכים והמורים במערכת החינוך. אחריות זו באה לידי ביטוי בפעילויות היומיומיות של המורה ובעשייה החינוכית הנדרשת במסגרת התפקיד. משום כך שולבו נושאים אלה כלימודי חובה בתהליכי ההכשרה של עובדי ההוראה, לקראת סיום ההכשרה (שנים ג'-ד').

היקף השעות הנדרש בתחומים אלה הוא 30 שעות בודדות.

הלימוד של תחומים אלה בנוי משני חלקים:

- א. יום עיון מרוכז – יתקיים בתשע"ג ביום חמישי ד' באדר (14.2.13), בין 9:00 – 18:00.
- ב. לימוד מקוון – יש להירשם לקורס המקוון בנושאים אלה בדף ההרשמה (כמו לכל קורס מקוון) ולהיכנס אליו דרך אתר המכללה במחיצה של הקורסים המקוונים.

לימודי יסוד והעשרה - טבלה מסכמת

חובה בחוג	ש"ש	הקורסים בתשע"ג	ש"ש	שם המרצה
לימודי יסוד בלשון עברית	2 – 6 בהתאם למרכיב הלשוני במבחן הפסיכומטרי	שערי לשון	2	הרב ד"ר אברהם שמאע הרב ד"ר אברהם שמאע יונתן הורביץ
		הבעה ואוריינות (לתלמידים הזקוקים ל-4 ש"ש)	1	ד"ר יצחק שמעוני ד"ר יצחק שמעוני
		מילים ומשמעויותיהן (מקוון-סמס' א')* (לתלמידים הזקוקים ל-4 ש"ש)	1	גליה שלוסברג
		מילים ומשמעויותיהן (מקוון-סמס' ב')* (לתלמידים הזקוקים ל-4 ש"ש)	1	גליה שלוסברג
אנגלית	2 – 6 בהתאם למרכיב האנגלית במבחן הפסיכומטרי	אנגלית מכינה - טרום בסיסי (מרוכז קיץ)	2	ד"ר לואיס גרייבין
		אנגלית: קורס בסיסי למתחילים	2	ד"ר לואיס גרייבין
		אנגלית לטרום מתקדמים (מרוכז ארוך)	4	ד"ר לואיס גרייבין
		אנגלית למתקדמים (מרוכז קצר)	2	ד"ר לואיס גרייבין
מקורות החינוך היהודי	4-2	שיעורי בחירה שעוסקים במקורות החינוך היהודי	4-2	מורי הקורסים
		השואה – סוגיות נבחרות (מקוון)	2	ד"ר מיכל שאול
קורס מד"א (מרוכז)	44 שעות בודדות	קורס מרוכז בקיץ		מדריכי מד"א
בטחון, בטיחות וזה"ב		ביטחון, בטיחות וזה"ב (קורס מקוון ויום מרוכז)		ד"ר יואב ברזלי (מרכז)

* קורס מקוון חדש שייפתח אם הכנתו תושלם עד תחילת שנה"ל.

הכשרה פדגוגית והתנסות בהוראה

מבוא

מכללת הרצוג – גוש עציון כמכללה להכשרת מורים רואה בהתנסות המודרכת בהוראה את תכלית הלימודים העיוניים המתקיימים בה, ומייחסת חשיבות ראשונה במעלה להכשרתם של תלמידיה להוראה. אנו מצפים שתלמידינו יגיעו במסגרת זו למיצוי ידיעותיהם המקיפות בתורה ושייטבו לבטא בפני ילדי ישראל את עולמם הרחני-מוסרי, כפי שעוצב וטופח במוסדות התורניים שבהם למדו.

מטרתם של שיעורי העבודה המעשית היא להפגיש את תלמידי ההוראה עם עולמה המעשי של ההוראה. מפגש זה יעשה תחילה בצפייה בעבודתם של מורים מנוסים, ולאחר מכן – באופן מדורג ומושכל – בהתנסות מעשית בהוראה.

במהלך ההכשרה יכירו התלמידים את מערכת החינוך – מסגרות לימוד, תוכניות לימודים ואוכלוסיות תלמידים שונות. דגש מיוחד יושם על ניסיונות של מוסדות חינוך לשלב אוכלוסיות בעלות מאפיינים ייחודיים בכיתות הרגילות. התלמידים יכירו את תוכניות הלימודים, את ספרי הלימוד ואת העזרים הדידקטיים הנהוגים במקצועות הלימוד השונים, ויתנסו במגוון דרכי הוראה.

כמכשירים להוראה אנו יכולים לומר שלא רק ידיעתם של המורים את חומר הלימודים עומדת במבחן, אלא גם – ואולי בעיקר – דרך הוראתם, עמידתם בכיתה ויחסיהם עם תלמידיהם. אנו מאמינים כי לצמיחתו המקצועית של המורה חייבת להתלוות מודעות הולכת וגוברת מצדו לתהליכים רגשיים והכרתיים שמתחוללים בקרבו ולדפוסי הקשרים הבין-אישיים שבינו לבין הסובבים אותו – תלמידים, הורים ועמיתים למקצוע.

בעקבות ההכשרה המעשית ירכשו התלמידים הרגלי עבודה נכונים, ילמדו להכין מערך שיעור שקול ומנומק ויצטיידו בכלים שבעזרתם יוכלו לבנות יחידת לימוד ולפתחה. כל זאת בהדרכתו ובעזרתו של מדריך פדגוגי (מד"פ) המלווה באופן צמוד את תהליך ההכשרה.

חשיבות רבה אנו רואים בהיכרות של הלומדים עם המערכת החינוכית השלמה, ולא רק עם הכיתה שבה הם צופים. במהלך ההכשרה יכירו התלמידים באופן פעיל את בית הספר על מכלול בעלי התפקידים שבו, את ערכיו ואת הסוגיות המרכזיות שבהן עוסקות הדמויות השונות בבית הספר, מתלמידים ועד הנהלה, דרך עובדי מנהלה ומורים גם יחד.

לצפייה במורים מיומנים בבית הספר ולאיימוני ההוראה מתלווה סדנת מנהיגות חינוכית ודרכים בחינוך ובהוראה שאותה ירכז המדריך הפדגוגי של קבוצת ההתנסות.

א. ההכשרה לתלמידים הסדירים

תקופת ההכשרה - התנסות, ימי עיון, סיורים וכד' - מתפרסת על פני שנתיים. לתלמידי מסלול החינוך המיוחד תוכנית ההכשרה מיוחדת: 2 שנות הכשרה בחינוך המיוחד ושנת הכשרה במסלול חינוך רגיל.* ההכשרה בחינוך המיוחד תתבצע בשנים ב'-ג' של הלימודים במכללה. לפירוט התוכנית ראו במסגרת החוג לחינוך מיוחד. לתלמידי החוג לאנגלית תוכנית הכשרה מיוחדת הנמשכת שנתיים. לפירוט התוכנית ראו במסגרת החוג לאנגלית. סטודנט הלומד בחוגים חינוך מיוחד ואנגלית יכול לשלב את ההכשרה המעשית של שני החוגים בשלב מתקדם של הכשרתו. בשנה א' וב' ללימודים, העבודה המעשית תתקיים בכל חוג בנפרד בהתאם לדרישות החוג. בשנה ג' ללימודים, תהיה אפשרות להכשרה משותפת של שני החוגים בכפוף להחלטת רכזי ההכשרה המעשית של כל חוג. תלמידי החוגים ללשון, לספרות, להיסטוריה וללימודי ארץ ישראל מבצעים את תוכנית ההכשרה המקצועית שלהם במסגרת קבוצות ההכשרה בגוש עציון.

שנה א' של ההכשרה הפדגוגית המעשית

העבודה המעשית כוללת צפייה בשיעורים, הוראה במסגרת קבוצתית והוראת בודדים. בשנה זו מכירים התלמידים את המערכות החינוכיות בבית הספר היסודי ובחטיבת הביניים. התלמידים מתוודעים לתפקיד המורה כמחנך כיתה, לדרכי הוראה ולהתרשמות כללית מאקלים הכיתה ומאקלים המוסד החינוכי.

חובות ההכשרה

1. השתתפות בפגישות הקבוצתיות ובמפגשי סדנת מנהיגות חינוכית ודרכי חינוך והוראה.
2. צפייה ודיון בשיעורי מורים ובשיעורי עמיתים.
3. הוראת 10 שיעורים בצפיית מד"פ או מורה מאמן שהוסמך על ידינו (חלקם במסגרת הקבוצה וחלקם כהוראת בודדים). השיעור העשירי יהיה שיעור מבחן ותנאי מעבר לקבוצת המתקדמים.
4. השתתפות בהדרכה אישית למלמדי השיעורים. ההדרכה האישית היא תנאי להוראת השיעור.
5. כתיבת מערכי שיעור והגשתם למד"פ לפני השיעורים שמלמד התלמיד.
6. השתתפות ב-6 סיורים פדגוגיים.

שנה ב' של ההכשרה הפדגוגית המעשית

בשנה זו יכיר התלמיד את המערכות החינוכיות שבחטיבת הביניים ובחטיבה העליונה ויתנסה בהן. בכל אחת ממחציות השנה ישתתף התלמיד בקבוצת הדרכה שמתמקדת בהוראת אחד משני החוגים של התמחותו במכללה, כך שהכשרתו להוראה תכלול את שני חוגי התמחותו.

* ההכשרה בחינוך הרגיל תתמקד במחצית הראשונה של השנה בהוראה בבית הספר היסודי (קבוצת מתחילים), ובמחצית השנייה של השנה בהוראת מקצוע ההתמחות בחטיבת הביניים ובבית הספר התיכון (קבוצת מתקדמים).

חובות ההכשרה

1. השתתפות בפגישות הקבוצתיות ובמפגשי סדנת מנהיגות חינוכית ודרכי חינוך והוראה. במקביל הולכת ומתגבשת בשנים האחרונות מסגרת של שבוע עבודה מעשית מרוכזת. במהלך שבוע זה מלווה 'פרח ההוראה' מחנך כיתה או ר"מ בעבודתו על מגוון היבטים וממלא את מקומו בחלק מתפקידיו. כל תלמיד הוראה רשאי להשתתף בשבוע עבודה מעשית מרוכזת במקום חלק מן המפגשים הקבוצתיים, בתיאום עם המדריך הפדגוגי ובאישור הישיבה שבה הוא לומד.
2. צפייה ודין בשיעורי מורים ובשיעורי עמיתים.
3. הוראת 8 שיעורים בצפיית מד"פ או מורה מאמן שהוסמך על ידינו (חלקם במסגרת הקבוצה וחלקם כהוראת בודדים).
4. עמידה ב-2 שיעורי גמר, לפי מסלולי ההתמחות של התלמיד במכללה.
5. כתיבת עבודת חקר נלווית לאחד משיעורי הגמר.
6. השתתפות ב-4 ימי סיור פדגוגיים.
7. השתתפות בסיור הפדגוגי המסכם.

ב. ההכשרה למסלול הסבת אקדמאים להוראה

הלומדים במסלול של הסבת אקדמאים להוראה עוברים תקופת הכשרה בת שנה הנחלקת בדרך כלל לשני שלבים. פירוט התוכנית לתלמידי הסבת אקדמאים במסלול לחינוך מיוחד ראה בתיאור החוג.

שלב א'

העבודה המעשית כוללת צפייה והוראה במסגרת קבוצתית. בשלב זה יכירו התלמידים את המערכות החינוכיות בבית הספר היסודי ובחטיבת הביניים, ויתוודעו לתפקיד המורה כמחנך כיתה, לדרכי הוראה ולהתרשמות כללית מאקלים הכיתה ומאקלים המוסד החינוכי.

חובות ההכשרה

1. השתתפות בפגישות הקבוצתיות ובמפגשי סדנת מנהיגות חינוכית ודרכי חינוך והוראה.
2. הוראת 5 שיעורים. השיעור החמישי יהיה שיעור מבחן ותנאי מעבר לשלב ב'.
3. השתתפות בהדרכה אישית למלמדי השיעורים, כהכנה לקראת השיעורים שיילמדו. ההדרכה האישית הנה תנאי להוראת השיעור.
4. כתיבת מערכי שיעור והגשתם למדריך הפדגוגי לפני הוראת השיעורים בכיתה.
5. השתתפות בארבעה סיורים פדגוגיים.

שלב ב'

בשלב זה יעברו התלמידים לאימוני הוראה במסגרת קבוצתית בחטיבת ביניים ובבתי ספר תיכוניים. עליהם לעמוד בשיעור גמר במקצוע ההתמחות בבית הספר התיכון (תלמידים במסלול הסבת אקדמאים הלומדים לתעודת הוראה בשני מסלולים, חייבים ב-10 שיעורים בכל אחד משלבי ההכשרה, ובשני שיעורי גמר בבית הספר התיכון).

חובות ההכשרה

1. צפייה ודיון בשיעורי מורים ובשיעורי עמיתים.
2. הוראת 5 שיעורים. השיעור החמישי יהיה שיעור גמר.
3. כתיבת מערכי שיעור והגשתם למדריך הפדגוגי לפני הוראת השיעורים בכיתה.
4. השתתפות בסדור פדגוגי מסכם.

ג. ההכשרה למרחיבי הסמכה

מרחיבי הסמכה בתחום אקדמי שונה מן התחום שבו קיבלו תעודת הוראה, עוברים תקופת הכשרה של שנה אחת. במהלך שנה זו עליהם לעמוד בחובות הבאים:

1. הגשת תוכנית צפייה ב-10 שיעורים בתחום נושא ההתמחות בכיתותיהם של מורים מנוסים (לא יותר מ-2 שיעורים ביום אחד).
 2. הוראת 9 שיעורים בתחום ההתמחות שאליו הם לומדים לתואר B.Ed.
 3. עמידה בשיעור גמר במקצוע ההתמחות. השיעור יתקיים באזור גוש עציון ויצפה בו איש צוות ההדרכה של המכללה.
- פירוט התוכנית לתלמידי הרחבת הסמכה במסלול לחינוך מיוחד ראה בתיאור החוג.

ד. ההכשרה למורים בפועל לתעודת הוראה

תלמידים שהנם מורים בפועל ולומדים במכללה לתעודת הוראה ולתואר B.Ed, חייבים בעיקרון בתוכנית הכשרה פדגוגית מעשית מלאה. עם זאת, עבור תלמידים אלו תיבנה תוכנית הכשרה מיוחדת שתתחשב בניסיונם כמורים בפועל.

ה. הכשרת עובדי הוראה חדשים – שילוב מתמחים (סטאז')

אגף התמחות בהוראה במשרד החינוך רואה חשיבות רבה בתמיכה בתהליך שילובם של מורים מתמחים ועובדי הוראה חדשים בבתי הספר. בהתאם לכך חלו שינויים ותוספות בתהליכי כניסתם להוראה של מורים חדשים. התהליך מורכב מ-3 שנות הכשרה:

1. שנת התמחות – סטאז' (כפי שהיה מקובל עד כה)
2. 'שנה ראשונה' (השנה השנייה לעבודה)
3. 'שנה שנייה' (השנה השלישית לעבודה)

עם סיום תקופת ההכשרה זכאי המתמחה לרישיון הוראה מטעם משרד החינוך.

כל הכתוב בסעיף זה הוא בבחינת חובה מוחלט למורים הכלולים בתוכנית 'אופק חדש'.

1. שנת התמחות (סטאז')

המתקבלים ללימודי תואר ותעודת הוראה לשנת תשע"ג יהיו חייבים בהתמחות בהוראה בשנת עבודתם הראשונה. לאחר שעברו בהצלחה את שנת ההתמחות בהוראה, חייבים המתמחים לעבור בחינת רישוי של משרד החינוך.

בשנה זו מוטלת על המתמחה החובה למצוא מקום עבודה וללמד בהיקף של 1/3 משרה לפחות במהלך השנה כולה. מכללת הרצוג מעמידה לרשות בוגריה אתר המסייע במציאת עבודה. ניתן להסתייע גם ברכז הסטז' (02-9937304), ובמזכירתו (02-9937305).

המתמחה יודרך בשנה זו על ידי מורה חונך שיקיים עמו מפגש שבועי של שעה. הוא גם ישתתף בסדנה שבועית – 'סדנה למורה המתחיל' – בה יותחו אירועים מן הכיתה. קורס זה יהיה חלק מלימודי החינוך לתואר B.Ed. תלמיד שסיים את מכלול חובותיו הלימודיים לשלוש שנות לימודיו, יתוגמל בתקופת ההתמחות על פי דרגת שכר של 'מורה מוסמך בכיר'. מניסיון השנים הקודמות עולה כי התנסות באופן זה מסייעת למורה המתחיל להיקלט בבית הספר, ומאפשרת השתלבות קלה יותר במסגרות ההוראה השונות.

סדנאות סטאז'

מכללת הרצוג מקיימת סדנאות התמחות לתלמידים ולתלמידות ע"פ רישום מוקדם בפריסה ארצית, באלון שבות, במרכז שפירא ובגבעת שמואל. להלן הסדנאות המתוכננות לשנה"ל תשע"ג*:

מקום הסדנה	מנחה*	יום ושעות*
מרכז שפירא - בנינים	מעוז לשם	ד' 19:00-16:00
גבעת שמואל - בנינים	דני רוזנבאום	ג' 18:30-16:00
אלון שבות - בנינים	שלמה ישי	א' 19:00-17:40
אלון שבות - בנינים (חינוך מיוחד)	ט.נ.	א' 19:00-17:40 (אחת לחודש)
אלון שבות - בנינים	אלזה שרלו	ג' 19:00-17:40
מגדל עוז - בנות	שרית שושהיים	א' 17:20-16:00
מגדל עוז - בנות	אסתר הורוביץ	א' 19:00-17:40
אלון שבות - בנות	שרית שושהיים	ג' 21:30-20:00
מגדל עוז – בנות (חינוך מיוחד)	דורית וסרצוג	א' 19:00-17:30
אלון שבות – בנות (חינוך מיוחד)	רושי פרידמן	ג' 21:30-20:00

2. סדנאות 'שנה ראשונה': (שנה לאחר ההתמחות – סטאז')

סדנת שנה ראשונה והמורה המלווה

עובד הוראה חדש ישתתף בשנה שלאחר שנת ההתמחות בקורס לעובדי הוראה מתחילים. הקורס הנו בן 40 שעות, והוא נקרא סדנת 'שנה ראשונה'. מטרת הקורס לסייע למורה חדש במעבר ממעמד של מתמחה (סטז'ר) למעמד של מורה, לחזק את מסוגלותו המקצועית, לטפח ולפתח יכולות תקשורת בינאישית בתוך מסגרת הכיתה ומחוצה לה, ולהעצים את עובד ההוראה החדש כמנהיג חינוכי, תוך גיבוש 'אני מאמין' אישי ומקצועי. עובד הוראה חדש ילווה על ידי מורה מלווה שייקבע על ידי מנהל ביה"ס, בתיאום עם מרכז שנה ראשונה וסטז' במכללה. תפקיד המורה המלווה לקיים מפגשים קבועים עם המורה החדש (בדומה למפגשים מורה חונך – מורה מתחיל) בהיקף של 20 שעות. סך שעות הסדנה והליווי – 60 שעות המזכות בשעות קידום מקצועי.

* שמות המנחים והשעות הם על פי תשע"ב (ייתכנו שינויים).

מכללת הרצוג מקיימת סדנאות שנה ראשונה, במכללה, במרכז ובדרום, במגמה לסייע בקליטתם הטובה של מורים חדשים במערכת החינוך.

להלן סדנאות "השנה הראשונה" המתוכננות לשנת הלימודים תשע"ג.

מקום הסדנה	מרכז	יום ושעות	הערות
דרום - מרכז שפירא	אליהו ביטון	ג' 19:00-16:00	אחת לחודש
גבעת שמואל	דני רוזנבאום	ג' 19:00-16:00	אחת לחודש
אלון שבות - בניים	לאה לוי	ג' 19:00-16:00	אחת לחודש
אלון שבות - בנות	שרית שוסהיים	ג' 19:00-16:00	אחת לחודש

3. מסגרת 'שנה שנייה'

בשנת העבודה השלישית ילווה המורה החדש במסגרת של 20 שעות ליווי אישיות – מסגרת זו עדין בתכנון ולא בבצוע.

1. השלמת חובות בהכשרה מעשית

1. יש להשלים את המטלות במהלך שנות ההכשרה המעשית הקבוצתית.
2. העיכוב בהשלמת המטלות והטיפול בתלמידים שלא במסגרת קבוצת ההדרכה, כרוכים בעלויות ניכרות מצד המכללה, מעבר להשלמת מטלות רגילה (דמי צפייה ותשלום למד"פ או למורה מאמן).
3. השלמת חובות מעבר למסגרת הקבוצות הפעילות כרוכה בתשלום של 50 ₪ לכל שיעור צפייה.
4. השלמת שיעור גמר אחר תום שתי שנות ההכשרה הפדגוגית המעשית, כולל צפייה של איש צוות ההדרכה של המכללה, כרוכה בתשלום של 100 ₪ לכל שיעור גמר.
5. מי שלא ביצע כלל את העבודה המעשית באחת משנות לימודיו במכללה, זכאי להשלימה - בשנה שלאחר מכן ללא תוספת תשלום.
6. בשנים שלאחר מכן, השלמת לימודי ההכשרה הפדגוגית המעשית כרוכה בתשלום עבור 4 ש"ש, ככל קורס אקדמי אחר במכללה.
7. השלמת סיורים פדגוגיים מעבר לשנה שלאחר סיום ההכשרה, כרוכה בתשלום נוסף של 100 ₪ לכל סיור.

קורסים מקוונים

מרכזת: ללי אוסטרופ

כחלק ממערך הקורסים במכללה אנו מעמידים לרשותכם מגוון של קורסים מקוונים כדי לאפשר למידה מרחוק. חלק מהקורסים מיועדים לתלמידים הסדירים, וחלקם ללומדים לתעודת הוראה והרחבת הסמכה, למשתלמים וללומדים תורה לשמה.

הלמידה מתבצעת מרחוק באמצעות רשת האינטרנט. יחידות הלימוד, מקורות לעיון, מטלות יחידות הקורס, קישור לאתרים בנושא ועוד, מופיעים באתר הקורס. על התלמיד להעביר את התשובות למטלות באופן סדיר באמצעות מנגנון הגשת המטלות שבאתר הקורס. על הנרשמים להיות בעלי יכולת נגישות לאינטרנט, דואר אלקטרוני, ובעלי מיומנות וידע בשימוש ברשת ובכלי האינטרנט.

בסוף הקורס יתקיים מבחן **בקמפוס המכללה** לפי התאריכים המופיעים בלוח המבחנים בעמ' 94-93.

תמיכה ניתן לקבל במשרדי המכללה אצל:

שושי ריפקין (02-9937348) shoshyr@herzog.ac.il

ללי אוסטרופ (02-9937328) lalio@herzog.ac.il

תנאי קבלה

על הלומד להיות בעל ידע ומיומנות שימוש במעבד תמלילים (Word) ובאינטרנט (גלישה, חיפוש, דואר אלקטרוני והשתתפות פעילה ב'פורום').

על הלומד להיות בעל מחשב (או יכולת גישה אינטנסיבית למחשב) ואפשרות גלישה ברשת האינטרנט.

מספר המשתתפים בחלק מהקורסים מוגבל.

חובות הלומד

כל משתתף חייב ללמוד בעיון את יחידות הקורס, להגיש מטלות בזמן, להיות פעיל ב'פורום' ולעמוד במבחן סיום **שיתקיים במכללה**. הציון ייקבע על פי מטלות הקורס ומבחן הסיום.

איחור בהגשת המטלות לפי לוח הזמנים שקובע מרצה הקורס, כמוהו כחוסר נוכחות, העלול להביא לגריעה מהקורס, בהתאם להנחיות המכללה.

הקורסים המקוונים נחשבים לקורסי המכללה לכל דבר ועניין, וחלים עליהם כל תקנות המכללה הכתובות במידעון.

הגבלות

- תלמיד לא יוכל ללמוד יותר משלושה קורסים מקוונים במקביל (6 ש"ש) באותה שנה.
- תלמיד לא יוכל ללמוד יותר משלושה קורסים מקוונים שנתיים (6 ש"ש) באותו חוג.
- תלמידי החוג במחשבת ישראל ובתושב"ע יוכלו ללמוד עד 2 קורסים מקוונים במסגרת חובות החוג.

קורסים מקוונים תשע"ג

מספר הקורס	סמס'	שם המרצה	ש"ש	תנ"ך
1320-00	ש	עמרם ינאי	2	פ עיונים בספר במדבר
1326-00	ש	אחינעם יעקבס	2	פ פירוש רשב"ם על התורה
1328-00	א	עמרם ינאי	1	פ עיון משווה בפרשנות המקרא
תורה שבעל פה				
280001-01	ש	הרב ד"ר אברהם וולפיש	2	פ מבוא לתורה שבעל-פה
280003-01	ש	ינון לייטר	2	פ מבוא לספרי הגאונים והראשונים
1336-00	ש	ד"ר יונתן פיינטוך	2	פ סיפור האגדה בתלמוד הבבלי: העיצוב הספרותי וההקשר ההלכתי*
מחשבת ישראל				
1329-0	ש	ד"ר רון וקס	2	פ הגותו של רמח"ל
1322-00	ש	הרב ד"ר תמיר גרנות	2	פ עיונים באגרות הרא"ה
1333-00	ש	הרב ד"ר תמיר גרנות	2	פ הגות יהודית בעקבות השואה
1323-00	ש	ד"ר רון וקס	2	פ אישים ושיטות בחסידות
ספרות				
1346-00	ב	חובב יחיאלי	1	פ מעשי חכמים
1336-00	ש	ד"ר יונתן פיינטוך	2	פ סיפור האגדה בתלמוד הבבלי: העיצוב הספרותי וההקשר ההלכתי*
1345-00	ש	ד"ר רחל עופר	2	פ ספרות ואומנות – מבט בין תחומי
1339-00	ש	ד"ר אבישר הר-שפי	2	פ הסיפור החסידי (מוכר גם למחשבת ישראל)
לשון עברית				
1352-00	א	הרב ד"ר חנוך גמליאל	1	פ לשון הפיוט הארץ-ישראלי
1354-00	ב	הרב ד"ר חנוך גמליאל	1	פ לשון הספרות המתורגמת מערבית
1353-00	ב	דורון יעקב	1	פ עדה ולשון - מסורת לשון של עדות ישראל
לימודי ארץ ישראל				
450006-00	ש	ד"ר יצחק מייטליס	2	פ מבוא לארכיאולוגיה
1331-00	א	ד"ר מיכל שאול	1	פ צל כבד: זיכרון השואה בחברה הישראלית 1945-1961
1330-00	ש	פרופ' חיים בן דוד	2	פ הגליל והגולן בימי הבית השני ובתקופת המשנה והתלמוד
1332-00	ש	איציק פס	2	פ ירושלים לדורותיה

* קורס למתקדמים (שנים ג-ד). ההשתתפות מותנת באישור מרכז החוג.

<u>מספר הקורס</u>	<u>סמס'</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>ש"ש</u>	<u>היסטוריה</u>
1334-00	ש	ד"ר ימימה חובב בנמלך	2	פ ארצות הברית ויהודיה
1335-00	ש	ד"ר מיכל שאול	2	פ השואה – סוגיות נבחרות (מוכר ללימודי העשרה)
אנגלית				
1362-00	א	ד"ר שולמית קופליוביץ	1	פ דו-לשוניות (חלק ב' של הקורס)
1363-00	א	ד"ר איימי גלברט	1	פ עיתונאות – כתיבה, עריכה והוצאה לאור
1364-00	ב	אברהם רוס	1	פ למידה בינתחומית מתוקשבת בשיעורי אנגלית
חינוך מיוחד				
720003-03	א	ד"ר מישל וקסמן	1	פ התפתחות שפה וליקויים בתקשורת
720014-00	א	מוריה טלמור	1	פ הקניית מיומנויות מחשב לבעצ"מ
720014-01	ב	מוריה טלמור	1	פ הקניית מיומנויות מחשב לבעצ"מ
720051-01	ב	ד"ר רבקה בלאו	1	פ הספקטרום האוטיסטי
720052-00	א	ד"ר אוהד בר-דוד	1	פ קוגניציה וזיכרון
חינוך והוראה				
900002-04	א	אביחי קלרמן	1	פ מבוא לפילוסופיה של החינוך
900002-05	ב	אביחי קלרמן	1	פ מבוא לפילוסופיה של החינוך
900001-02	א	ד"ר יוסי מרציאנו וישי כהן	1	פ מחשבת החינוך היהודי
900001-03	ב	ד"ר יוסי מרציאנו וישי כהן	1	פ מחשבת החינוך היהודי
900005-04	א	מיכה ברניג	1	פ מבוא לפסיכולוגיה של החינוך
900005-05	ב	מיכה ברניג	1	פ מבוא לפסיכולוגיה של החינוך
900006-04	א	מיכה ברניג	1	פ פסיכולוגיה התפתחותית- גיל הנעורים
900006-06	ב	מיכה ברניג	1	פ פסיכולוגיה התפתחותית- גיל הנעורים
900016-06	א	ד"ר אבי פיקאר	1	פ סוציולוגיה בחינוך
900016-07	ב	ד"ר אבי פיקאר	1	פ סוציולוגיה בחינוך
900007-01	א	דוד נתיב	1	פ דרכי הוראת תנ"ך
1344-00		פרופ' יהודה אייזנברג	1	פ מבוא לליקויי למידה
900013-05	א	ד"ר צבי כרמלי	1	פ סטטיסטיקה
900075-01	א	ד"ר רבקה ליפשיץ	1	פ פסיכולוגיה התפתחותית – מלידה עד ילדות
1347-00	א	חננאל רוזנברג	1	פ הילד הממוחשב
1347-01	ב	חננאל רוזנברג	1	פ הילד הממוחשב
1350-00	א	ציפי קלר	1	פ הוראה, ערכים - סרטים ומדיה
1327-00	ב	הרב ד"ר יהודה ברנדס	1	פ היסודות העיוניים של משנת החמ"ד מרעיון למעשה
1359-00	א	אביחי קלרמן	1	פ הוראה מקוונת – מתיאוריה למעשה
1360-00	א	הדס דוויק	1	פ אסטרטגיות למידה

<u>מספר הקורס</u>	<u>סמס'</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>ש"ש</u>	
קורסים מקוונים חדשים שייפתחו אם הכנתם תושלם עד תחילת שנה"ל				
1365-00	ש	הרב ד"ר יהודה ברנדס	2	פ פרקי גמרא – לימוד מונחה במסכת עבודה זרה (תושב"ע)
1366-00	ש	ד"ר רחל עופר	2	פ ביטויה של השואה בדרמה, בשירה ובאמנות (ספרות)
1361-00	ב	גליה שלוסברג	1	פ דקדוק בסיסי (לשון עברית) (מותנה באישור ראש החוג)
1331-01	ב	ד"ר מיכל שאול	1	פ צל כבד: זיכרון השואה בחברה הישראלית, 1961-2012 (לימודי ארץ ישראל)
1367-00	ב	ד"ר איילת קצוף	1	פ היבטים מוחיים של לקויות מורכבות (חינוך מיוחד)**
1368-00	א	גליה שלוסברג	1	פ מילים ומשמעויותיהן (לימודי יסוד והעשרה לכלל תלמידי המכללה)
1368-01	ב	גליה שלוסברג	1	פ מילים ומשמעויותיהן (לימודי יסוד והעשרה לכלל תלמידי המכללה)

****** מיועד למשתתפי תוכנית המצוינות.

קורסים מרוכזים תשע"ג

המכללה מקיימת קורסים מרוכזים בנושאים שמתאימים ללימוד בדרך זו.
 רוב הקורסים המרוכזים הם בהיקף של 1 ש"ש (חוץ מהקורסים באנגלית ומד"א).
 הקורסים מתקיימים, בדרך כלל, בשלושה ימים מלאים, בין השעות 17:00-9:00.
הרשמה – בתחילת השנה בטופס ההרשמה לתוכנית הלימודים.
 ההרשמה לקורסים באנגלית היא על פי הציונים בפסיכומטרי. (ראה לעיל עמ' 49-50).
 פתיחת הקורסים מותנית במספר משתתפים מינימאלי כפי שנקבע ע"י הנהלת המכללה.
 ניתן לבטל ההרשמה עד שבוע לפני התחלת הקורס.
 אי הגעה לקורס שנרשמת אליו ללא הודעת ביטול מראש, תחויב בקנס של 100 ₪.

מספר הקורס	מועדי הקורסים	נושאי הקורסים	
2800045-00	כ"ג-כ"ה בתשרי (11-9 באוקטובר 2012)	הדרכה ביבליוגרפית בתורה שבעל פה	תשרי תשע"ג
9001294-00	כ"ג-כ"ה בתשרי (11-9 באוקטובר 2012)	מדידה והערכה בחינוך	
260006-00	ז', ט', י' בניסן (18, 20, 21 במרץ)	הדרכה ביבליוגרפית בתנ"ך	תקופת ניסן
9001294-01	ז', ט', י' בניסן (18, 20, 21 במרץ)	מדידה והערכה בחינוך	
900013-00	ז', ט', י' בניסן (18, 20, 21 במרץ)	סטטיסטיקה	
9001416-01	ז', ט', י' בניסן (18, 20, 21 במרץ)	יישומי מחשב מתקדמים (אשכולות)	
320011-00	ט"ז, כ"ג, כ"ה בתמוז (24 ביוני 1, 3 ביולי)	הדרכה ביבליוגרפית בלשון	חופשת הקיץ
9001294-02	ט"ז, כ"ג, כ"ה בתמוז (24 ביוני 1, 3 ביולי)	מדידה והערכה בחינוך	
260006-02	ט"ז, כ"ג, כ"ה בתמוז (24 ביוני 1, 3 ביולי)	הדרכה ביבליוגרפית בתנ"ך	
2800045-01	י', י"א, ט"ו באב (17, 18, 22 ביולי)	הדרכה ביבליוגרפית בתורה שבעל פה	
	י', י"א, ט"ו באב (17, 18, 22 ביולי)	סטטיסטיקה	
9001296-01	ט"ז, כ"ג, כ"ה בתמוז; ז', י', י"א, ט"ו באב (24 ביוני 1, 3, 14, 17, 18, 22 ביולי)	אנגלית מתקדמים (קצר)	
9001296-02	ט"ז, כ"ג, כ"ה בתמוז; ז', י', י"א, ט"ו-י"ח, כ"א-כ"ב באב (24 ביוני 1, 3, 14, 17, 18, 22 – 25, 28, 29 ביולי)	אנגלית טרום מתקדמים (ארוך)	
450118-0	קיץ תשע"ג	זיכרון השואה בישראל (קורס סיורים מרוכז)	

מספר הקורס	מועדי הקורסים	נושאי הקורסים	
	כ"ו-כ"ח באלול (3-1 בספטמבר)	הדרכה ביבליוגרפית בתנ"ך	אלול תשע"ג
9001294-04	כ"ו-כ"ח באלול (3-1 בספטמבר)	מדידה והערכה בחינוך	
9001275-00	כ"ב- כ"ג, כ"ו-כ"ז, באלול (28, 29 באוגוסט, 2-1 בספטמבר)	קורס עזרה ראשונה (מד"א)	
2800045-02	ימי ראשון: י"ב, י"ט, כ"ו באלול (18, 25 באוגוסט, 1 בספטמבר)	הדרכה ביבליוגרפית בתורה שבעל פה	
900013-07	ימי ראשון: י"ב, י"ט, כ"ו באלול (18, 25 באוגוסט, 1 בספטמבר)	סטטיסטיקה	
9001003-00	כ', כ"ב- כ"ג, כ"ו-כ"ח באלול (26, 28, 29 באוגוסט, 3-1 בספטמבר)	מכינה באנגלית	
	כ"ז באלול (2 בספטמבר)	קורס מד"א מקוון - היום המעשי	

קורס 'ארץ מקרא' - סיורים לימודיים

א. מטרות

1. השלמת לימודי תנ"ך ולימודי ארץ ישראל והרחבתם.
2. שילוב ידיעת הארץ בלימוד יסודי של תנ"ך ושל תולדות ישראל.
3. פתיחת אופקים ללימוד ולחווייה רוחנית.
4. הנחת יסודות להוראת לימודי ארץ ישראל כתחום לימוד.

ב. הנחיות

1. השתתפות בשבעה סיורים תיחשב כקורס בן 2 ש"ש.
2. השתתפות בעשרה סיורים תיחשב כקורס בן 3 ש"ש.
- למרכזים לימודיים בשנה אחת לא ניתן להירשם ליותר מ- 2 ש"ש.
- בחוג ללימודי ארץ ישראל חייבים בהיקף רחב יותר של סיורים בתוכנית הלימודים המיוחדת להם, וזכאים ל 4 ש"ש על תוכנית הסיורים שלהם.
2. **הרשמה** - ההרשמה לסיורים תיעשה באמצעות אתר האינטרנט, כשבועיים לפני כל סיור. הודעה על פתיחת ההרשמה לפני כל סיור תישלח לתלמידים. כדי לקיים סיור דרוש מספר מינימלי של 18 נרשמים.
3. **ליווי ביטחוני** - המביאים נשק לסיור ירשמו זאת בדף ההרשמה לנשאי נשק שיתלה על גבי לוח המודעות לפני הסיור. אין אפשרות לרשום הבאת נשק דרך האתר. מביאי הנשק יזכו במלגה בסוף השנה.
4. **שינוי וביטול** – ההרשמה מחייבת יציאה לסיור. ניתן לבטל סיור באמצעות אתר האינטרנט עד יומיים לפני מועד הסיור. על היעדרות מסיור לאחר הרשמה יחול קנס של 100 ₪. השתתפות בסיור ללא הרשמה מראש לא תחשב כיום סיור. במקרה של היעדרות בלתי מתוכננת (מחלה וכד') חובה להתקשר למזכירות בבוקר יום הסיור ולהודיע על כך. אין להתקשר למדריכי הסיורים.
5. **מטלת סיום** – יש לכתוב עבודה שתתבסס על לימוד מקורות בעזרת ה'שטח'. דף הנחיות מפורט מצורף בסוף רשימת הסיורים.
6. **סיורי חובה בקורסים** - בחלק מהקורסים מהווים הסיורים חלק מדרישות הקורס. מורי הקורסים יציגו את דרישותיהם בתחילת השנה. כאשר יש 'התנגשות' בין שני סיורי חובה באותו יום, יש לברר את הדבר אצל מרכז החוג.
7. סיורים פדגוגיים אינם נחשבים כסיורי 'ארץ מקרא'.
8. בימים גשומים ומושלגים יש לבדוק באתר המכללה ולברר האם הסיורים מתקיימים כסדרם.
9. לכל מסלולי הסיורים נדרש אישור ביטחוני. מסלול או אתר שלא יאושר על ידי הגורמים המוסמכים יוחלף.
10. הסיורים כוללים קטעי הליכה בדרגות קושי שונות בהתאם לנושא הסיור. ההרשמה לסיור מהווה הצהרה של הנרשמים כי מצבם הבריאותי מאפשר להם להשתתף בסיור ולהשתלב בו ללא עיכוב הקבוצה.
11. ציוד חובה לכל סיור: תנ"ך, כיסוי ראש, נעליים, משקה ואוכל לכל היום.
12. בשום אופן אין להביא תינוקות וילדים לסיורים.
13. אין לנסוע ברכב פרטי אחרי האוטובוס.

ג. מועדי הסיורים

1. הסיורים יתקיימו בימים ראשון ושלישי. בדרך כלל הסיורים יחלו ב- 8:30 ויסתיימו ב- 18:30. סיורי חנוכה יחלו ב- 8:30 ויסתיימו ב- 15:30.
2. זמני ההסעות מכל רחבי הארץ יוקדמו בימי סיור, וזאת על מנת להספיק להגיע בזמן להתחלת הסיור. הודעה על זמני היציאה המדויקים תימסר לפני כל סיור. כדי לקיים הסעה דרוש מספר מינימלי של עשרה נוסעים. נא להיות בקשר עם אחראי ההסעות. מירושלים תתקיים תמיד הסעה שתצא מבנייני האומה בשעה 7:45 בבוקר ותשוב לירושלים בתום הסיורים.
3. חלק מהסיורים מצריכים התארגנות מיוחדת כגון: יציאה בשעה מוקדמת במיוחד או שהם מיועדים למיטיבי לכת. סיורים אלה סומנו בטבלה המסכמת בכוכבית (*) ופירוט ההנחיות לגביהם מופיע בתיאור המפורט של הסיור.

ד. תאריכי הסיורים

סיור מספר 1	- כ"ה בכסלו, 9.12.2012 (חנוכה, סיור קצר)
סיור מספר 2	- כ"ז בכסלו, 11.12.2012 (חנוכה, סיור קצר, יום שלישי)
סיור מספר 3	- ל' בשבט, 10.2.2013 (חורף, חופשת מחצית)
סיור מספר 4	- ב' באדר, 12.2.2013 (חורף, חופשת מחצית, יום שלישי)
סיור מספר 5	- ו' בניסן, 17.3.2013 (לפני פסח)
סיור מספר 6	- ח' בניסן, 19.3.2013 (לפני פסח, יום שלישי)
סיור מספר 7	- י"ד באב, 21.7.2013 (חופשת הקיץ)
סיור מספר 8	- ט"ז באב, 23.7.2013 (חופשת הקיץ, יום שלישי)
סיור מספר 9	- כ"א באב, 28.7.2013 (חופשת הקיץ)

ה. רשימת הסיורים, מדריכיהם ומסלוליהם

הרב ד"ר יואל בן נון

מיהודה לפלשת - תל עזקה, קיאפה, תל צפית, קיבוץ רבדים.	פ ב' באדר
מלכות שלמה / מדינת ישראל – תל גזר, תל קסילה, יפו (הליכה קלה).	פ ח' בניסן
ערי עמק הירדן – תל רקת, תל כנרת, תל חצור, תל דן (יציאה מוקדמת)	פ ט"ז באב

ד"ר משה רענן

עופות מים – מאגרי מים בשפלת יהודה, חולדה, צרעה.	פ כ"ה בכסלו
צמחי מדבר – מצפה יריחו, ראש פשחה, עינות צוקים.	פ ל' בשבט
בתה וחורשי ים תיכוניים – נחל שורק עליון.	פ ו' בניסן

הערה: סיורים אלו מיועדים לתלמידי הקורס של ד"ר משה רענן בלבד. הסיורים חובה.

ד"ר אייל דוידסון

- פ ק"ז בכסלו
תולדות החינוך הציוני-דתי בירושלים בתקופת המנדט: ישיבות, בתי ספר, בתי כנסת ותנועות נוער - רח' הנביאים, רח' הרב קוק, רח' הלל, רח' המלך ג'ורג', רח' רמב"ן.
- פ ח' בניסן
דמויות מופת של נשים בעיר העתיקה במאה ה-19 - הרובע היהודי והמוסלמי.
- פ י"ד באב
ימי הזוהר: צפת בשיא תפארתה במאה ה-16 - צפת העתיקה (חזרה ב-21:00).
- פ ט"ז באב
עיר האבות חיפה: בעקבות יהודי חיפה בימי הביניים וראשית העת החדשה - חיפה.
- פ כ"א באב
מתחת לאדמה ומעל השמים: בעקבות מנהגי מקובלים ומסורות קדומות בגליל העליון - מסלול רגלי בהר מירון ובסביבותיו. כולל: קבר רשב"י, קברי הלל ושמאי, ביהכנ"ס העתיקים במירון ובחורבת שמע. (למטיבי לכת. חזרה ב-22:00).

דוד נתיב

- פ כ"ה בכסלו
בעקבות דוד - הר גילה, עמק האלה, כרמל בדרום הר חברון.
- פ ב' באדר
בעקבות יהושע - ורד יריחו, כפר אדומים, נבי סמואל.
- פ ט"ז באב
בעקבות שופטים, מלכים ונביאים בעמק יזרעל - מגידו, גדעונה, תל יזרעל.
- פ כ"א באב
הוויית החיים בימי קדם - סוסיא, תל ערד.

פרופ' חיים בן דוד

- פ ל' בשבט
השאת משואות, מבצר חשמונאי וארמון הרודיאני - סיור מקיף בסרטבא (למטיבי לכת)

הרב יצחק לוי

- פ כ"ה בכסלו
ירושלים הרים סביב לה: תצפיות פחות מוכרות על ירושלים הקדומה - ארמון הנציב, תצפית מזרחית, אבו טור, בית העשור, בית החושן בהר הזיתים, האוניברסיטה בהר הצופים, בית ספר שמידט. (סיור חובה למשתתפי הקורס ירושלים המקראית).
- פ ק"ז בכסלו
עיר דוד כולל החפירות החדשות - סיור יסודי בעיר דוד, הביצורים ומפעלי המים, הברכה בדרום העיר, העלייה בתעלת הניקוז המרכזית התת קרקעית עד יסודות הר הבית. (סיור חובה למשתתפי הקורס ירושלים המקראית).
- פ ל' בשבט
הרחבת עיר דוד מערבה: פינות לא מוכרות בדרום הר ציון, השרידים הקדומים מימי בית ראשון בעיר העתיקה - בית הקברות הפרוטסטנטי והקתולי, שרידי החומה הקדומה בהר ציון, בית הקברות סמבוסקי, "קבר

דוד", החומה הרחבה והמגדל הישראלי, דגם ירושלים מימי בית ראשון.
(סיור חובה למשתתפי הקורס ירושלים המקראית).

הספקת המים לירושלים בסוף ימי בית שני - חורשת השועלים, ואדי ביאר:
המעין והמנהרה, הסכר ומנהרת דהר בקו, ברכות שלמה (בתיאום ואישור
צה"ל), הליכה לאורך האמות בפינות שונות בירושלים: מנהרת ארמון הנציב,
וכן בעיר העתיקה עד ברכת חזקיהו ומבואות הר הבית. (להביא פנסים,
תיתכן כניסה למים, נא להביא בגדים ונעלים בהתאם).

יום עיון עליה להר הבית - עיון בסוגיות העיקריות של העלייה להר: שילוח
טמאים, קדושת מקום המקדש, מורא מקדש, קריעה וטבילה, זיהוי מקום
המקדש בהר הבית בעזרת שקופיות, הצגת דעות התומכים בעליה
והמתנגדים אליה, המשמעות הרוחנית של העלייה. (יום העיון חובה
למעוניינים לעלות להר הבית בח' בניסן, נחשב כיום סיור בתוכנית ארץ
מקרא).

סביבות הר הבית והמקדש בימי בית שני בימי עליה לרגל לקראת קרבן פסח
- למעוניינים: עליה להר הבית. לעולים להר ולאחרים: שיעור הר הבית,
מנהרות הכותל, מרכז דוידסון כולל הדגם הווירטואלי, תצפית מגג ישיבת
הכותל.

ירושלים בסוף ימי בית שני ערב החורבן - פינות פחות מוכרות בעיר
העתיקה: הפרבר ההרודיאני והבית השרוף, ברכות המים מצפון להר הבית:
ברכת הסטרוטיון וברכות בית חסדא, בית הצלם, ברכת חזקיהו.

פינות פחות מוכרות בצפון העיר העתיקה - מערת צדקיהו, הכיכר הרומית,
שכונת בתי הג'ורג'ים, בית ספר שמידט, סנט אטיין, החומה השלישית, קברי
המלכים, שכונת שמעון הצדיק.

ד"ר יצחק מייטליס

ארכיאולוגיה ותנ"ך: אתרים בשפלת יהודה - תל גזר, בית שמש, תל צפית
(גת פלישתים).

ארכיאולוגיה ותנ"ך: אתרים בצפון הנגב - תל ערד, תל שבע, מרכז
המבקרים בערד, חורבת ענים.

ארכיאולוגיה ותנ"ך: אתרים בצפון - תל אל אחווט, מגידו, תל יקנעם, תל
יזרעאל, כתף שאול.

ארכיאולוגיה ותנ"ך: אתרים באזור עדולם - חורבת קייפא, תל עזקה, תל
לכיש, תל עיטון, תל בית מירסים.

φ ב' באדר

φ ו' בניסן

φ ח' בניסן

φ י"ד באב

φ ט"ז באב

φ כ"ז בכסלו

φ ב' באדר

φ ח' בניסן

φ י"ד באב

עודד לאוב

- פ כ"ה בכסלו גיאולוגיה – אתרים ותצפיות גיאולוגיות בהרי ירושלים (מיועד לתלמידי הקורס בלבד)
- פ ל' בשבט דרום מדבר יהודה – חוצה מדבר, נחל בוקק, ים המלח (מסלול הליכה רמת קושי בינונית)
- פ ו' בניסן גיאולוגיה של ארץ ישראל – אתרים גיאולוגיים ברמת הגולן (מיועד לתלמידי הקורס בלבד)
- פ כ"א באב גליל עליון – פקיעין, הר פקיעין, הר מירון, מירון (מסלול הליכה למיטיבי לכת, יציאה מוקדמת 7:00)

משה חרמץ

- פ כ"ה בכסלו בעקבות הל"ה ופרשת גוש עציון – הר טוב, תצפית על גבעת הקרב, מוזיאון כפר עציון, העץ הבודד.
- פ ו' בניסן הצנחנים הבוכים – גבעת התחמושת, הר הצופים, אנדרטת מגילת האש.

פרופ' יואל אליצור

- פ ל' בשבט תצפית על יריחו והגבול המזרחי של בנימין – נבי מוסא – הליכה רגלית עד אלמוג, מאחז בית חגלה, מנזר סנט ג'ורג', תצפית על ואדי קלט קיפרוס ויריחו. (הליכה רגלית של מספר קילומטרים).

ד"ר תמי קמינסקי

- פ כ"ז בכסלו בעקבות הישוב הישן המתחדש, ירושלים בשלהי המאה ה-19 – בית כנסת החורבה, כיכר בתי מחסה, בית ספר למל, ביקור חולים, משכנות שאננים, מחנה ישראל, נחלת שבעה, בית דוד.
- פ ו' בניסן העמק הוא חלום, בעקבות חלוצים בעמק יזרעאל – מרחביה, מעיין חרוד, בית הקברות בגדעונה, ניר דוד- תל עמל, גוש הקיבוצים הדתי.

ד"ר חנן בירנבוים

- פ כ"ז בכסלו מגילות קומראן - סיור במערות קומראן
- פ י"ד באב מפעלי הבניה של הורדוס, הר הבית וסביבותיו – הרובע ההרודיאני והבית השרוף, חפירות כותל דרומי.

ד"ר דורון שר אבי

- פ ב' באדר ארץ הנגב – חורבת חלוקים, עבדת, רביבים. (הליכה קלה).

ד"ר יוסי שפנייר

פ' ל' בשבט

מים ומזון לירושלים בימי בית שני משנה ותלמוד – בריכת ממילא, בריכת הנחשים (סולטן), ברכת חזקיהו, סיור בחקלאות הקדומה בסטף שהייתה העורף החקלאי של ירושלים. (הליכה ממושכת – לא קשה).

פ' ב' באדר

התפתחות ירושלים בעת החדשה – היציאה מהחומות: משכנות שאננים, מחנה ישראל, נחלת שבעה, דגם המודל בעריית ירושלים. התפתחות צפון ירושלים (עטרות ונוה יעקב) מימי המנדט ועד היום. (הליכה ממושכת – לא קשה).

הנחיות לכתיבת עבודה בקורס 'ארץ מקרא'

מסגרת העבודה

תלמידי החוג לארץ ישראל יכתבו על כל ארבעת התחומים המפורטים להלן. תלמידי החוג לתנ"ך ושאר חוגים יכתבו על 3 תחומים מתוך הארבעה הבאים (הראשון חובה) ויש לכתוב עליהם בעקבות שלושה סיורים שונים (להתאים תחום אחד לכל סיור).

- א. **עיון במקורות** (חובה) - לימוד של מקור מהתנ"ך או מדברי חז"ל שנדון במהלך אחד הסיורים. העיון ידגים כיצד הסיור בשטח משלים ומבהיר את לימוד המקורות. לשם כך יש להעלות את השאלות הדורשות ביאור במקור שנבחר, להציג את תשובות הפרשנים והחוקרים שעסקו בביור השאלות הללו, ולהבהיר כיצד מוסיף הסיור בשטח לפירוש ולהבנת הטקסט.
- ב. **סיכום סיור** - דיווח על האתרים השונים שנכללו באחד הסיורים. הדיווח ידגיש את מה שנלמד מהאתרים השונים, במסגרת הנושא הכללי, ויסקם את נושא הסיור בכללו.
- ג. **נושא לדין** - דיון בנושא ייחודי שעלה מתוך אחד הסיורים. הדיון ירחיב מעבר לנאמר בסיור בעזרת עיון במקורות נוספים - ביבליוגרפיה מומלצת, שאליה יכוון מדריך הסיור.
- ד. **על אתר** - תיאור מקיף של אחד האתרים מתוך סיורי הקורס. יש להשלים את הדברים שנאמרו בסיור בעל פה, בעזרת מקורות נוספים (אנציקלופדיות, מאמרים וכד'), לציין את המקורות מהתנ"ך ומחז"ל הנוגעים לאתר ולהראות בסיכום, כיצד משלימים האתר, הממצאים ולימוד המקורות זה את זה (מומלץ לצרף מפה או תרשים של האתר).

כללים לכתיבה ולהגשת העבודה

- א. הכנה וכתיבה לכל חלק בעבודה יש להקצות כ-3 עמודי פוליו (סך הכול: 9-10 עמודים).
- ב. כל חלק בעבודה יתייחס לסיור אחר שבו השתתפת. אין לחבר יחד שני חלקים בעבודה, ויש להימנע מחפיפה בין החלקים השונים של העבודה.
- ג. המתכונת הזאת מיועדת ללומדי הקורס בהיקף של 2 ש"ש. תלמיד שלומד קורס זה בהיקף של 3 ש"ש, וכן תלמידי החוג ללימודי ארץ ישראל, חייבים לכתוב על כל ארבעת חלקי העבודה. מי שמשתתף בקורס זה פעמיים, חייב להגיש גם עבודה לסיכום הקורס פעמיים (שתי עבודות שונות לגמרי זו מזו).
- ד. יש לציין בדיוק את המקורות הנזכרים מהתנ"ך, מדברי חז"ל, מהפרשנות ומספרות המחקר.
- ה. יש להוסיף לעבודה דף שער ובו פרטים אישיים (שם ומס' זהות), לציין את החוג שבמסגרתו נכתבה העבודה (א", תנ"ך, השלמות), וכן להוסיף את רשימת כל הסיורים שבהם השתתפת המגיש במסגרת הקורס 'ארץ מקרא' (נושא, מדריך ותאריך).
- ו. יש להקפיד על סדר העבודה וגם על כתב יד קריא.
- ז. יש להגיש את העבודה על כל חלקיה למזכירות המכללה (כדאי לשמור העתק מצולם).
עבודה נעימה!

תוכנית הסיורים לשנת הלימודים תשע"ג

	הרב ד"ר יואל בן נון	ד"ר משה רענן	ד"ר אייל דוידסון	דוד נתיב	פרופ' חיים בן דוד	הרב יצחק לוי	ד"ר יצחק מייטליס	עודד לאוב	משה חרמץ	פרופ' יואל אליצור	ד"ר תמי קמינסקי	ד"ר חנן בירנבוים	ד"ר דורון שר אבי	ד"ר יוסי שפניר
1. כ"ה בכסלו 9.12.12		עופות מים *		בעקבות דוד		ירושלים הרים סביב לה: תצפיות פחות מוכרות על ירושלים הקדומה *		גיאולוגיה *	בעקבות הל"ה ופרשת גוש עציון					
2. כ"ז בכסלו 11.12.12 יום שלישי			תולדות החינוך הציוני-דתי בירושלים בתקופת המנדט			עיר דוד כולל החפירות החדשות *	ארכיאולוגיה ותנ"ך: אתרים בשפלת יהודה				בעקבות הישוב הישן המתחדש, ירושלים בשלהי המאה ה-19	מגילות קומראן		
3. ל' בשבט 10.2.13		צמחי מדבר *			השאת משואות, מבצר חשמונאי הרודיאני *	הרחבת עיר דוד מערבה: פינות לא מוכרות בדרום הר ציון, השרידים הקדומים מימי בית ראשון בעיר העתיקה *		דרום מדבר יהודה		תצפית על יריחו והגבול המזרחי של בנימין *			מים ומזון לירושלים בימי בית שני משה ותלמוד *	
4. ב' באדר 12.2.13 יום שלישי	מ'הודה לפלשת			בעקבות יהושע		הספקת המים לירושלים בסוף ימי בית שני *	ארכיאולוגיה ותנ"ך: אתרים בצפון הנגב						ארץ הנגב *	התפתחות ירושלים בעת החדשה *

* הסיורים המסומנים בכוכבית מצריכים התארגנות מיוחדת כגון: יציאה בשעה מוקדמת, התאמה למטיבי לכת וכד'. יש לעיין בתיאור המפורט של הסיור.

	הרב ד"ר יואל בן נון	ד"ר משה רענן	ד"ר אייל דוידסון	דוד נתיב	פרופ' חיים בן דוד	הרב יצחק לוי	ד"ר יצחק מייטלס	עודד לאוב	משה חרמץ	פרופ' יואל אליצור	ד"ר תמי קמינסקי	ד"ר חנן בירנבוים	ד"ר דורון שר אבי	ד"ר יוסי שפניר
5. ו' בניסן 17.3.13		בתה וחורש ים תיכוניים *				יום עיון עליה * להר הבית		גיאולוגיה של ארץ ישראל *	הצנחנים בוכים		העמק הוא חלום, בעקבות חלוצים בעמק יזרעאל			
6. ח' בניסן 19.3.13 יום שלישי	מלכות שלמה / מדינת ישראל		דמויות מופת של נשים בעיר העתיקה במאה ה-19			סביבות הר הבית והמקדש בימי בית שני בימי עליה לרגל לקראת קרבת פסח	ארכיאולוגיה ותנ"ך: אתרים בצפון							
7. י"ד באב 21.7.13			ימי הזוהר: צפת בשיא תפארתה במאה ה-16 *			ירושלים בסוף ימי בית שני ערב החורבן	ארכאולוגיה ותנ"ך: אתרים באזור עדולם					מפעלי הבניה של הורדוס, הר הבית וסביבתו		
8. ט"ז באב 23.7.13 יום שלישי	ערי עמק הירדן *		עיר האבות חיפה	בעקבות שופטים, מלכים ונביאים בעמק יזרעל		פינות פחות מוכרות בצפון העיר העתיקה								
9. כ"א באב 28.7.13			מתחת לאדמה ומעל השמים: בעקבות מנהגי מקובלים ומסורות קדומות בגליל העליון *	הוויית החיים בימי קדם				גליל עליון *						

* הסיוורים המסומנים בכוכבית מצריכים התארגנות מיוחדת כגון: יציאה בשעה מוקדמת, התאמה למטיבי לכת וכד'. יש לעיין בתיאור המפורט של הסיוור.

תוכניות מיוחדות

'אשכולות' (מצוינות בהוראה) מרכזים: ד"ר יואב ברזלי וד"ר ברכי אליצור

מטרות התוכנית

1. לגייס למכללה תלמידים בעלי יכולות למידה גבוהות, כישורי מנהיגות ומחויבות ערכית-חברתית, המעוניינים לעסוק בחינוך ובהוראה, ולתת להם הזדמנות ללמוד בתוכנית ייחודית ומאתגרת.
2. להכשיר אותם להוראה בדרכים ייחודיות, ולפתח אצלם יכולות הוראה גבוהות ותפיסה חינוכית רחבה, כך שיוכלו להיות בעתיד כוח מוביל במערכת החינוך: מורים איכותיים ומנהיגים חינוכיים.
3. להתאים את תוכנית הלימודים ליכולות הלמידה של הסטודנטים ולטפחן.
4. לפתח ולטפח מנהיגות חינוכית מובילה, שתתפוס מקום מרכזי בקרב ציבור המורים במערכת החינוך.
5. להוביל תהליכי שינוי בהכשרה להוראה: העמקה בלימודים, הטמעה של שיטות הוראה ולמידה ייחודיות וחתירה למצוינות.
6. לפתח ולעודד את המחויבות הערכית והחברתית שתבוא לידי ביטוי בתוך המכללה ומחוצה לה.

תנאי קבלה

1. לתוכנית יוכלו להצטרף תלמידים חדשים שמתחילים את לימודיהם בשנה א' בשנת הלימודים תשע"ג, ורואים בחינוך ובהוראה יעד אישי ואתגר מן המעלה הראשונה לעצמם.
2. הציון המינימאלי הנדרש להצטרפות לתוכנית זו הוא ציון משולב של 630 ומעלה (= שקלול של ציון המבחן הפסיכומטרי עם ממוצע ציוני הבגרות).
3. יוכלו להתקבל גם מועמדים בעלי מאפיינים אישיותיים ומנהיגותיים מיוחדים אשר הצטיינו בפעילות חברתית, אם הם בעלי ציון משולב של 615 לפחות.
4. ריאיון אישי עם מרכזי התוכנית.
5. כתיבת מכתב שמנמק את הבקשה להצטרף לתוכנית, ומתחייב לעמוד בתנאיה.
6. הקבלה הסופית מותנית באישור משרד החינוך.

תוכנית הלימודים

1. במסגרת התוכנית מתקיימים קורסים ייחודיים, כנסים שנתיים וסדורים לימודיים לקבוצת אשכולות, בתוספת לתוכנית הלימודים הרגילה בחוגים שבחרו בהם.
2. בתוכנית הייחודית ייכללו קורסים אינטנסיביים, קורסים בלמידה עצמית מודרכת וקורסים מתקדמים.

3. במסגרת ההכשרה המעשית להוראה, ישתלבו הלומדים בתחילה בתוכנית ההכשרה הרגילה ובהמשך יפתחו בפניהם מסלולי הכשרה ייחודיים וייעודיים בהתאם ליכולת וליוזמה שיגלו במהלך ההכשרה.
4. הסטודנטים יקבלו על עצמם תפקידים חינוכיים ייחודיים נוספים בתקופת הלימודים.

חובות התוכנית

1. מחויבות להשתלב במערכת החינוך בארץ ולתרום לשיפור איכות ההוראה והחינוך בבתי הספר.
2. התמדה בהשתתפות רצופה בתוכנית במשך שלוש שנים עד לסיומה. פרישה מהתוכנית תחייב החזרת כל ההטבות הכספיות וביטול קיצור משך זמן ההכשרה.
3. הלומדים נדרשים לממוצע ציונים גבוה בכל אחד ממקצועות ההכשרה. ציון ממוצע של 90 ומעלה בלימודים האקדמיים בהכשרה ובחינוך.
4. פעילות למען הקהילה והסביבה (עזרה לסטודנטים מתקשים, סיוע לאוכלוסיות חלשות, ימי עיון וכד').
5. בוגר התוכנית נדרש לעבודה בהוראה במשך שלוש שנים לפחות. שנת עבודה כנגד כל שנת מלגה והלוואה מותנית, בהיקף מינימלי של שליש משרה לשנה.

הטבות לסטודנטים

1. סיום הלימודים בשלוש שנים (במקום בארבע שנים).
2. קבלת הלוואה מותנית בגובה שכר לימוד (5800 ₪) ממושרד החינוך והיתרה מהמכללה), מדי שנה ולאורך שלוש שנים. יש להגיש בקשה להלוואה מותנית ממושרד החינוך, ולהעבירה למכללה כשתתקבל.
3. מלגה (סל חיזוקים) של 5000 ₪ לכל שנת לימודים.
4. הכשרה לתפקיד חינוכי מרכזי בבית הספר.
5. תוכנית הכשרה ייחודית.
6. תעודת תוכנית מצוינים.
7. שכר בדירוג של בעל תואר B.Ed ותעודת הוראה – בשנת הסטאז'.
8. החזר ההלוואה המותנית מתחיל כבר בשנת הסטאז'.
9. העדפה בשיבוץ לעבודה.

לפני ולפנים – חינוך ממקום אחר

מרכז : אילן בוכהולץ

תוכנית להכשרת אנשי חינוך והוראה בהשראת דרכה החינוכית של 'מקור חיים'. התוכנית מבקשת לתרום לפיתוח של מחנכים ומחנכות מעמיקים ורחבי אופקים, הפועלים מתוך הווייתם הדתית, ונמצאים בתהליך מתמיד של צמיחה והתחדשות. דגש רב מושם על אמנות ומיומנות המפגש, מפגש כן ואמיתי בין המורה ותלמידיו, בין הלומד והטקסט הנלמד, ובין האדם והבורא.

תלמידים מצטרפים לתוכנית כדי ללמוד וללמד, אך גם כדי להשתנות ולעבור תהליך פנימי באופן אישי וקבוצתי, מתוך הכרה שכדי לחולל שינוי אצל אחרים עלי לעבור תהליך בתוכי. ההכשרה מתקיימת בקבוצות קטנות, עם אופי סדנאי, כאשר הלומדים מוזמנים להביא את עצמם ועולמם באופן ממש. בסדנאות אלו מתנסים פרחי ההוראה בהתרחשויות חינוכיות ולימודיות מגוונות.

תוכנית הלימודים

מוקדי עניין מרכזיים בתוכנית כוללים: פיתוח ההקשבה ומודעות לעצמי ולזולת, דרכים חדשות להחייאת והפנמת לימוד תורה, שכלול עבודת הלב והנפש, עידון הרגישות והיצירתיות, מפגש עם הגוף ושילובו בעבודה, דרכי הוראה מתקדמות, ועוד. התוכנית כוללת גם סדנאות לא מילוליות – תנועה, אומנות, דרמה, מוסיקה. השתתפות בתוכנית ממלאה את דרישות ההכשרה המעשית של מכללת הרצוג, והקורסים שבה נחשבים כקורסים בחוג לחינוך והוראה.

לפני ולפנים - מחנכים

תוכנית ההכשרה המעשית וסדנאות ההוראה מתקיימות בקמפוס של 'מקור חיים'. פרחי ההוראה משתלבים בתוך מרחב של ר"מים, תלמידים ומורים בישיבה, נכנסים לבית המדרש ולחדר האוכל ומבקרים בפנימיות. ר"מים משיבת מקור חיים משולבים בתוכנית. מתקיימות סדנאות משותפות ולימוד בחברותא של פרחי ההוראה ותלמידי הישיבה יחדיו. להכשרה המעשית מתווספת תוכנית 'שבוע שוליה'. שם זה משקף את מהות ההכשרה המעשית, במסגרתה פרחי ההוראה לומדים מתוך מפגש עם מרחבי העשייה החינוכית של ר"מ בישיבה. שבועיים בשנה פרחי ההוראה מתלווים לר"מ לכל תחומי עבודתו, ומתנסים, תחת הדרכה, בתחומים מגוונים אלו – ניהול סדר, לימוד בחבורה, הדרכה אישית לתלמיד, הכנת שיעור ודפי עבודה והוראת שיעור בכיתה.

בצוות ההוראה

הרב דוב זינגר – ראש ישיבת מקור חיים וראש ביהמ"ד להתחדשות. אילן בוכהולץ - פסיכולוג, מנהל תוכנית 'לפני ולפנים', וביהמ"ד להתחדשות. הרב יצחק מנדלבאום - פסיכולוג, ראש ביהמ"ד להתחדשות, שימש כר"מ בישיבת מקור חיים שנים רבות.

הרב זאב פרידמן – ר"מ במדרשה במגדל עוז.
הרב יוסי פורמן – ר"מ בישיבות מקור חיים ובישיבת הקיבוץ הדתי מעלה הגלבוע, מנחה
בביהמ"ד להתחדשות.
הצוות כולל מורים ומנחים נוספים.

מועדי התוכנית

תוכנית הלימודים מתפרשת על פני ארבע שנים. בשלוש השנים הראשונות התלמידים משלבים בין לימודים במכללה בקמפוס אלון שבות לבין סדנאות חינוך והכשרה מעשית בקמפוס של ישיבת מקור חיים. הקורסים והפעילויות השונות בישיבת מקור חיים מתקיימות בימי חמישי מהצהרים ואילך. כמו כן מתקיימות שבתות משותפות כחלק אינטגרלי מהתוכנית. בשנה הרביעית הלימודים בקמפוס אלון שבות בלבד.

תנאי קבלה

לתוכנית יכולים להצטרף תלמידים העומדים בתנאי הקבלה של המכללה, לאחר ראיון עם מרכז התוכנית, אילן בוכהולץ.
לפרטים נוספים: 02-9934810 או במייל makor.lifnim@gmail.com.

לפני ולפנים – מחנכות

התוכנית הינה מסלול הכשרה ייחודי המשלב בתוכו לימודי חינוך ועבודה מעשית במקום בו מתקיימת העשייה החינוכית עצמה. תלמידות התוכנית תפגשנה עם הוויית הלימודים והחיים באולפנה באופן בלתי אמצעי.

להכשרה המעשית מתווספת תוכנית 'שבוע שוליה'. שם זה משקף את מהות ההכשרה המעשית, ובמסגרתו פוגשות תלמידות התוכנית מרחב של עשייה חינוכית של מחנכת באולפנה. הסטודנטיות שוהות בבית הספר או בבית החינוך, בוחרות להתעמק בשדה התרחשות קיומי בתוך בית הספר, ומגלות בו פנים חדשות ומעגלי חיות השזורים אלו באלו.

בצוות ההוראה

הרב דוב זינגר – ראש ישיבת מקור חיים וראש ביהמ"ד להתחדשות.
אילן בוכהולץ - פסיכולוג, מנהל תוכנית 'לפני ולפנים', וביהמ"ד להתחדשות.
אחינועם יעקובס- מרכזת התוכנית, בית המדרש הגבוה לנשים מגדל עוז.
מיכל בארי – מנחה בבימ"ד להתחדשות.
הרב יצחק מנדלבאום - פסיכולוג, ראש ביהמ"ד להתחדשות.
מורים ומנחים נוספים.

מועדי התוכנית

התוכנית משולבת במסגרת ההכשרה המעשית בשנת ההכשרה הראשונה. המפגשים נערכים ביום ב'. משעות הבוקר עד אחה"צ וכוללים סדנאות שיעורים ועבודה מעשית.

תנאי קבלה

לתוכנית יכולות להצטרף לומדות העומדות בתנאי הקבלה של המכללה, לאחר ראיון עם מרכזת התוכנית – אחינועם יעקבס.
לפרטים נוספים – אחינועם יעקבס – 052-4311905.

תוכנית "עמיטל" ללימודי השואה והוראתה

מרכזת: ד"ר מיכל שאול

מטרות התוכנית

- להסמיך מחנכים ומחנכות חדורי מוטיבציה חינוכית וערכית, להוראת השואה בחטיבות הביניים, בתיכונים השונים, באולפנות ובישיבות התיכונים.
- להנחיל את תודעת השואה מתוך תפיסה הרואה בשואה מרכיב חשוב בבניית הזהות היהודית בדורנו.
- להתמודד עם דילמות ומשמעויות דתיות, ערכיות וקיומיות העולות מחורבנה של יהדות אירופה.
- לדון לעומק בסוגיות חינוכיות הכרוכות בהוראת השואה באופן בין-תחומי.
- להכיר את עולמם האישי והקהילתי של היהודים בתקופת השואה מתוך עיון בכתבים, בתעודות, ביומנים ובספרות השו"ת.
- לחקור את תקומת העם היהודי בכלל, ואת תקומתה של היהדות הדתית בפרט, לאחר השואה.
- לעודד כתיבת הגות מקורית ביחס לשואה.

תנאי קבלה

התוכנית פתוחה בפני כל תלמידי המכללה המעוניינים להתמחות בנושא השואה והוראתה.

תוכנית הלימודים

תוכנית "עמיטל" כוללת לימודי חובה ולימודי רשות, כאשר חלק מן הקורסים פרונטאליים וחלקם מקוונים.

הקף של 10 ש"ש בנושא השואה והוראתה, במהלך שנות הלימוד במכללה, תזכה את הלומד בתעודה מטעם מכללת הרצוג המעידה על הכשרה כ"מרכזת/הוראת שואה בבית הספר ובקהילה".

הקורסים ניתנים במסגרת לימודי הבחירה של רוב החוגים ויכולים לשמש גם כלימודי בחירה בחוג וגם כלימודים בתוכנית "עמיטל".

בנוסף, תלמידי התוכנית חייבים בשני ימי סיור בנושא השואה וזיכרונה. הסיור ביד ושם, במסגרת הסיורים הפדגוגיים, יכול להיחשב כיום סיור אחד.

ניתן ללמוד לימודי שואה 'על חשבון החוג' עד 4 ש"ש מכל חוג.

גוונים – תוכנית הכשרה להוראת מקצועות היהדות בבתי ספר ממלכתיים מרכז: נעם גרין

"יש לנקוט במדיניות פעילה שתהפוך את תרבות עם ישראל ותולדותיו למרכיב בעל משמעות חיובית ולא מנוכרת בבניית זהותו העצמית של הצעיר החילוני. יש לחולל שינויים בעקרונות ובגישות להוראת מקצועות היהדות בבית הספר הכללי" (מתוך המלצות ועדת שנהר לבדיקת לימודי היהדות בחינוך הממלכתי).

מתוך תחושת אחריות לחינוך יהודי של דור העתיד של מדינת ישראל על כל גוונים, תמשיך בע"ה בשנה"ל תשע"ג במכללת הרצוג תוכנית הכשרה להוראת מקצועות היהדות בבתי ספר כלליים. התוכנית תכלול היכרות עם תוכני ההוראה הנלמדים בבתי הספר הממלכתיים במקצועות מקרא, מחשבת ישראל, תושב"ע ותרבות ישראל; קורסי העשרה בנושאי זהות יהודית; כלים ליצירת דיאלוג במצבי קונפליקט; הכשרה מעשית ייחודית, מפגשים, סיורים ושבתות עיון ועוד. התוכנית הנה תלת שנתית וכוללת קורסים בנושאים הבאים:

קורסי תגבור - (6 ש"ש)

1. מסורת וביקורת בחקר המקרא ובפרשנות המודרנית – פערים ודרכי פתרון
2. טקסטים במחשבת ישראל ובתושב"ע על פי תוכניות הלימודים בבתי הספר הכלליים
3. עולם הערכים של המקרא וחז"ל מול ערכי העולם המודרני
4. היהדות והתרבות העברית החדשה
5. המקרא על רקע ספרות המזרח הקדום ותרבותו

קורסים בחוג לחינוך

1. תוכניות הלימודים במקרא, בתושב"ע ובמחשבת ישראל – תכנים ודרכי הוראה
2. זהות יהודית – קורס סדנאי
3. כלים ליצירת דיאלוג במצבי קונפליקט
4. הוראת תרבות ישראל – תכנים ודרכי הוראה

קורסי חובה מתוך שיעורי החוגים

תנ"ך

1. פרשיות חוק בתורה
2. הסיפור המקראי
3. ספרות החכמה: משלי, קהלת, תהילים ואיוב
4. סיפורי בראשית

מחשבת ישראל ותושב"ע

1. משבר האמונה בזמן החדש
2. קריאה ספרותית בסיפורי אגדה

עבודה מעשית

שנה א': ללא עבודה מעשית

שנה ב': סמס' א' – הוראת תנ"ך/מחשבת ישראל/תושב"ע בתיכון דתי

סמס' ב' – הוראת תרבות ישראל בבתי ספר חילוניים בכיתות ד-ט

שנה ג': סמס' א' – הוראת מקרא/מחשבת ישראל/תושב"ע בתיכון חילוני/מעורב

סמס' ב' – הוראה בחוג הנוסף בתיכון דתי

קבוצות סטאז' והמשך ליווי לפרחי ההוראה של התוכנית

תנאי קבלה לתוכנית

1. ציון פסיכומטרי גבוה

2. לימודים באחד מהחוגים: תושב"ע, תנ"ך או מחשבת ישראל

3. ראיון אישי עם ראש התוכנית – נעם גרין

לפרטים נוספים – נעם גרין- מס' נייד: 050-3017333, מייל: greenoom@gmail.com.

הכשרת חונכי סטאז'

בקמפוס המכללה, במרכז שפירא ובמרכז (גבעת שמואל)

מנהל: שאול אפרתי, מרכז קמפוס אלון שבות: אלי ביטון,

מרכזת קמפוס מגדל עוז: שרית שוסהיים

משרד החינוך גף ההתמחות – מורים מתחילים, מקדיש בשנים האחרונות מאמץ רב להכשיר מורים, מנהלים ובעלי תפקידים לשמש כמורים-מדריכים/חונכי סטאז' ומאמנים. לתלמידי הוראה ולמורים צעירים עם כניסתם להוראה.

בשנת תשע"ג יתקיימו הקורסים על בסיס הניסיון הרב והמוצלח שנצבר במכללה בהפעלת קורס מורים מאמנים וחונכי סטאז' בשנים האחרונות. למורים המסיימים את הקורס בהצלחה תינתן תעודת "מורה חונך סטאז'".

מטרותיו המרכזיות של קורס זה, לתת מענה מבחינת הדרכה וסיוע למורים בראשית דרכם בהוראה המתמחים בשנת הוראה ראשונה ולפרחי הוראה.

במסגרת הקורס ילמדו נושאי הדרכה חשובים ביותר המאפשרים קידומו של מורה מתחיל.

להלן מדגם של נושאים שונים:

1. עולמו של המורה המתחיל.
 2. פיתוח כישורי הדרכה.
 3. פיתוח מיומנויות קליטה וליווי.
 4. תמיכה והערכה למתמחים.
 5. פיתוח והקניה של כלי הערכה ומשוב.
 6. מיומנויות הגישור כעזר בחונכות.
- המורים המיועדים ללמד קורסים אלו הנם מומחים לנושאים הספציפיים השונים ממכללת הרצוג ומחוצה לה.

מועדי הקורסים

1. החלק העיוני מתקיים במכללת הרצוג בימי ראשון בשעות 16:00-19:00, כל שבוע. ובבאר שבע ובגבעת-שמואל, בימי ראשון אחה"צ, אחת לשבועיים (112 ש'). מועדי הפגישות בבאר שבע ובגבעת-שמואל יפורסמו בהמשך.
2. כמו כן יתקיימו ארבעה ימים מרוכזים, שניים בחופשות ושניים בזמן הלימודים. התנסות מעשית מודרכת (56 שעות) הכוללת התנסות במתן משוב 'משוב על משוב'.

אוכלוסיית היעד

1. מורים בעלי וותק וניסיון חינוכי.
2. מורים המשמשים בפועל 'כחונכי סטאז' ומורים מאמנים וכן הממלאים תפקידי ניהול וריכוז/מורים 'מלווים' את מורי 'שנה ראשונה'.
3. בעלי תפקידים (כולל מנהלים) המעוניינים בקידום יכולתם להדריך מורים.
4. הקורס מיועד לנשים ולגברים כאחד.

5. סביר שייפתחו בקמפוס אלון שבועות שני קורסים:

א. קורס חונכי סטאז' רגיל

ב. קורס חונכי סטאז' למורי חינוך מיוחד

תנאי קבלה

1. ריאיון אישי ונכונות לשמש כ'חונך סטאז' / 'מורה מאמן'.

2. הדרכת מורים מתחילים במשך שנה זו.

זכאויות

1. מענק שעות. קרוב לוודאי כי משתתפי הקורס יקבלו מענק 1 ש"ש, זאת ע"פ תנאי משרד

החינוך (משתתפי 'אופק חדש' לא יוכלו לקבל מענק זה).

2. עדיפות בעבודה כ'חונך סטאז' / 'מורה מאמן'.

3. צבירת נקודות לתואר B.Ed.

4. תעודת מורה 'חונך סטאז' עם סיום הקורס בהצלחה.

5. צבירת שעות לגמולי השתלמות על פי הנחיות משרד החינוך.

תנאי תשלום

הרוב המכריע מעלות התוכנית ממומן על ידי המכללה (היתרה לתשלום – 300 ₪).

מורים בשנת שבתון ישלמו שכר לימוד על פי תקנון הקרן.

ההרשמה לקורס אצל שרה לנדסמן במכללת הרצוג, טל' 02-9937305, או אצל אלי ביטון 02-993-7304.

תוכנית מפורטת של הקורס תישלח לנרשמים ולמתעניינים.

פתיחת הקורסים מותנית במספר התלמידים שיתקבלו לקורס.

בדבר פרטים נוספים:

שרה לנדסמן – מזכירת הסטאז': טל': 02-993-7305, דואר אלקטרוני: saritl@herzog.ac.il.

אלי ביטון, משרד: 02-9937304/333, דואר אלקטרוני: elibiton5@gmail.com. למקרים

דחופים בבית: 08-8584401 או 050-3001946.

שרית שוסהיים, משרד: 02-9937304/5, דואר אלקטרוני: sarits@herzog.ac.il.

חינוך לחיים במשפחה

מרכז: הרב מתניה בן-שחר

מינהל החינוך הדתי במשרד החינוך, מציע לבתי ספר ממ"ד על יסודיים תוכנית בית ספרית לבנים בנושא "החינוך לחיים במשפחה". גם בשנה"ל תשע"ג, כמו בשש השנים שלפניה תתקיים במכללת הרצוג תוכנית להכשרת מנהלים, מחנכים ובעלי תפקידים מרכזיים בישיבות התיכונים ובתיכונים לבנים, בנושא זה. ההכשרה מיועדת להכין מובילים בית ספריים להוראת הנושא בישיבות, בתיכונים ובחטיבות הביניים ולפעילות בבתי מדרש להורים – במ"ה. התוכנית תעמיק ותעניק למשתתפים מבט תורני הלכתי ומחשבתי בתוספת ידע רפואי ופסיכולוגי. המשתתפים יתנסו בסדנאות ובמיומנויות הנחייה וירכשו כלים מתודיים להעברת התכנים וליצירת קשר אישי עם תלמידיהם ועם ההורים.

מועדי הקורסים

בימי ראשון בשעות: 19:00-14:15

תנאי קבלה

1. המלצה והפניה מראש המוסד החינוכי.
2. ראיון קבלה אישי עם מרכז התוכנית.
3. הקבוצה תוגבל ל-40 לומדים.

תוכנית הלימודים

1. המשתתפים ילמדו קורסים ייחודיים כקבוצה נפרדת. בשעות לפניי הצהריים יוכלו המעוניינים להשתלב בתוכנית הלימודים הרגילה.
2. תיאור מפורט של הקורסים הייחודיים יישלח לנרשמים לתוכנית.
3. ההוראה בקורסים תיעשה ע"י מרצה עיקרי בשילוב מרצים-מומחים אורחים מהמכללה ומחוצה לה. ביניהם רבנים וראשי ישיבות, אנשי מקצוע בתחומים הרלבנטיים ומדריכי מינהל החמ"ד בנושא.
4. הקורסים המתוכננים:
 - א. חינוך לחיים במשפחה – מבט הלכתי.
 - מרצה: הרב י"צ רימון ומרצים אורחים.
 - ב. חינוך לחיים במשפחה – מבט תורני מחשבתי.
 - מרצים: רבנים ראשי ישיבות ומרצים אורחים.
 - ג. רקע פסיכולוגי והתפתחותי, תקשורת בין-אישית ומשפחתית.
 - מרצים: פסיכולוגים ומרצים אורחים.

- ד. רקע רפואי ופיזיולוגי – ההתבגרות והמשפחה.
 מרצים: רופאים ומרצים אורחים.
- ה. בניית קבוצה, מיומנויות הנחייה ותהליכים בקבוצה, סדנאות והתנסות מעשית. מרצים:
 מנחי קבוצות, מטפלים ופסיכולוגים.
- ו. מתודיקה ודרכי הוראה של חינוך לחיים במשפחה כולל סדנאות והדגמות. מרצים:
 מנחי סדנאות ויועצים חינוכיים.
- ז. תקשורת, תרבות ואינטרנט - השפעות סכנות והתמודדות.

זכאויות

1. גמול השתלמות.
2. המשתתפים יזכו במענק של עד 2 ש"ש לפי כללי הענקת שעות במשרד החינוך.
3. עם סיום הקורס בהצלחה, הלומד יזכה לתעודה של "מוביל בית ספרי" בנושא "חינוך לחיים במשפחה". התעודה תוענק ע"י משרד החינוך מינהל החינוך הדתי ומכללת הרצוג. הלומדים יהוו עתודה לצוות המדריכים של מינהל החמ"ד בתחום זה ולפעילות בבתי המדרש להורים במ"ה.

בית הספר ללימודי המשך ולפיתוח מקצועי

מנהל: יוסי בן גל

התוכנית להכשרת מדריכי טיולים – 'תו תקן'

התוכנית להכשרת מדריכי טיולים – 'תו תקן' מהווה נדבך חשוב נוסף במערך ההכשרה של מכללת הרצוג- גוש עציון בתחומי לימודי ארץ-ישראל, תנ"ך והיסטוריה. הנהלת המכללה החליטה לפתוח לקהל שוחרי ידיעת הארץ ותלמידי המכללה את האפשרות לרכוש תעודת מדריך טיולים מטעם משרד החינוך. בכך מבטיחים הלומדים לעצמם אופקים מקצועיים חדשים, מתנסים בדרכי חינוך והוראה מגוונות ומעשירים את אפשרויות התעסוקה העתידיות שלהם. כמסורת מכללת הרצוג - גוש עציון ילמדו בתוכנית מיטב המרצים והמדריכים, בעלי זיקה עמוקה להדרכה בשדה ולתחום החינוכי והערכי. צוות התוכנית שם לו למטרה להוביל תוכנית שממזגת מקצועיות עם ערכי יהדות וציונות, מתוך הבנה ואמונה בחשיבות תפקידו החינוכי של מדריך הטיול במערכת החינוך.

צוות התוכנית

עודד לאוב - מנהל התוכנית - (גיאולוג ודוקטורנט ללימודי ארץ ישראל), מרצה ומדריך מנוסה הן בתחום האקדמי והן בתחום הכשרת מדריכי טיולים.

ישורון פישר - מרכז התוכנית - מדריך בעל ניסיון רב בקורסים להכשרת מדריכים ובשטח.

ד"ר דורון שר-אבי – ראש החוג ללימודי ארץ ישראל – מלווה את בניית התוכנית הלימודית ואת ביצועה ונוטל חלק פעיל בהוראה ובהדרכה.

צוות ההוראה כולל את המרצים הבאים:

הרב ד"ר יואל בן-נון, אביחי בנימיני, ד"ר איל דוידסון, משה חרמץ, ד"ר שלמה ישי, ד"ר שמעון כהן, אוריאל פיינרמן, הרב נועם פרל, אריה רוטנברג, הרב ד"ר שוקי רייס, ד"ר משה רענן

מבנה התוכנית

תוכנית הלימודים כוללת שדאות, לימודי ארץ ישראל, חינוך והדרכה וקורס בטיחות וע"ר.

הלימודים יתקיימו בימי חמישי, במשך שנת לימודים אחת, בין השעות 9:00-17:20.

במהלך השנה נלמד כעשרים ימי לימוד בכיתה ונערוך כעשרה ימי סיור. בנוסף ליום הלימוד השבועי כוללת התוכנית בחלקה הראשון קמפוס שדה בן 3.5 ימים, לקראת סיומה 2 קמפוסים אזוריים בני 3 ימים כל אחד, קורס מגישי ע"ר (44 שעות) וקורס בטיחות (12 ש').

אזורי ההכשרה בתוכנית

1. הרי יהודה, שפלת יהודה והרי שומרון (במהלך הקורס)
2. מדבר יהודה, בקעת ים המלח ובקעת הירדן (שני קמפוסים לקראת סיום הקורס)

תהליך ההסמכה

תהליך ההסמכה הנו רב שלבי כדלהלן:

שלב א' - מסיימי התוכנית יהיו זכאים ל"היתר הדרכה במערכת החינוך" – 'תו תקן'

שלב ב' - המשך ההכשרה במהלך שנתיים עד 4 שנים - בהן המדריך עובר היכרות עם 3 אזורי טיול נוספים. בוגרי שלב ב' זכאים לקבל 'היתר הדרכה למדריך טיולים מוסמך במערכת החינוך'.

שלב זה הנו **חובה** ויסתיים לא יאוחר מתום 4 שנות הדרכה (חידוש הסמכה אחד).
שלב ג' - שלב בחירה, המשך ההכשרה ב-5 אזורי טיולים נוספים בהתאם לבחירת המדריך. מסיימי שלב זה זכאים לקבל היתר הדרכה כ- 'מדריך טיולים ארצי במערכת החינוך'.

תנאי קבלה

מתוך הכרה בחשיבות עבודתו ודמותו של מדריך הטיול נדרשים המועמדים לתנאי הקבלה כדלהלן.

1. בוגרי שירות צבאי/לאומי	5. ראיון אישי
2. בעלי זכאות לתעודת בגרות.	6. סדנת מיון קבוצתית.
3. אישור משטרת ישראל לעבודה עם בני נוער.	7. בחינת סף בידיעת הארץ
4. אישור רפואי	8. הצגות המלצות כתובות

משתתפי התוכנית יתחייבו לעמוד בתקנון שילווה את התוכנית.

הכרה בלימודים

לסטודנט אשר יעמוד בכל דרישות הקורס ויסיימו בהצלחה תינתן הכרה (קרדיטציה) לחלק משעות הלימוד במסגרת לימודיו בחוגים להיסטוריה וללימודי ארץ-ישראל.

קבלת תעודת 'מורה דרך' מטעם משרד החינוך מותנת בעמידה בכל דרישות המשרד.

לפרטים נוספים:

מנהל הקורס, עודד לאוב – oded563@gmail.com
מרכז הקורס, ישורון פישר – yeshurunf@gmail.com

תוכנית להכשרת מורי דרך מטעם משרד התיירות *

התוכנית להכשרת מורי דרך בשיתוף משרד התיירות מהווה נדבך חשוב נוסף במערך ההכשרה של מכללת הרצוג- גוש עציון בתחומי לימודי ארץ-ישראל, תנ"ך והיסטוריה. בוגרי התוכנית מבטיחים לעצמם אופקים מקצועיים חדשים, מתנסים בדרכי חינוך והוראה מגוונות ומעשירים את אפשרויות התעסוקה העתידיות שלהם. כמסורת מכללת הרצוג - גוש עציון ילמדו בתוכנית מיטב המרצים והמדריכים, בעלי זיקה עמוקה להדרכה בשדה ולתחום החינוכי והערכי.

קורס מורי דרך מכשיר מדריכי טיולים להדרכת קבוצות תיירים מהארץ ומהעולם בישראל. תוכנית הקורס כוללת את התחומים: גיאוגרפיה, גיאולוגיה וארכיאולוגיה של ארץ ישראל, תולדות ארץ ישראל לתקופותיה, החי והצומח, אתנוגרפיה, בעיות אקטואליות של אדם, חברה ומיעוטים ונושא איכות הסביבה. הסיורים כוללים הכרות שיטתית ומעמיקה עם כל אתרי התיירות של מדינת ישראל ורכישת מיומנויות הדרכה וארגון טיולים. הקורס מתפרס על פני 22 חודשים, והוא כולל יום לימודים עיוניים בכיתה ויום סיורים אחד בכל שבוע. משך הלימודים: 564 שעות ו-80 ימי סיור. הקורס מוכר לצורך השתלמות לעובדי הוראה. מורה המשתתף בקורס יוכל לנצל את קרן השבתון לתשלום שכר הלימוד ויקבל גמול השתלמות.

תנאי קבלה

- תעודת בגרות או לחילופין ציון פסיכומטרי של 550 לפחות.
- (מועמד מעל גיל 30 שאינו בעל תעודת בגרות אישור על סיום 12 שנות לימוד).
- עמידה בהצלחה בשלבי המיון הכוללים ראיון אישי עם מרכז הקורס וועדת קבלה של משרד התיירות.
- ידיעת השפה העברית ורצוי שפה נוספת ברמה נאותה.
- יכולת הבעה נאותה בעל-פה.
- בעל כושר גופני תקין ובריאות תקינה.

הכרה בלימודים

חלק מהסיורים בקורס מורי דרך חופפים לסיורים שאותם חייב התלמיד לעבור במסגרת לימודיו בחוגים להיסטוריה וללימודי ארץ-ישראל. לסטודנט אשר יעמוד בכל דרישות הקורס ויסיימו בהצלחה תינתן הכרה (קרדיטציה) לחלק משעות הלימוד במסגרת לימודיו בחוגים להיסטוריה וללימודי ארץ-ישראל.

קבלת תעודת 'מורה דרך' מטעם משרד התיירות מותנת בעמידה בכל דרישות המשרד.
--

* בתהליכי אישור משרד התיירות

שני מסלולי לימוד לחינוך, הוראה וסיוע באמצעות אמנויות מטעם משרד החינוך

רקע כללי לתוכנית הלימודים המלאה – בשני המסלולים

צוות התוכנית כולל את מיטב המרצים בתחום החינוך, הפסיכולוגיה והחינוך המיוחד, ומרצים מקצועיים בתחום הדרמה / הביבליותרפיה עם ניסיון במוסדות אקדמיים מוכרים.

התוכנית היא **דו שנתית**.

בשנה הראשונה יתקיימו לימודי המבואות (חלקם במשותף לשני המסלולים).

בשנה השנייה יתפצלו שני המסלולים בהתאם לנדרש בכל תחום.

התוכנית ניתנת לפריסה ליותר משנתיים.

הלימודים יתקיימו, אי"ה, בימי שלישי.

7 ש"ש	תחום חינוך והוראה
15 ש"ש	תחומים דיסציפלינריים בתחום מדעי ההתנהגות
20 ש"ש	תחום החינוך המיוחד
13 ש"ש	קורסים בדרמה תרפיה / ביבליותרפיה (בהתאם למסלול)
8 ש"ש	עבודה מעשית
63 ש"ש	סה"כ

קבלת התעודה מטעם משה"ח מותנת בלימוד המרכיבים הבאים במוסדות מוכרים.

פטור מתחומים וקורסים מסוימים יינתן על סמך לימודים והכשרה קודמים.

לתלמידי B.Ed. בתחומים: חינוך, חינוך מיוחד, מדעי ההתנהגות, ספרות או דרמה תיבנה תוכנית אישית

עבודה מעשית

העבודה המעשית מסייעת ברכישת מיומנויות להתערבות החינוכית וכרוכה בהתנסות ישירה בפעילות עם תלמידים ומטופלים. הפעילות תלווה בהדרכה קבוצתית ואישית. המכללה תסייע באיתור ובשילוב במוסד החינוכי. כמו כן, ניתן לעשות עבודה מעשית בבתי הספר בהם מלמדי משתתפי התוכנית.

תעודה מטעם משה"ח, הרחבת הסמכה והכרה בקורסים

בוגר שיעמוד בכל הדרישות והמטלות יקבל תעודה על לימודיו חתומה ע"י משרד החינוך, שתאשר כי הוכשר לחינוך ולהוראה בחינוך רגיל ובחינוך מיוחד, בכיתות א' – י"ב (בין מסלולי), בהתמחות של חינוך, הוראה וסיוע באמצעות דרמה תרפיה / ביבליותרפיה. משרד הבריאות נמצא עתה בתהליך בחינה של אישורי העבודה כמטפלים (תרפיסטים).

שכר לימוד

שכר הלימוד לכל משתתף ייקבע בהתאם לתוכנית האישית שתיבנה לכל משתתף לאחר הצגת התעודות וראיון אישי. שכ"ל יקבע ע"פ מספר שעות הלימוד בכל שנה. המחיר לכל ש"ש הינו: 650 ₪ בלבד.

מסלול חינוך, הוראה וסיוע באמצעות דרמה-תרפיה

רקע

המסלול נפתח כמענה לדרישה ההולכת וגדלה במערכות החינוך בישראל להכשרת אנשי חינוך לתחום ההוראה והסיוע באמצעות דרמה-תרפיה ואמצעים אחרים בהבעה וביצירה, ולאור הדרישות של בוגרי ובוגרות מוסדנו לפתוח מסלולי התמחות אשר יאפשרו להם הרחבת כישוריהם כמורים ומחנכים.

בוגרי המסלול ירכשו כלים ויכירו דרך מכוונת של חינוך, הוראה וסיוע פסיכו-תרפויטי יצירתי, המשלב בין תהליכי דרמה, תיאטרון ופסיכותרפיה לצורך עיבוד תכנים רגשיים, לצמיחה אישית ולשיפור התפקוד במסגרות חברתיות שונות. כלי חשוב זה מספק אפשרות לפעולה יצירתית באמצעות אלמנטים הרחקתים שונים, כגון: משחק תפקידים, אימפרוביזציות, בובות תיאטרון, תחפושות, מסכות, סיפורים אישיים, יצירה פלסטית, תנועה, מוסיקה ווידאו. אמצעים אלה מאפשרים התנסות במגוון רחב של 'דמויות', תפקידים והתנהגויות כאמצעי להעשרה ולהרחבה של פרטואר קיים באישיות ובמערכת הרגשית. בכך מסייע המורה לתלמיד בשינוי התפקוד היומיומי, הלימודי, המקצועי, ובשיפור הדימוי העצמי. יש בכך גם כדי לשפר את הקשרים החברתיים.

תוכנית הלימודים

משתתפי יכירו התוכנית את נושא הדרמה-תרפיה בצורה יסודית. הם יתוודעו לתיאוריות ולטכניקות המאפיינות את התחום ויכירו שיטות ומודלים לסיוע באמצעות הדרמה-תרפיה. הלומדים יחוו מגוון של דרכי חינוך, הוראה וסיוע הנובעות מתפיסת הדרמה-תרפיה הכוללות בין היתר את תיאוריית ה EPR של סו ג'נינגס, תיאורית התפקידים של רוברט לנדי, מודל BASIC PH של מולי להד, מודל "ששת המפתחות" של סוזאנה פנדזיק, שיטת תיאטרון פלייבק בחינוך, שימוש בטקסטים, ופסיכודרמה. ההתנסויות הפרקטיות יכללו גם עבודה על בניית זהות המסייע, כשלב ראשוני בבניית יכולותיו הטיפוליות. משתתפי התוכנית ישתתפו בקורסים מרכזים בנושאים ייחודיים על ידי מרצים מומחים בתחומם, וכן ייצפו בהצגות תיאטרון.

הקורסים

▪ מהמילה הכתובה לדרמה	▪ בניית זהות המורה המסייע
▪ שיטת תיאטרון פלייבק בחינוך	▪ מבוא לדרמה תרפיה-לפגוש את עצמי
▪ הדרמה כמרחב חינוכי	▪ דרמה תרפיה-לפגוש את התלמיד
▪ העמקת השפה הרגשית בבית ספר	▪ פסיכו-דרמה
▪ מאלתור ליצירה	▪ טיפול במצבי משבר באמצעות דרמה
	תרפיה
	▪ תיאטרון כתיקון עולם

מסלול חינוך, הוראה וסיוע באמצעות ביבליותרפיה ושימוש במדיה ומערכות מקוונות

רקע

לאור הדרישה ההולכת וגדלה במערכות החינוך בישראל להכשרת אנשי חינוך לתחום ההוראה והסיוע באמצעות ביבליותרפיה ושימוש במדיה ומערכות מקוונות ואמצעים אחרים בהבעה וביצירה, ולאור הדרישות של בוגרי ובוגרות מוסדנו לפתוח מסלולי התמחות אשר יאפשרו להם הרחבת כישוריהם כמורים ומחנכים, ראינו לנכון לפתח תכניות בתחומי החינוך, ההוראה והסיוע בעזרת ביבליותרפיה ושימוש במדיה ומערכות מקוונות.

בוגרי המסלול ירכשו כלים להוראה וסיוע פסיכותרפואטי יצירתי, המשלב בין תהליכי קריאה וצפייה להפנמה ועיבוד. כמו כן ילמדו כתיבה יוצרת של סיפור, שיר או תסריט לצורך עיבוד תכנים רגשיים, לצמיחה אישית ולשיפור התפקוד במסגרות חברתיות. כלי חשוב זה מספק אפשרות לפעולה יצירתית באמצעות אלמנטים הרחקתים שונים, כגון: סיפור, שיר, סרט, הפעלת תוכנות ומשחקים בעלי עומק ומשמעות וכן גלישה והפעלת מערכות וירטואליות. אמצעים אלה מאפשרים התנסות במגוון רחב של עולמות ספרותיים, קולנועיים ודיגיטאליים.

תוכנית הלימודים

הכרת התחום כולו באופן יסודי. התוודעות לתיאוריות ולטכניקות המאפיינות את התחום והכרת שיטות ומודלים לסיוע באמצעות כלים חדשים. רכישת מיומנות בשימוש בכלים אבחוניים. הלומדים יחוו מגוון של דרכי חינוך, הוראה וסיוע הנובעות מתפיסת הביבליותרפיה ודרכי ניתוח יצירות אמנות והפנמת המסרים החברתיים והרגשיים הטמונים בהם. ההתנסות תכלול פרק על בניית זהות המסייע.

הקורסים

▪ דיאלוג בין יצירות ספרותיות	▪ כתיבה יוצרת ותהליכי העברה לטקסט, מיצג או סרט
▪ מבוא לביבליותרפיה בחינוך	
▪ יסודות השפה וצפייה מושכלת בקולנוע ובטלוויזיה	▪ דילמות בחינוך והשתקפותן בסרטי נוער
▪ סדנא בביבליותרפיה א' – ב'	▪ סדנא בשימוש במדיה ומערכות מקוונות
▪ ילדי המסך – השפעת המדיה והמערכות המקוונות על הנוער	▪ דיאלוג אישי עם טקסטים מדרשיים, תלמודיים וסיפוריים כראי לנפש
▪ שימוש במדיה להוראה וחינוך לערכים	▪ ידאו תרפיה
▪ ביקורת קריאה וצפייה	
▪ ביבליותרפיה בכיתה	

פיתוח מקצועי לעובדי הוראה בדרגות הגבוהות - דרגות 7-9 במסגרת "אופק חדש"

1. דרגה 7: מורה יוזם ומטמיע תוכניות חינוכיות

ההתמחות בדרגת קידום מ-6 ל-7 נועדה לפתח את היזמות החינוכית כאמצעי לפיתוח חשיבה חדשנית, רלוונטית ויישומית שמטרתה הסופית היא להשביח את עבודתו של המורה בכיתה ובבית-הספר. בפיתוח היוזמה החינוכית ניתן לכלול כל תחום פעילות חינוכית המתאים למורה ואשר ניתן ליישום לאורך שנת לימודים בית-ספרית, כמו: פיתוח והפעלה של יחידת הוראה והוראתה; פיתוח והפעלה של תוכנית התערבות חברתית בכיתה; טיפוח כישורי למידה בקרב תלמידים (במקצועות מסוימים או באופן כללי); פיתוח תוכנית בית-ספרית בנושאי אקלים בית-ספרי; פיתוח מעורבות של תלמידים בקהילה וכו'.

2. דרגה 8: מורה חוקר את עשייתו

ההתמחות בדרגת קידום מ-7 ל-8 נועדה לפתח מומחיות של מורים לחקור שאלות מתחום עבודתם השוטפת. בנוסף, להעשיר את הידע העיוני, האקדמי והמחקרי שלהם בתחום הנחקר, תוך פרסום מהלכיו וממצאיו הן בקרב עמיתים, והן בקרב הקהילה המקצועית, כך שממצאי עבודתו יבואו לידי ביטוי בעבודתו ובעבודתם של עמיתיו בכיתה ובבית-הספר.

3. דרגה 9: מורה מנחה ומלווה מורי מורים

ההתמחות בדרגת קידום מ-8 ל-9 נועדה להכשיר מורים חונכים ומלווים לתפקיד של **חונכי חונכים ומלווה מורי מורים** ולתמוך מבחינה מקצועית במורי מורים ולסייע להם לפתח את מומחיותם בתחום. לימודי ההתמחות יתמקדו בהעשרה והעמקה של ידע פדגוגי בתחומים של הדרכה ושיטות הנחייה, ובידע מקצועי בפיתוח דיאלוג מעצים, בונה ומקדם את הידע והניסיון בתהליכי החניכה והלוי.

השתלמות סגני מנהלים – 'אופק חדש'

הקורס לסגני מנהלים נותן מענה למדיניות משרד החינוך ולצורך הקיים במוסדות החינוך. קורס זה מעניק לסגן המנהל את היכולות, התובנות והכלים למילוי תפקידו. תוכנית הקורס משלבת בין למידה עיונית-תיאורטית, לבין לימוד מניסיונם של אחרים והתנסות מעשית. מהלך זה אמור לסייע למנהל ולסגנו.

התוכנית נבנתה לאור הגדרות תפקיד סגן המנהל כפי שהן באות לידי ביטוי בהגדרת משה"ח בהתאם לתוכנית 'אופק חדש'. בנושאי הלימוד ובפרט בפרקי הפרקטיקום באים לידי ביטוי המדדים להערכת סגני מנהלים כפי שהם מופיעים בהנחיות הראמ"ה.

לוח זמנים אקדמי לשנת תשע"ג

(לוח צבעוני מפורט מופיע בסוף המידעון)

השבוע המתחיל בתאריך	ראשון	שלישי	חמישי	הערות
א' בתשרי תשע"ג (17.09.12)	-	-	-	חופשת חגים
ז' בתשרי תשע"ג (23.09.12)	-	-	-	חופשת חגים
י"ד בתשרי תשע"ג (30.09.12)	-	-	-	חופשת חגים
כ"א בתשרי תשע"ג (07.10.12)	-	-	-	קורסים מרוכזים, חופשת חגים
כ"ח בתשרי תשע"ג (14.10.12)	+	+	+	תחילת לימודים סדירים ביום ראשון
ה' בחשוון תשע"ג (21.10.12)	+	+	+	
י"ב בחשוון תשע"ג (28.10.12)	+	+	+	
י"ט בחשוון תשע"ג (04.11.12)	+	+	+	
כ"ו בחשוון תשע"ג (11.11.12)	+	+	+	
ד' בכסלו תשע"ג (18.11.12)	+	+	+	
י"א בכסלו תשע"ג (25.11.12)	+	+	+	
י"ח בכסלו תשע"ג (02.12.12)	+	+	+	
כ"ה בכסלו תשע"ג (09.12.12)	סיור 1	סיור 2	-	חנוכה, סיורים
ג' בטבת תשע"ג (16.1.12)	+	+	+	
י' בטבת תשע"ג (23.12.2012)	+	+	+	* י' בטבת סיום לימודים ב-13:30
י"ז בטבת תשע"ג (03.01.13)	+	+	+	
כ"ד בטבת תשע"ג (06.01.13)	+	+	+	
ב' בשבט תשע"ג (13.1.13)	+	+	+	מבחני מחצית שיעור 2
ט' בשבט תשע"ג (20.1.13)	+	+	+	מבחני מחצית שיעור 1, יום ד': מבחנים בקורסים המקוונים
ט"ז בשבט תשע"ג (27.1.13)	-	-	-	חופשת מחצית ומבחנים: שיעורים 3,4
כ"ג בשבט תשע"ג (03.2.13)	-	-	-	חופשת מחצית ומבחנים: יום א', ג': שיעורים 5,6. יום ה': שיעור 5, ומקוונים.
ל' בשבט תשע"ג (10.2.13)	סיור 3, סיור + פדגוגי	סיור 4	-*	חופשת מחצית, סיורים *יום ה' - יום עיון: זהירות בדרכים ובטיחות במוסדות חינוך
ז' באדר תשע"ג (17.2.13)	+	+	+	*יום ה' - תענית אסתר סיום לימודים ב-13:30
י"ד באדר תשע"ג (24.2.13)	-	+	+	פורים
כ"א באדר תשע"ג (02.3.13)	+	+	+	
כ"ח באדר תשע"ג (10.3.13)	+	+	+	
ו' בניסן תשע"ג (17.3.13)	סיור 5	סיור 6	-	סיורים, קורסים מרוכזים ומועדי ב': יום א' (+ מקוונים), יום ג'.
י"ג בניסן תשע"ג (24.3.13)	-	-	-	חופשת פסח
כ' בניסן תשע"ג (31.3.13)	-	-	-	חופשת פסח, יום ה': מועדי ב' (+מקוונים)
כ"ז בניסן תשע"ג (07.4.13)	+	+	+	חזרה ללימודים
ד' באייר תשע"ג (14.4.13)	+	-	+	*ערב יום הזיכרון סיום לימודים ב-17:20, יום העצמאות
י"א באייר תשע"ג (21.4.13)	+	+	+	
י"ח באייר תשע"ג (28.4.13)	+	+	+	*לימודים כרגיל גם בל"ג בעומר
כ"ה באייר תשע"ג (5.5.13)	+	+	+	* ערב יום ירושלים סיום לימודים ב-17:20.
ג' בסיון תשע"ג (12.5.13)	+	-	+	שבועות, יום ה': מבחנים בקורסים מקוונים.
י' בסיון תשע"ג (19.5.13)	+	+	+	
י"ז בסיון תשע"ג (26.5.13)	+	+	+	יום ד': מבחנים מקוונים
כ"ד בסיון תשע"ג (02.6.13)	+	+	+	יום ב': מבחנים בקורסים מקוונים
א' בתמוז תשע"ג (09.6.13)	+	+	+	מבחנים: שיעור 2
ח' בתמוז תשע"ג (16.6.13)	+	+	+	מבחנים: שיעור 1, סיום לימודים סדירים.
ט"ו בתמוז תשע"ג (23.6.13)	-	-*	-	מבחנים: שיעורים 4,3. (*י"ח בתמוז. מבחנים יתקיימו ביום ד')
כ"ב בתמוז תשע"ג (30.6.13)	-	-	-	מבחנים: שיעורים 6,5, יום ה': שיעור 5+מקוונים, קורסים מרוכזים.
כ"ט בתמוז תשע"ג (07.7.13)	-	-	-	ימי עיון בתנ"ך
ז' באב תשע"ג (14.7.13)	-	-	-	יום ה': מבחנים מקוונים. קורסים מרוכזים. יום ד': סיורים ימי עיון בתנ"ך
י"ד באב תשע"ג (21.7.13)	סיור 7	סיור 8	-	סיורים, קורסים מרוכזים, יום ג': מבחנים מקוונים.
כ"א באב תשע"ג (28.7.13)	סיור 9	-	-	חופשת קיץ, קורסים מרוכזים.
כ"ח באב תשע"ג (04.8.13)	-	-	-	חופשת קיץ
ה' באלול תשע"ג (11.8.13)	-	-	-	חופשת קיץ
י"ב באלול תשע"ג (18.8.13)	-	-	-	קורסים מרוכזים
י"ט באלול תשע"ג (25.8.13)	-	-	-	קורסים מרוכזים, מועדי ב', ימי ג' (כולל מקוונים) + ה'.
כ"ו באלול תשע"ג (01.9.13)	-	-	-	קורסים מרוכזים, יום א': מועדי ב', שנה חדשה

לוח מבחנים תשע"ג

המבחנים	המועדים	השעה המקום/הערות
מבחן בקיאות בתנ"ך (ראה הערה 1)	יום ג' כ"א בחשוון תשע"ג (06.11.12)	10:00 (אודיטוריום)
	יום א' י"א בכסלו תשע"ג (25.11.12)	12:00 (אודיטוריום)
	יום ג' י"ב בטבת תשע"ג (25.12.12)	14:10 (אודיטוריום)
	יום א' ו' בניסן תשע"ג (17.03.13)	11:30 (אודיטוריום)
	יום ה' כ"ד בניסן תשע"ג (04.04.13)	11:30 (אודיטוריום)
	יום א' כ"ה באייר תשע"ג (5.5.13)	11:30 (אודיטוריום)
מבחן אנסין מגן בתלמוד (ראה הערה 2)	יום ה' ט"ו בכסלו תשע"ג (29.11.13)	14:00 (אודיטוריום)
מבחן אנסין ארצי בתלמוד	יפורסם במהלך השנה על ידי משרד החינוך	
מבחן אנסין ארצי בתנ"ך	יפורסם במהלך השנה על ידי משרד החינוך	
מבחן מיון באנגלית (ראה הערה 3)	יום א' ז' בתשרי תשע"ג (23.09.13)	10:00 (אודיטוריום)
	יום ה' כ"ט באייר תשע"ג (09.05.13)	14:00 (אודיטוריום)
מבחני מחצית (מועד א')	יום א' ב' בשבט תשע"ג (13.01.13)	10:35 - שעות 2
	יום ג' ד' בשבט תשע"ג (15.01.13)	10:35 - שעות 2
	יום ה' ו' בשבט תשע"ג (17.01.13)	10:35 - שעות 2
	יום א' ט' בשבט תשע"ג (20.01.13)	09:00 - שעות 1
	יום ג' י"א בשבט תשע"ג (22.01.13)	09:00 - שעות 1
	יום ה' י"ג בשבט תשע"ג (24.01.13)	09:00 - שעות 1
	יום א' ט"ז בשבט תשע"ג (27.01.13)	09:00 - שעות 3
		12:00 - שעות 4
	יום ג' י"ח בשבט תשע"ג (29.01.13)	09:00 - שעות 3
		12:00 - שעות 4
	יום ה' כ' בשבט תשע"ג (31.01.13)	09:00 - שעות 3
		12:00 - שעות 4
	יום א' כ"ג בשבט תשע"ג (03.02.13)	14:00 - שעות 5
		17:00 - שעות 6
	יום ג' כ"ה בשבט תשע"ג (05.02.13)	14:00 - שעות 5
		17:00 - שעות 6
	יום ה' כ"ז בשבט תשע"ג (07.02.13)	16:00 - שעות 5
מבחני הקורסים המקוונים (מועד א')	יום ד' י"ב בשבט תשע"ג (23.01.13)	פרוט שעות וקורסים באתר המכללה
	יום ה' כ"ז בשבט תשע"ג (07.02.13)	פרוט שעות וקורסים באתר המכללה
מבחני הקורסים המקוונים (מועד ב') (ראה הערה 4)	יום א' ו' בניסן תשע"ג (17.03.13)	פרוט שעות וקורסים באתר המכללה
	יום ה' כ"ד בניסן תשע"ג (04.04.12)	פרוט שעות וקורסים באתר המכללה
מבחני מחצית (מועד ב') (ראה הערה 4)	יום א' ו' בניסן תשע"ג (17.03.13)	לקורסים של יום ראשון: 09:00 - שעות 2,1 11:30 - שעות 4,3 14:00 - שעות 6,5
	יום ג' ח' בניסן תשע"ג (19.03.13)	לקורסים של יום שלישי וחמישי: 9:00 - שעות 2,1 11:30 - שעות 4,3 14:00 - שעות 6,5

לוח מבחנים תשע"ג (המשך)

יום א' א' בתמוז תשע"ג (09.06.13)	10:35 – שעות 2	מבחני סוף שנה (מועד א')
יום ג' ג' בתמוז תשע"ג (11.06.13)	10:35 – שעות 2	
יום ה' ה' בתמוז תשע"ג (13.06.13)	10:00 – שעות 2	
יום א' ח' בתמוז תשע"ג (16.06.13)	09:00 – שעות 1	
יום ג' י' בתמוז תשע"ג (18.06.13)	09:00 – שעות 1	
יום ה' י"ב בתמוז תשע"ג (20.06.13)	09:00 – שעות 1	
יום א' ט"ו בתמוז תשע"ג (23.06.13)	09:00 – שעות 3	
	12:00 – שעות 4	
יום ד' (במקום יום ג' עקב צום י"ז בתמוז)	09:00 – שעות 3	
י"ח בתמוז תשע"ג (26.06.13)	12:00 – שעות 4	
יום ה' י"ט בתמוז תשע"ג (27.06.13)	09:00 – שעות 3	
	12:00 – שעות 4	
יום א' כ"ב בתמוז תשע"ג (30.06.13)	14:00 – שעות 5	
	17:00 – שעות 6	
יום ג' כ"ד בתמוז תשע"ג (02.07.13)	14:00 – שעות 5	
	17:00 – שעות 6	
יום ה' כ"ו בתמוז תשע"ג (04.7.13)	16:00 – שעות 5	מבחני סוף שנה (מועד ב') (ראה הערה 4)
יום ה' כ"ג באלול תשע"ג (29.08.13)	לקורסים של ימי שלישי וחמישי 09:00 – שעות 2,1 11:30 – שעות 4,3 14:00 – שעות 6,5	
יום א' כ"ו באלול תשע"ג (01.09.13)	לקורסים של יום ראשון 09:00 – שעות 2,1 11:30 – שעות 4,3 14:00 – שעות 6,5	
יום ה' ז' בסיוון תשע"ג (16.05.13)	פרוט שעות וקורסים באתר המכללה	
יום ד' כ' בסיוון תשע"ג (29.05.13)	פרוט שעות וקורסים באתר המכללה	
יום ב' כ"ה בסיוון תשע"ג (03.06.13)	פרוט שעות וקורסים באתר המכללה	
יום ב' ב' בתמוז תשע"ג (10.06.13)	פרוט שעות וקורסים באתר המכללה	מבחני הקורסים המקוונים (מועד א')
יום ג' ט"ז באב תשע"ג (23.07.13)	פרוט שעות וקורסים באתר המכללה	
יום ג' כ"א באלול תשע"ג (27.08.13)	פרוט שעות וקורסים באתר המכללה	
יום ה' כ"ג באלול תשע"ג (29.08.13)	פרוט שעות וקורסים באתר המכללה	מבחני הקורסים המקוונים (מועד ב') (ראה הערה 4)

1. מבחן בקיאות בתנ"ך – ללומדים לתעודת הוראה בחוג לתנ"ך.
2. מבחן אנסין – מיועד לתלמידי החוג לתושבע"פ והחוג לתנ"ך (כולל תלמידי שנה א').
3. מבחני מיון באנגלית – המבחן מיועד רק לתלמיד שמסיבות מיוחדות אין לו ציון באנגלית במבחן פסיכומטרי.
4. מבחני מחצית (מועד ב'), סוף השנה (מועד ב'), קורסים מקוונים (מועד ב') – מיועדים לתלמיד שנכשל במועד א' או שלא נבחן מסיבות מוצדקות, חובה הרשמה מוקדמת באתר המכללה.

הסעות תשע"ג

יום חמישי		יום שלישי		יום ראשון		עלות שנתית לכיוון אחד (בש"ח)*	עלות שנתית לשני כיוונים (בש"ח)*	תחנות איסוף	שעת יציאה	תחנות מוצא
קוד חזור יום ה'	קוד הלך יום ה'	קוד חזור יום ג'	קוד הלך יום ג'	קוד חזור יום א'	קוד הלך יום א'					
50101-11	50101-10	30101-11	30101-10	10101-11	10101-10	200	300	בנייני האומה	8:00	ירושלים
50102-11	50102-10	30102-11	30102-10	10102-11	10102-10	200	300	רח' הרצוג – עמק המצלבה	8:10	
50103-11	50103-10	30103-11	30103-10	10103-11	10103-10	200	300	קניון מלחה	8:15	
50104-11	50104-10	30104-11	30104-10	10104-11	10104-10	200	300	טרמפיאדה בגילה	8:20	
50201-11	50201-10	30201-11	30201-10	10201-11	10201-10	300	400	הגבעה בעתניאל	7:50	קרית ארבע עתניאל
50202-11	50202-10	30202-11	30202-10	10202-11	10202-10	300	400	הישיבה בעתניאל	7:55	
50203-11	50203-10	30203-11	30203-10	10203-11	10203-10	300	400	בית חגי-שער כניסה	8:00	
50204-11	50204-10	30204-11	30204-10	10204-11	10204-10	200	300	מרכז קרית ארבע	8:15	
50205-11	50205-10	30205-11	30205-10	10205-11	10205-10	200	300	גבעת החרסינה	8:25	
50301-11	50301-10	30301-11	30301-10	10301-11	10301-10	963	1445	ירוחם ליד היפרנטו	6:30	ירוחם באר שבע
50302-11	50302-10	30302-11	30302-10	10302-11	10302-10	760	1145	תחנת דלק באגד באר שבע (בחניון בזק)	7:00	
50303-11	50303-10	30303-11	30303-10	10303-11	10303-10	760	1145	טרמפיאדה ביציאה מבאר שבע	7:05	
50401-11	50401-10	30401-11	30401-10	10401-11	10401-10	613	920	צומת הכניסה המרכזית (לכיוון ת"א)	7:35	אשקלון
50402-11	50402-10	30402-11	30402-10	10402-11	10402-10	613	920	מרכז שפירא	7:50	
50403-11	50403-10	30403-11	30403-10	10403-11	10403-10	500	750	צומת מסמיה	8:05	
50510-11	50510-10	30510-11	30510-10	10510-11	10510-10	1353	2030	קריית שמונה	4:00	קריית שמונה
50511-11	50511-10	30511-11	30511-10	10511-11	10511-10	1353	2030	צומת ראש פינה	4:20	

- המחירים המופיעים בטבלה הם המחירים שהיו נכונים לשנת הלימודים תשע"ב. המחירים יעודכנו מיד לאחר חג הסוכות תשע"ג, באוקטובר 2012.
- קיום ההסעה מותנה במספר הנרשמים.
- אם יהיה רישום משמעותי מאזורים שאינם מופיעים בטבלה, ישתנה לוח ההסעות בהתאם.

יום חמישי		יום שלישי		יום ראשון				תחנות מוצא	שעת יציאה	תחנות איסוף	
קוד חזור יום ה'	קוד הלוך יום ה'	קוד חזור יום ג'	קוד הלוך יום ג'	קוד חזור יום א'	קוד הלוך יום א'	עלות שנתית לכיוון אחד (בש"ח)*	עלות שנתית לשני כיוונים (בש"ח)*				
50501-11	50501-10	30501-11	30501-10	10501-11	10501-10	1353	2030	צפת	4:15	צפת רח' פרומצ'נקו ליד מפעל נס קפה	
50502-11	50502-10	30502-11	30502-10	10502-11	10502-10	1353	2030		4:30		צומת עמיעד
50503-11	50503-10	30503-11	30503-10	10503-11	10503-10	1353	2030		4:35		צומת כפר נחום
50504-11	50504-10	30504-11	30504-10	10504-11	10504-10	1310	1960		4:45		צומת כורסי
50505-11	50505-10	30505-11	30505-10	10505-11	10505-10	1073	1610		4:55		צומת צמח
50506-11	50506-10	30506-11	30506-10	10506-11	10506-10	1013	1520		5:20		צומת עין הנצי"ב
50507-11	50507-10	30507-11	30507-10	10507-11	10507-10	1013	1520		5:25		צומת מירב
50508-11	50508-10	30508-11	30508-10	10508-11	10508-10	533	800		6:35		שדמות מחולה
50509-11	50509-10	30509-11	30509-10	10509-11	10509-10	400	600		7:10		מצפה יריחו
50512-11	50512-10	30512-11	30512-10	10512-11	10512-10	1353	2030	רמת הגולן	3:45	קצרין	
50513-11	50513-10	30513-11	30513-10	10513-11	10513-10	1353	2030		4:00		קשת
50514-11	50514-10	30514-11	30514-10	10514-11	10514-10	1353	2030		4:15		יונתן
50515-11	50515-10	30515-11	30515-10	10515-11	10515-10	1310	1960		4:30		חיספין
50516-11	50516-10	30516-11	30516-10	10516-11	10516-10	1073	1610		4:35		נב
50801-11	50801-10	30801-11	30801-10	10801-11	10801-10	466	700	שומרון	6:50	אלון מורה - הככר	
50802-11	50802-10	30802-11	30802-10	10802-11	10802-10	466	700		6:55		מחנה חורון
50803-11	50803-10	30803-11	30803-10	10803-11	10803-10	433	650		7:00		צומת תפוח
50804-11	50804-10	30804-11	30804-10	10804-11	10804-10	433	650		7:05		שער עלי
50805-11	50805-10	30805-11	30805-10	10805-11	10805-10	433	650		7:15		שער שילה
50806-11	50806-10	30806-11	30806-10	10806-11	10806-10	400	600		7:25		שער עפרה
50807-11	50807-10	30807-11	30807-10	10807-11	10807-10	400	600		7:35		צומת ה-T
50808-11	50808-10	30808-11	30808-10	10808-11	10808-10	370	550		7:40		תחנת הדלק בפסגות
50809-11	50809-10	30809-11	30809-10	10809-11	10809-10	370	550		7:50		פסגת זאב – בפנייה לחיזמה
50810-11	50810-10	30810-11	30810-10	10810-11	10810-10	200	300		8:20		הטרמפיאדה בגילה

- המחירים המופיעים בטבלה הם המחירים שהיו נכונים לשנת הלימודים תשע"ב. המחירים יעודכנו מיד לאחר חג הסוכות תשע"ג, באוקטובר 2012.
- קיום ההסעה מותנה במספר הנרשמים.
- אם יהיה רישום משמעותי מאזורים שאינם מופיעים בטבלה, ישתנה לוח ההסעות בהתאם.

יום ראשון		יום שלישי		יום חמישי		תחנות איסוף	שעת יציאה	תחנות מוצא
קוד חזור יום א'	קוד הלוך יום א'	קוד חזור יום ג'	קוד הלוך יום ג'	קוד חזור יום ה'	קוד הלוך יום ה'	עלות שנתית לכיוון אחד (בש"ח)*	עלות שנתית לשני כיוונים* (בש"ח)	
10701-11	10701-10	30701-11	30701-10	50701-11	50701-10	680	1020	נתיבות
10702-11	10702-10	30702-11	30702-10	50702-11	50702-10	680	1020	
10703-11	10703-10	30703-11	30703-10	50703-11	50703-10	680	1020	
10704-11	10704-10	30704-11	30704-10	50704-11	50704-10	680	1020	
10601-11	10601-10	30601-11	30601-10	50601-11	50601-10	920	1380	גוש דן
10602-11	10602-10	30602-11	30602-10	50602-11	50602-10	693	1040	
10603-11	10603-10	30603-11	30603-10	50603-11	50603-10	693	1040	
10604-11	10604-10	30604-11	30604-10	50604-11	50604-10	693	1040	
10605-11	10605-10	30605-11	30605-10	50605-11	50605-10	613	920	
10606-11	10606-10	30606-11	30606-10	50606-11	50606-10	613	920	
10607-11	10607-10	30607-11	30607-10	50607-11	50607-10	513	770	
10608-11	10608-10	30608-11	30608-10	50608-11	50608-10	513	770	
10609-11	10609-10	30609-11	30609-10	50609-11	50609-10	513	770	
10610-11	10610-10	30610-11	30610-10	50610-11	50610-10	513	770	
10611-11	10611-10	30611-11	30611-10	50611-11	50611-10	433	650	
10612-11	10612-10	30612-11	30612-10	50612-11	50612-10	400	600	
10901-11	10901-10	30901-11	30901-10	50901-11	50901-10	200	300	תקוע
11001-11	11001-10	31001-11	31001-10	51001-11	51001-10	630	940	אשדוד

- המחירים המופיעים בטבלה הם המחירים שהיו נכונים לשנת הלימודים תשע"ב. המחירים יעודכנו מיד לאחר חג הסוכות תשע"ג, באוקטובר 2012.
- קיום ההסעה מותנה במספר הנרשמים.
- אם יהיה רישום משמעותי מאזורים שאינם מופיעים בטבלה, ישתנה לוח ההסעות בהתאם.

תקנון לימודים

א. סוגי השיעורים במכללה

1. **שיעורי מבוא** - מטרתם להקנות ידע בסיסי ובקיאות יסודית בתחומים הקרובים ללימודי המקצוע. בסוף השנה יתקיים מבחן, שמטרתו לוודא ידע ובקיאות של התלמיד בחומר שהוצג ונדון בשיעורים. המורה יכול להוסיף חומר קריאה, בהיקף של כ-200 עמודים.
2. **שיעורי חובה** – כל חוג קובע את שיעורי החובה המתאימים לו (ראו בתיאורי החוגים). בשיעורים שמטרתם הקניית מיומנות (הדרכה ביבליוגרפית, סטטיסטיקה וכד') יינתן תרגיל סיכום שיבחן את רכישת המיומנות.
3. **שיעורי בחירה** - קורסים שמאפשרים ללומדים להרחיב ולהעמיק את ידיעותיהם בתחומים המעניינים אותם, על פי היקף השעות שניתן לכך בכל חטיבה בחוג. במהלך הלימוד יופנו הלומדים לחומרי קריאה מעבר לנלמד בשיעור והמבחן המסכם יתבסס הן על החומר שנלמד בשיעורים והן על חומר הקריאה שניתן במהלך השנה. (עד להיקף של 200 עמודים).
4. **סמינריונים** - מיועדים ללומדים סדירים בלבד ולא למשתלמים (ניתן לקבל אישור מיוחד מראש החוג). המכללה מקיימת מספר סוגים של סמינריונים:
 - א. **שיעור וסמינריון (שו"ס)** - קורס מתקדם בשנים ב'-ד', המשלב בין לימוד ראשוני של נושא חדש לבין העמקה בתחומים ייחודיים ודגש על הקניית כלים המסייעים לחקירת הנושא ולימודו באופן מקיף ומעמיק. מטלת הסיום תכונן לגילוי יכולת של חקירה והעמקה בעזרת כלי לימוד אלה.
 - ב. **סמינריון** - קורס מתקדם בשנים ג'-ד'. מבוסס על השתתפות פעילה של הלומדים בו, כולל הרצאות בפני הכיתה. הסמינריון יכול לשמש בסיס לכתיבת עבודה סמינריונית.
 - ג. **סמינר מונחה** - מכון להכשרה והדרכה מפורטת יותר בכתיבת העבודה הסמינריונית, וחלק ניכר מהשיעורים יעסוק בהכשרה ותרגול של כתיבה זו.
 - ד. **סמינר מתקדם** - קורס ברמה אקדמית גבוהה ובדגש על פיתוח היכולת המחקרית. מיועד למחפשים אתגר בלימוד ומעוניינים להתקדם באופן משמעותי בתחום המקצוע שאותו הם לומדים. תיידרש הכנת חומר משיעור לשיעור, הצגת המקורות על ידי התלמידים, יכולת קריאה טובה באנגלית ורקע בנושא הקורס. בקורס יוטלו מטלות מוגברות בקריאה ובכתיבה, ובגינן ניתן יהיה לזכות בנקודות זכות נוספות מעבר להיקף השעות המוגדר של הקורס.
5. **קורס מקוון** - למידה מרחוק באמצעות מחשב, על בסיס רשת האינטרנט (להלן בפירוט הקורסים).
6. **קורס מרוכז** – לימוד מרוכז (לרוב במשך 3 ימים) במהלך החופשות. (להלן בפירוט הקורסים).

ב. סוגי העבודות במכללה

יש לשמור עותק מודפס או קובץ של כל עבודה המוגשת לבדיקה במכללה.

1. **עבודה לסיום קורס** - עבודה הניתנת במקום מבחן בסיום הקורס, ומטרתה ללמד על הידיעות, על הכלים ועל המיומנויות שנרכשו במהלך הקורס. רצוי להגיש את העבודה במהלך הקורס ולכל המאוחר חודש לאחר סיומו. יש להגיש את העבודה דרך המשרד (אפשר גם במייל של המשרד) שיעביר את העבודה לידי המורה.

2. עבודה סמינריונית

הלימוד לתואר B.Ed., מחייב כתיבת שתי עבודות סמינריות בהיקף של 20-30 עמודי פוליו, אחת בחינוך והשנייה באחד משני מקצועות ההתמחות. רצוי שהעבודה תכתב במסגרת אחד הקורסים הסמינריוניים ובהדרכת מורה הקורס. בשנה ג' – תכתב הע"ס בחינוך, ובשנה ד' – תכתב הע"ס בחוג ההתמחות (כתיבת עבודה סמינריונית בשנה ב' מצריכה אישור מיוחד מראש החוג).

הנחיות לכתיבת העבודה תינתנה על ידי מורה הסמינר במסגרת השיעורים ובמפגשי הדרכה נוספים שהם חלק הכרחי משלבי הכנת העבודה. הנחיות לכתיבת עבודה סמינריונית מופיעות באתר האינטרנט, במחיצה 'עבודות-הגשה והורדה'.

יש לרשום בדף דיווח את ההנחיות שניתנו במפגשים עם המנחה. פשיטא, שאין לכתוב שתי עבודות באותו נושא, וגם לא בנושא קרוב. עבודות סמינריוניות מצטיינות יפורסמו באתר האינטרנט "דעת" ובספריית המכללה בהסכמת כותביהם.

יש להגיש את העבודה בעותק מודפס למשרד ומשם היא תועבר לידי המורה הבודק. במסגרת החוג לחינוך מתקיימים קורסי הדרכה בכתיבת עבודות מחקר. הקורסים מיועדים לתלמידי שנים ג-ד ומאפשרים התחלה ואף התקדמות משמעותית בכתיבת העבודה בחוג לחינוך וגם בחוג הנוסף.

3. **עבודות שאלון** – מיועדות לתלמידי החוג לתנ"ך. ראו פירוט לעיל בתיאור החוג בעמ' 22-23. ניתן להוריד ולהגיש את העבודות באתר המכללה, בעמוד הראשי תחת הפניה 'עבודות-הורדה והגשה'. ציון עובר בעבודות שאלון הוא 75.

ג. ציוני מינימום

ציון עובר בכל הקורסים הוא 60. ציון עובר משוקלל במקצועות ההתמחות (ללומדים להרחבת הסמכה או לתואר B.Ed.) הוא 70. הציונים בתחומים ייחודיים נקבעו כדלהלן:

קורס לשון (יסוד)	70
קורס אנגלית	70
עבודה מעשית	70
עבודות שאלון בתנ"ך	75
מבחני בקיאות בתנ"ך	65
עבודה סמינריונית	60
מבחני אנסין (תנ"ך ותושבע"פ)	75

שיפור ציונים

1. ניתן לשפר ציוני קורסים עד שנתיים ממועד סיום הקורס.
2. הציון האחרון הוא הקובע (גם אם הוא נמוך מהציון הקודם).
3. ערעור על ציון יופנה תחילה למורה הקורס לבדיקה חוזרת. במידה והערעור יידחה, ניתן להגיש בקשה מנומקת לראש החוג.
4. את הציון על לימודי תושבע"פ בישיבות לא ניתן לתקן תיקון רטרואקטיבי.

ד. לוח זמנים להגשת עבודות ומבחנים

1. תשלום שכר הלימוד הוא תנאי הכרחי על מנת לגשת למבחנים.

2. מועדי המבחנים

- ניתן להיבחן רק במועדים הקבועים של המבחנים.
- מועד א' - המועד העיקרי למבחן! ניתן לדחות למועד ב' רק אם יש סיבות מוצדקות לעשות זאת.
- מועד ב' – מיועד למי שלא נבחן או שמעוניין בשיפור ציון, (ראו סעיף קודם). המבחן במועד זה מחייב הרשמה מוקדמת במשרדי המכללה.
- מועד ג' - מיועד למקרים חריגים ביותר. נדרש אישור מראש מדיקן התלמידים או ממרכז תוכנית הלימודים.

3. איחורים והשלמת חובות בהגשת המטלות

מבחנים

- א. מי שלא נבחן במועדים הקבועים, רשאי להיבחן במועדי המבחנים בשנים הבאות, תוך שנתיים מסיום הקורס, לאחר תשלום קנס של 100 ש"ח.
- ב. יש לתאם עם מרכז המבחנים את זמן המבחן המאוחר. הנבחן אחראי להשלמת חומר לימודים שהתווסף לקורס בגלל שינויים וחידושים בתוכניתו.
- ג. לאחר שנתיים ממועד סיום הקורס לא ניתן להיבחן עליו ויש ללמוד אותו מחדש.

עבודות לקורסים

- א. יש להגיש את העבודה תוך חודש מסיום הקורס, ולכל המאוחר עד סוף הסמסטר שאחרי סיום הקורס.
- ב. הגשת העבודה באיחור, תחויב בתשלום קנס של 100 ש"ח.
- ג. לאחר שנתיים ממועד סיום הקורס לא ניתן להגיש את העבודה והקורס הנלמד לא יקנה נקודות זכות.

עבודות סמינריות

- א. ניתן להגיש את העבודה במהלך השנה שלאחר סיום הלימודים לתואר.
- ב. הגשה מאוחרת, עד שש שנים מסיום הלימודים, תחויב בתשלום של 600 ₪ (כולל הנחייה ובדיקה).
- ג. לאחר שש שנים מסיום הלימודים לא ניתן למסור עבודה סמינריונית.

השלמת חובות הכשרה מעשית

ראו בפרק 'הכשרה פדגוגית והתנסות בהוראה' לעיל, עמ' 52.

מטלות נוספות: מבחני בקיאות, עבודות שאלון וכד'

- א. יש להגיש עד שנה מסיום הלימודים לתואר.
- ב. איחור בהגשה יחויב בתשלום של 300 ₪ לכל 1 ש"ש, לפי ערך המטלה.

4. גמולי השתלמות

לצורך קבלת גמול השתלמות על קורס שנלמד במכללה, נדרשת קבלת ציון בקורס על סמך עבודה או מבחן תוך חודש ממועד סיום הלימודים. לאחר מועד זה משרד החינוך אינו מקבל דיווחי גמולים.

ה. חזרה על קורס

חזרה על הלימודים בקורס תידרש במקרים הבאים:

1. הפסקת לימודים בקורס לפני סיומו, או היעדרות ממנו מעל 20% מהמפגשים.
2. כישלון חוזר (פעמיים) במבחן על אותו קורס.
3. אי הגשת מטלת סיום בשלמותה במהלך שנתיים מיום סיום הקורס.

ו. בעלי צרכים לימודיים ייחודיים

תלמידים שאובחנו כליקויי למידה מוזמנים להגיש טפסים לבקשת התאמות. את הטפסים ואת אישורי האבחון יש למסור למרכז התמיכה לסטודנט- בתוכנית הגברים לידי הדס דוויק ובתוכנית הנשים לידי רותי מדן. בהתאם לאבחון ייקבעו מסגרת התמיכה וההקלות הנדרשות.

ז. נוהלי הפסקת או הקפאת לימודים

1. הפסקת לימודים על פי החלטת המכללה

קבלה ללימודים לתואר ראשון בהוראה (B.Ed.), תוך התניה בהשלמת החובות לתעודת 'מורה מוסמך בכיר' בתוך השנה הראשונה ללימודים. אם התניה זו לא כובדה ולא הושלמה, יופסקו הלימודים.

ועדת ההוראה של המכללה רשאית להמליץ על הפסקת לימודים של הלומד בכל אחד מנתיבי הלימוד מהסיבות הבאות: אי-מילוי חובות אקדמיים; התנהגות שאינה הולמת עובד חינוך והוראה; חוב של שכר לימוד; עברת משמעת.

ההחלטה הסופית על הפסקת לימודים היא בסמכותו ובאחריותו של ראש המכללה. החלטתו תימסר בכתב לידי התלמיד שהופסקו לימודיו ועותק ממנה יישמר בתיקו האישי, לאחר שהתלמיד יחתום עליו.

מי שקיבל הודעה בדבר הפסקת לימודיו, זכאי לערער בפני ועדת ערעורים מוסדית. הערעור ייעשה בכתב, בתוך פרק זמן של עד 14 יום ממועד קבלת ההודעה. בבקשת הערעור יודיע התלמיד אם ברצונו להופיע אישית בפני ועדת הערעורים.

2. הפסקת לימודים ביזמת התלמיד

בקשה להפסקת הלימודים במכללה מחייבת הודעה בכתב לדיקן הסטודנטים או למרכז מנהל התלמידים. חישוב החיוב בשכר הלימוד ייעשה על פי הוראות משרד החינוך בהתאם

לתאריך מסירת ההודעה בכתב. חישוב שכר לימוד על הפסקת לימודים בשנה א' לאחר סמסטר א' יעשה לפי מחיר מלא ללא ההשתתפות של משרד החינוך. אי-מסירת הודעה על הפסקת הלימודים, תגרום להמשך חיובים בשכר לימוד.

ח. חידוש לימודים

בקשה לחזור ללימודים לאחר הפסקה של שנה, מחייבת הליכי הרשמה רגילים. הכרה בלימודים הקודמים של המבקש, תיעשה על פי נהלים שנקבעו על ידי המכללה.

ט. התיישנות לימודים

לאחר סיום שנת הלימודים האחרונה (שנה ד') תישמר הזכות להשלים חובות להסמכה במשך שנתיים ממועד סיום הלימודים על פי התוכנית המקורית. לאחר מכן תידרש חזרה על הקורסים או הגשת עבודות נוספות, כפי שתקבע הנהלת המכללה. לאחר שש שנים לא יהיה תוקף ללימודים הקודמים.

י. נוכחות

- נדרשת נוכחות מלאה בכל השיעורים (שיעור ייחשב, אם הנוכחות בו הייתה מעל 80%).
- ב'ארץ מקרא' - סיורים לימודיים - נוכחות של 100%!
- היעדרות מעל 20% תחייב חזרה על הקורס, גם אם הוגשו (בהצלחה) מטלות הקורס.
- ליולדת תתאפשר היעדרות מורחבת של חודש ימים **מיום הלידה** (בנוסף ל-20% הרגילים).
- חריגה זו תתאפשר בתנאי שהחומר החסר יושלם בעבודה עצמית בבית על פי הנחיות של מורה הקורס.
- רישום הנוכחות הוא באחריות מורה הקורס.

יא. כללי התנהגות ומשמעת

דרך ארץ

1. יש להקפיד על מסגרת הזמן שנקבעה לשיעורים. כניסה באיחור וכן כניסה ויציאה באמצע השיעורים פוגעות בהם, בלומדים ובמורה.
2. יש לכבות טלפונים ניידים מכל סוג שהוא בזמן השיעורים.
3. יש להקפיד על לבוש ההולם את רוח המוסד.
4. אין להביא תינוקות למכללה בזמן השיעורים. טובת הכלל קודמת לנוחיות הפרט אפילו בנושא רגיש זה.

מבחנים ועבודות

5. אין להשיב על שאלונים ומבחנים משנים קודמות אלא באישור מיוחד ומפורש.
6. אין לקחת עבודה ממקור אחר (חבר, מאגר ממוחשב וכד'), ולהגישה כעבודה אישית, אפילו אם נערכו בה שינויים מסוימים.
7. אין להגיש עבודה שהוגשה כבר בעבר למכללת הרצוג או למקום אחר, או לכל מסגרת אקדמית או תורנית אחרת.
8. יש לדווח במהלך כתיבת העבודה על המקורות שמהם נשאב הידע ועליהם מתבססת הכתיבה. גם אתרים מקוונים (אינטרנט, מאגרים וכו') כלולים בדרישה זו ויש לציין אותם כמקור למידע או לציטוט שהובא מהם.

העתקת קטעים בשיטת 'גזור הדבק', יכולה להיעשות באופן מצומצם בלבד, כאשר הדבר מתבקש מתוכן העניין, ורק כאשר מודיעים מראש על כך שלפנינו קטע שלקוח ממקום אחר (כמו שנהוג בציטוט מאמרים, מפרשים וכד').

עברות משמעת

9. הנהלת המכללה מתייחסת בחומרה רבה לעברות משמעת.

כעברות משמעת ייחשבו:

- א. מסירת מידע כוזב להנהלת המכללה, למוריה או לעובדיה, לשם קבלת זכויות כלשהן.
 - ב. העתקה במבחנים, בעבודות או בכל מטלה המוטלת על התלמיד במסגרת לימודיו במכללה, וכן הגשת מטלה דומה למטלה שהוגשה כבר על ידיו.
 - ג. פגיעה בספרים, בכתבי עת וברכוש.
 - ד. אי-עמידה בהוראות מנהל החינוך הדתי להתנהגות נאותה במוסדותיו.
10. עבירת משמעת מכל סוג שהוא תגרור הזמנה לוועדת משמעת של המכללה שתדון בעניין ותחליט על התגובה לעבירה.
11. העונשים הצפויים בגין עברות אלו כוללים, מעבר לפסילת העבודה או הקורס שבהן נעשתה העברה, גם פסילת עבודות נוספות של התלמיד ולעתים גם השעיה מן הלימודים במכללה לפרק זמן קצוב או לצמיתות.

יב. חוק זכויות הסטודנט

ניתן לראות את הנוסח המלא של החוק לזכויות הסטודנט באתר המכללה, במסגרת ההפניות של 'מידע לסטודנט'. כמו כן ניתן לקבל במשרד עותק של החוק ולעיין בו.

יג. מניעת הטרדות מיניות

ד"ר ברכי אליצור מונתה כנציבת קבילות למקרה של הטרדה מינית. ניתן לפנות אליה במקרה הצורך. החוק למניעת הטרדות מיניות מפורסם באתר המכללה במסגרת ההפניות של 'מידע לסטודנט'.

סדרי הרשמה ושכר לימוד*

1. יש למלא באופן ברור ומדויק את טופס ההרשמה (גם התלמידים הוותיקים), לצרף לטופס תמונה עדכנית ודמי הרשמה (390 ₪ ללומדים חדשים לתעודת הוראה ולתואר B.Ed.; 100 ש"ח ללומדים בשאר התוכניות), וכן טופס הוראת קבע חתום (מצורף בסוף החוברת) ולשלוח אל: מכללת הרצוג אלון שבות, 90433 (דמי ההרשמה לא יוחזרו למבטלים הרשמתם).
2. לומדים לתואר B.Ed., לתעודת הוראה או להרחבת הסמכה, יוזמנו לריאיון שבמהלכו תיבנה תוכנית לימודים אישית.
3. **מורים בשנת שבתון** חייבים לציין זאת בטופס ההרשמה. גובה שכר הלימוד למורה בשנת שבתון בכל תוכנית שהיא, ייקבע על ידי האגף להכשרה והשתלמות במשרד החינוך. מורים בשבתון ישלמו עבור כל שעת לימוד במכללה על פי תעריף שבתון בלבד, עד לגובה של שכר לימוד אוניברסיטאי. מורים בשבתון הולומדים במספר מוסדות צריכים לתאם מראש את שכר הלימוד בכל מוסד, על פי חלקיות הלימודים בכל מוסד מתוך כלל השעות הנלמדות. תשלום שכר הלימוד ייגבה ישירות מקרן ההשתלמות (בתנאי שהקרן תאשר את הזכאות לכך), על פי התעריף שאושר על ידה. יש צורך לרשום בתוכנית הלימודים הנשלחת לקרן ההשתלמות את מספר השעות השבועיות (ש"ש) שיילמדו במכללת הרצוג, כולל עבודות ומבחנים (בנתיבי הלימוד שבהם קיימת חובה זו).
דמי נסיעה - מחיר מסובסד בהתאם למסלול הנסיעה. (טבלאות מפורטות מעמ' 95).
4. **גובה שכר הלימוד ללומדים לתואר B.Ed.** שווה לגובה שכר לימוד אוניברסיטאי לכל שנת לימודים. ש"ל צמוד למדד. ניתן לפצל שנת לימודים לשנתיים רצופות ללא תוספת תשלום על פי בקשה בכתב ואישור המכללה. הסעות וארוחות יחויבו בכל שנה. כל פיצול אחר יחויב בדמי הרשמה ובתשלום נוסף לפי ש"ש. (300 ₪ עבור כל 1 ש"ש נכון לתשע"ג).
5. **גובה שכר הלימוד השנתי לאקדמאים הולומדים לתעודת הוראה:** תוכנית בהיקף של עד 36 שעות: שכר לימוד בגובה שכר לימוד אוניברסיטאי לשנה אחת. (שכר הלימוד צמוד למדד). מעבר ל- 36 שעות: כל שעה תחויב בסכום של כ- 550 ₪, צמוד למדד. מי שמחויב בהיקף עד 36 שעות, יכול לפצל את הלימודים לשנתיים ללא תוספת תשלום, חוץ מהסעות ומארוחות. כל פיצול מעבר לכך יחויב בתשלום נוסף לפי ש"ש (300 ₪ עבור כל 1 ש"ש נכון לתשע"ג).
דמי נסיעה - מחיר מסובסד בהתאם למסלול הנסיעה. (טבלאות מפורטות מעמ' 95).
6. לומדים לתואר B.Ed., שיהיו זכאים על פי הנחיות משרד החינוך להפחתה בשכר הלימוד, יזוכו בהפחתה זו לאחר אישור משרד החינוך.
7. לומדים לתעודת הוראה או לתואר B.Ed., שהוכרו להם לימודים קודמים במכללת הרצוג כחלק מלימודי התעודה, ייחשב שכר הלימוד ששולם בשנת תשע"א בלבד, כחלק משכר הלימוד לתעודה.

* המחירים נכונים לתשע"ב. ייתכנו עדכונים.

8. לומדים לתעודת הוראה או לתואר B.Ed, זכאים ללמוד באותה שנה קורס נוסף, מעבר לחובות הלימודיים (חוץ מסיורי 'ארץ מקרא') ללא תוספת תשלום.
9. המכללה מציעה ארוחות צהריים חמות במחיר של 450₪ לפעם בשבוע; 900 ₪ - לפעמיים בשבוע 1350 ₪ - 3 פעמים בשבוע (מי שאינו מעוניין/ חייב/ת לציין זאת בטופס ההרשמה, אחרת יבוצע חיוב בתשלום).
10. לומדים שאינם בשנת שבתון ואינם לומדים לתעודת הוראה או לתואר B.Ed יחויבו בשכר לימוד לפי הפירוט הבא:
 - א. 300 ₪ עבור כל 1 ש"ש בשיעורים, בעבודות או בעבודה מעשית (קורס שנתי רגיל הוא בן 2 ש"ש).
 - ב. 700 ₪ עבור סיורי ארץ מקרא (2 ש"ש).
 - ג. 1000 ₪ עבור סיורי ארץ מקרא מורחב (3 ש"ש).
 - ד. 150 ₪ עבור סיור בודד למי שאינו לומד בקורס 'ארץ מקרא'.
 - ה. 450 ₪ עבור ארוחות צהריים פעם בשבוע; 900 ₪ - פעמיים בשבוע 1350 ₪ - 3 פעמים בשבוע. (מי שאינו מעוניין חייב לציין זאת בטופס ההרשמה).
 - ו. דמי נסיעה - מחיר מסובסד בהתאם למסלול הנסיעה. (טבלאות מפורטות מעמ' 95).
- התשלום עבור השיעורים והסיורים כולל דפי מקורות, כיבוד קל וכניסה לאתרים.
- שכר הלימוד ישולם בהוראת קבע (טופס מצורף בסוף החוברת), או בתשלום מלא מראש, במזומן או בשיקים (אפשר דחויים).**
11. יש לסיים את כל סידורי שכר הלימוד, תשלומי ההסעות ותשלומי הארוחות עד א' בכסלו תשע"ג (15.11.12).
12. אם שילמת בשנת תשע"ב באמצעות הוראת קבע, תתבצע גביית שכר לימוד באמצעות אותה הוראה, אלא אם כן תינתן הוראת ביטול בכתב.
13. תשלום שכר הלימוד מראש, עד א' בכסלו תשע"ג (15.11.12), יזכה בהנחה של 2%.
14. תלמידים מבוטחים על ידי המכללה בביטוח תאונות אישיות. סכום הביטוח כלול בדמי ההרשמה. תלמידים הפטורים מדמי ההרשמה, ישלמו 30 ₪ בכל שנת לימוד עבור ביטוח זה.
15. הלומדים שיעורים או סיורים עודפים, מעבר לנדרש על פי תוכנית הלימודים, יחויבו בתשלום עבור שיעורים או סיורים אלה, לפי התעריף המופיע לעיל בסעיף 10.
16. כרטיס סטודנט: המעוניינים בתעודת סטודנט מהתאחדות הסטודנטים, ייגשו למזכירות המכללה עם תמונה ו- 40 ₪, וימלאו טופס בקשה לתעודה עבור התאחדות הסטודנטים. לא תטופלנה בקשות של חייבי שכר לימוד. בתוכנית הנשים – אגודת הסטודנטים תפרסם את הנהלים לקבלת הכרטיס.

אפשרויות לסיוע בשכר לימוד

1. הלוואות מותנות:

תלמידים סדירים במכללה בשנים א'-ד' זכאים להגיש בקשה להלוואה מותנית ממשרד החינוך בתנאי שיש במערכת השעות שלהם לשנת תשע"ב לפחות 24 ש"ש לשנים א'-ג' או 12-16 ש"ש לשנה ד'.

הזכאות להלוואה וגובה ההלוואה ייקבעו לפי המצב הסוציאלי על סמך הנתונים שבטופס ההרשמה ועל פי עדכונים שיימסרו על ידי התלמידים לקליטה במחשב. חשוב לעדכן פרטים לגבי שירות צבאי ומצב משפחתי בכל שנה.

על פי הנחיות משרד החינוך, תלמידים חסרי תעודת בגרות אינם זכאים להלוואה מותנית. אם קיבלת לאחרונה זכאות לתעודה, יש לדווח על כך מידית למשרד החינוך ולמזכירות המכללה. מורים בפועל, הלומדים לתעודת הוראה אינם זכאים להלוואה.

החזר ההלוואה - יש לראות בהלוואה זו הלוואה לכל דבר, שחייבים בהחזרתה עם גמר הלימודים או במקרה של הפסקתם. סדרי החזר ההלוואה ייקבעו על ידי בנק דיסקונט – נותן ההלוואה. ההלוואה הרגילה אינה נושאת ריבית, אלא רק הצמדה למדד המחירים לצרכן. הלוואה לתלמידי אשכולות נושאת ריבית. תנאי החזר מפורטים בכתב ההתחייבות עליו חותמים בבנק עם קבלת ההלוואה.

בהתאם לרשום בכתב ההתחייבות של מקבלי ההלוואה, זכאים לתעודת הוראה העובדים בהוראה ייהנו משחרור מהחזר ההלוואה - שנת הוראה מול שנת הלוואה. עם תום הלימודים ובעת הטיפול לשיבוץ לעבודה עם הפיקוח, יש לברר את כל הפרטים הנוגעים להחזר ההלוואה. כדי ליהנות משחרור מהחזר ההלוואה (בלשון הרשמית - 'הכרה במילוי חובה') יש לעבוד לכל הפחות שני שליש משרה במקצוע הוראה נשוא ההלוואה המותנית. לאחר תום שנה ד', ניתן לבקש ממשרד החינוך דחייה של שנה במילוי ההתחייבות, אם עדיין לא סיימת ללמוד.

את הבקשה להלוואה מותנית יש למסור לרונית במזכירות המכללה עד ב' בטבת תשע"ג (15.12.2012). מומלץ להגיש את הבקשה במועד ולא להמתין למועד ב'. כדאי להגישה יחד עם טופס ההרשמה.

לתשומת הלב: יש למלא את כל הפרטים במדויק! אי מילוי פרטים יפגע בזכאות לקבלת הלוואה מותנית. בקשות שתוגשנה באיחור, ייתכן שלא תטופלנה על ידי משרד החינוך. טופס בקשת הלוואה מותנית נמצא בסוף חוברת זו.

2. מענק משרד החינוך ללומדים במקצועות נדרשים

בשנת תשע"ב העניק משרד החינוך מלגה בסך 2,500 ₪ ללומדים בהתמחות לא תורנית. אנו מקיים שמלגות אלו ימשיכו גם בשנה"ל תשע"ג. הלומדים בחוג לחינוך מיוחד לא זכאים למלגה זו.

תלמידי שנה א': זכאים אלו שהציון המשולב שלהם, הכולל מבחן פסיכומטרי, הוא 575 ומעלה.

תלמידי שנה ב': זכאים אלו שהציון המשולב שלהם, הכולל מבחן פסיכומטרי, הוא 575 ומעלה וממוצע הציונים שלהם בתשע"א 80 לפחות במקצועות עיוניים, ו- 85 בעבודה מעשית.

ההטבה תינתן לתלמידי תואר ראשון, בתוכנית לימודים רציפה, הממשיכים בלימודים באותו מקצוע הוראה. מענק זה אינו מענק של המכללה ולכן הוא מותנה בהנחיות משרד החינוך לשנת הלימודים תשע"ג.

3. פר"ח וסח"ב:

חונכות במסגרת פר"ח היא עבודה אתגרית חינוכית התורמת לילדים הזקוקים לכך ומאפשרת לסטודנטים לממן חלק משכר הלימוד. פרויקט פר"ח מציע לסטודנטים מלגה בגובה של כחצי משכר הלימוד, כגמול עבור חונכות ילד או קבוצת ילדים, 4 שעות בשבוע המתחלקות לשני מפגשים. המפגש עם הילדים יתקיים בימים ובשעות לפי אפשרויותיו של הסטודנטים. ניתן להשתתף בפרויקט פר"ח באזור מגורי הסטודנט ברחבי הארץ או בישובים השונים בגוש עציון.

גובה המלגה לשנת הלימודים תשע"ג טרם נקבע. בתשע"ב הייתה המלגה כ- 4,500 ₪.

פרטים ניתן לקבל מרכז פר"ח במכללה - 054-7735144.

פרטים נוספים והרשמה באתר פר"ח באינטרנט - www.perach.org.il

ההרשמה לפר"ח נפתחת ב-אוגוסט 2012 אלול תשע"ב.

בנוסף, תלמידים משנה ב' ומעלה לתואר ב.אד. יכולים להשתלב בתוכנית "סח"ב" - תוכנית המשלבת סטודנטים בעבודה בבתי ספר וגנים תמורת מילגת לימודים. פרטים אודות התוכנית ניתן למצוא באתר: <http://muni.tik-tak.co.il/sachlav>

4. מענק לחיילים משוחררים ומסיימות שירות לאומי:

מכללת הרצוג היא מוסד מוכר לצורך ניצול כספי המענק הניתן לחיילים משוחררים. לצורך קבלת המענק יש לפנות לסניף בנק לאומי או פועלים עם אישור לימודים וגובה שכר הלימוד של המכללה, ואישור שהמכללה מוכרת לצורך קבלת המענק. את האישורים הללו ניתן לקבל במזכירות המכללה.

5. החזר שכ"ל לתלמידי מכללת הרצוג בשנה א':

הקרן לעידוד לימודי השכלה גבוהה עפ"י חוק חיילים משוחררים תחזיר את שכ"ל של שנה א' לתלמידים שהשתחררו מהצבא או משרות לאומי לאחר ינואר 2010 והלומדים במכללות באזור עדיפות לאומית. ההחזר יועבר לחשבון הבנק של הפקדון ובתנאי הפקדון (בנוסף לפקדון הרגיל). ההחזר יועבר ב-2 תשלומים במשך שנה"ל. ההחזר ינתן רק לאחר תשלום שכ"ל. בנות ששרתו לפחות שנת שרות אחת אך פחות משנתיים יקבלו מחצית הסכום. פרטים נוספים באתר הקרן להכוונת חיילים משוחררים. כל האמור לעיל כפוף לחוק חיילים משוחררים ולמדיניות הקרן.

6. מלגה ממשרד הביטחון:

מלגה עבור שכר לימוד הניתנת לחיילים משוחררים שניצלו את כל כספי הפיקדון שעמדו לרשותם מהמענק לחיילים משוחררים. המלגה ניתנת על פי אמות מידה כלכליות עד חמש שנים מיום השחרור.

פרטים נוספים באתר – "מלגות לחיילים משוחררים"

7. מלגות וסיוע בשכר הלימוד:

- א. באתר המלגות באינטרנט - www.milgot.co.il מצויים פרטים על קרנות מלגות שונות, לפי מקומות מגורים, ארצות מוצא ועוד. מומלץ לבדוק!
- ב. הסתדרות המורים וארגון המורים מעניקים מלגות למורים בפועל המשתייכים אליהם עבור שכר לימוד. יש לעקוב אחר הפרסומים שלהם במהלך השנה.
- ג. **ועדת המלגות של מכללת הרצוג:**
לאחר שמיצית את כל האפשרויות למימון שכר הלימוד, ועדיין נותר לך קושי במימון, ניתן לפנות בכתב לוועדת המלגות של המכללה. יש לצרף למכתב הבקשה מסמכים המעידים על מצבך הכלכלי.
המכללה אינה מתחייבת לתת מלגה לכל פונה. גובה המלגה ייקבע על ידי הוועדה בהתאם למצב הכלכלי של הפונים.
- ד. הנחה 5% בשכ"ל ל-2 בני משפחה הלומדים באותה שנה במכללה (פרט לתוכנית משתלמים). יש להגיש בקשה בכתב להנחה זו.
8. **סיוע למורים בפועל:**
משרד החינוך מעניק, בדרך כלל, סיוע בשכר לימוד למורים בשתי דרכים: החזר שכר לימוד או מענק שעות. פירוט הזכאים לסיוע זה ורשימת סדרי העדיפויות מופיעים בחוזרי מנכ"ל משרד החינוך, ובתקציר על גבי טופסי הבקשה שיש להגיש למשרד החינוך. טפסים ניתן להשיג במשרד המכללה.
אנו ממליצים לבדוק היטב את הערך הכספי של כל אחת מהחלופות לפני הגשת הבקשות. הסתדרות המורים וארגון המורים מעניקים מלגות לחבריהם עבור שכר לימוד. יש לעקוב אחר הפרסומים שלהם במהלך השנה.

הנחיות למילוי טופס ההרשמה לשנת הלימודים תשע"ג

1. טופס ההרשמה יתקבל רק אם יתקיימו בו כל התנאים הבאים:
 - א. יירשמו בו כל הפרטים (פרט שאינו רלוונטי יירשם לידו: /)
 - ב. יצורפו אליו צילומי כל המסמכים אודות השכלתו של הנרשם (לבעלי השכלה פדגוגית ואקדמית - יש לצרף גיליונות ציונים מכל שנות הלימודים).
 - ג. יצורף אליו אישור על מספר שנות לימודים קודמות כולל הלימוד בישיבה גבוהה ובמדרשות.
 - ד. תצורף אליו תמונה עדכנית של הנרשם.
 - ה. יצורפו אליו דמי הרשמה בסך 390 ₪, ללומדים חדשים לתעודת הוראה ולתואר B.Ed. ללומדים ביתר התוכניות - 100 ₪, לפקודת מכללת הרצוג (גם תלמידים ותיקים). דמי ההרשמה אינם חלק משכר הלימוד והם לא יוחזרו במקרה של ביטול ההרשמה.
 - ו. יצורף אליו טופס הוראת קבע חתום על ידי הנרשם.
 - ז. הטופס חתום.
2. תלמידים ותיקים פטורים מהבאת מסמכים ותמונה, אם הם מצויים כבר בתיק האישי.
3. המעבר משלב ההרשמה לשלב של קבלה מותנה במכתב קבלה רשמי מן המכללה.

הוראות מילוי לתוכנית הלימודים האישית (העמוד השני):

1. נא למלא את כל הפרטים הנדרשים.
2. אם בחרת בשני שיעורי מחצית, נא לרשום את המחצית הראשונה מימין ואת המחצית השנייה משמאל.
3. ניתן לבנות את תוכנית הלימודים שלך כלבבך, אולם יש לשים לב להנחיות הבאות:
 - א. רצוי להשתתף בשיעורים של מורים רבים ככל האפשר, וכן להשתתף בשיעורים מתחומים שונים.
 - ב. הנרשמים ללימודים לתעודת הוראה לתואר B.Ed. או להרחבת הסמכה ישלבו קורסים בהתאם להנחיות המפורטות בתוכניות החוגים השונים.
 - ג. תוכנית הלימודים הסופית תיקבע לאחר ייעוץ אישי.
 - ד. ניתן להגיש טופס שינוי תוכנית לימודים עד י"ב בחשון תשע"ג (28/10/2012).

האגף להכשרה והשתלמות

בקשה לאישור הלוואה מותנית רגילה שנה"ל תשע"ג (2012-2013)

שם המוסד: _____

שם השלוחה: _____

אל: משרד החינוך, האגף להכשרה והשתלמות
הנני מבקש/ת לאשר לי הלוואה מותנית רגילה

חלק א' - ימולא על ידי התלמיד/ה

פרטים אישיים:

מס' תעודה מזהה	סוג	שם משפחה	שם פרטי	מין
0	ת"ז			1 זכר
1	דרכון			2 נקבה
9	אחר			

מס' ילדים

--	--

מצב אישי

1	רווק/ה
2	נשוי/ה
3	אלמן/ה
4	גרוש/ה

שם משפחה קודם

--

כתובת קבועה:

רחוב ומספר	יישוב	מיקוד	טלפון

תאריך גיוס לצבא / שירות לאומי: _____

תאריך שחרור: _____

נא להפוך את הדף

פרטים נוספים:

(*)

--	--

מס' אחים ואחיות עד גיל 18

מימון שכ"ל ממקורות שאינם עצמאיים/משפחתיים

(*) לצרף אישורים מתאימים

1	מימון מלא
2	מימון חלקי
3	אין מימון

מגורים בעת הלימודים

1	בית ההורים
2	פנימייה/מעונות
3	שכירות
4	דירה פרטית
5	טרם החליטה
9	אחר

מרחק נסיעה ממקום המגורים למוסד הלימודים בכיוון אחד

1	עד 40 ק"מ
2	בין 40 ל-100 ק"מ
3	מעל ל-100 ק"מ

ידוע לי שבקשתי זו תיבדק על יסוד נתונים אישיים ותוכנית לימודים שהמצאתי למזכירות המוסד בו אני לומד/ת בשנת הלימודים תשע"ג.

ידוע לי כי אישור ההלוואה המותנית יהיה בהתאם לקריטריונים שנקבעו על ידכם.

ידועים לי תנאי קבלת ההלוואה המותנית ותנאי החזרתה.

הנני מצהיר/ה בזאת שכל הפרטים שמסרתי בטופס הרישום/חידוש הרשמה/בקשה לאישור מלגה מותנית הם נכונים ומלאים.

תאריך _____ חתימת התלמיד/ה _____

חלק ב' - לשימוש מזכירות המוסד

פרטי התלמיד/ה נבדקו ונמצאו נכונים.

הפרטים האישיים והלימודיים הוקלדו ברשומה הממוחשבת של התלמיד/ה.

המלצת ועדת המלגות המוסדית

תאריך _____ חתימת הדיקן _____

תאריך _____ חתימת הממונה על מנהל התלמידים _____

הערה: טופס זה יישמר לאחר הקלדה בתיק האישי של התלמיד/ה במוסד.